

RAPORT

O STANIE MIASTA

ZAŁĄCZNIK NR 2
POLITYKA SPOŁECZNA

Spis treści

RAPORT MONITORINGOWY STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA – TARNÓW 2030	3
RAPORT Z WYKONANIA W 2024 ROKU „GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI, ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA TARNOWA NA LATA 2023-2026”	25
SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W MIEŚCIE TARNOWIE NA LATA 2021-2025” W 2024 ROKU	82
SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ DLA GMINY MIASTA TARNOWA ZA 2024 ROK	131
INFORMACJA Z REALIZACJI PROGRAMU USŁUG SPOŁECZNYCH DLA MIESZKAŃCÓW GMINY MIASTA TARNOWA NA 2024 ROK PN. „OD POTRZEB DO REALIZACJI”	176

RAPORT MONITORINGOWY STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA – TARNÓW 2030

I. WPROWADZENIE

Obligatoryjność wdrażania, koordynacji, monitoringu Strategii, wynika z przepisów zawartych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, 1572) oraz w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych pokazuje mocne i słabe strony zidentyfikowane w kluczowych obszarach życia społecznego. Wskazuje drogę postępowania oraz to, na czym należy się skupić w najbliższej przyszłości, aby rozwiązywać istniejące i pojawiające się nowe problemy społeczne oraz zagrożenia.

Działania zapisane w dokumencie strategicznym kierowane są do wszystkich mieszkańców miasta, ze szczególnym zwróceniem uwagi na osoby i rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym i wykluczone społecznie, borykające się z różnego rodzaju problemami społecznymi i objęte wsparciem z wielu systemów zabezpieczenia społecznego osób i rodzin, które nie są w stanie pokonać trudnych sytuacji życiowych, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości w tym: osób niepełnosprawnych, beneficjentów rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, bezrobotnych, ofiar i sprawców przemocy domowej, itd.

Wdrażanie zapisanych celów strategicznych i kierunków niezbędnych działań Strategii, będzie prowadzone na przestrzeni najbliższych lat z uwzględnieniem działań zapisanych w programach lokalnych z zakresu polityki społecznej zarówno kontynuowanych jak i nowych, ze szczególnym uwzględnieniem:

- ✓ programów pomocy społecznej,
- ✓ profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- ✓ wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,

oraz programów branżowych Miejskich Instytucji Kultury i zadań zapisanych w uchwale nr VII/65/2011 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 lutego 2011 r., dotyczącej określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu na terenie Gminy Miasta Tarnowa.

Zgodnie z definicją przywołaną w Podręczniku metodycznym Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych – część praktyczna – „monitoring to sprawdzenie osiągniętych wyników, w odniesieniu do określonych wcześniej oczekiwań. Obejmuje systematyczne zbieranie informacji o użytych zasobach i uzyskanych efektach”. Monitoring spełnia zatem funkcję sprawdzającą i korygującą. Pozwala na selekcjonowanie informacji o postępach w realizacji Strategii.

Monitoring oparty jest na procedurach administracyjnych. Polega na zbieraniu i przetwarzaniu danych ilościowych. Przeprowadzony monitoring, pozwala odpowiedzieć na pytanie – czy opracowana i przyjęta w drodze uchwały Strategia, jest wdrażana zgodnie z przyjętymi założeniami. Wskazuje potrzeby i zakres wprowadzenia odpowiednich korekt, umożliwiających osiągnięcie zakładanych efektów w zakresie zdiagnozowanych problemów społecznych wśród mieszkańców Tarnowa.

Podobnie jak w przypadku innych opracowań strategicznych, podstawowym dokumentem pozwalającym stwierdzić, czy wyznaczone w Strategii działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane rezultaty, jest Raport monitoringowy. Coroczny Raport monitoringowy Strategii ma ujednolicony schemat obejmujący między innymi: analizę stopnia realizacji celów strategicznych, kierunków działań, wskaźników, wydatkowanych środków finansowych.

Przygotowany w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie Raport zawiera między innymi informacje na temat:

- ✓ działań jakie podejmowano w ramach programów lokalnych, ogólnych i branżowych, w zakresie realizacji celów strategicznych projektowanych zmian i kierunków niezbędnych działań,
- ✓ wskaźników realizacji działań/zadań zapisanych w dokumencie,
- ✓ wybranych wskaźników ogólnych dotyczących sytuacji demograficzno – społecznej Tarnowa oraz obszarów problemowych, wskazane zarówno w dokumencie głównym Strategii oraz w załącznikach nr 1 i 2,
- ✓ budżetu, ram finansowych oraz źródeł finansowania Strategii.

W Raporcie wskazywane są faktycznie osiągnięte wartości poszczególnych wskaźników, dokonana została również analiza porównawcza osiągniętych faktycznie wartości wskaźników za rok 2023 i 2024 oraz określono trendy poszczególnych wskaźników (spadkowy, wzrostowy lub stały).

Zbierane corocznie w ten sposób dane przyczyniają się do ustalenia i obrazują w pełni faktyczny stopień realizacji zapisanych działań strategicznych.

Raport zawiera także ocenę stopnia i efektywności wdrażania Strategii, dokonaną przez członków Zespołu i zaproszonych interesariuszy, mających wpływ na jej opracowanie i realizację.

Raport obejmuje czwarty rok realizacji zapisów strategicznych, tj. 2024.

2. WERYFIKACJA WYBRANYCH WSKAŹNIKÓW OGÓLNYCH DOTYCZĄCYCH DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNO – DEMOGRAFICZNEJ TARNOWA ORAZ OBSZARÓW PROBLEMOWYCH

W ramach weryfikacji, corocznemu monitoringowi poddawane są wskaźniki ogólne dostępne i mierzalne w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców Tarnowa, z podziałem na obszary tematyczne wyodrębnione w analizie wybranych zagadnień tarnowskiego systemu pomocy i wsparcia, zawartej w załączniku nr 1 „Diagnoza demograficzno-społeczna Tarnowa” oraz załączniku nr 2 „Analiza zdiagnozowanych problemów społecznych w mieście Tarnowie z uwzględnieniem potrzeb oraz aktywności programowej w ich rozwiązywaniu”.

Tabela nr 1 Analiza wskaźników ogólnych dotyczących sytuacji społeczno – demograficznej Tarnowa oraz wybranych obszarów problemowych

Wskaźnik	2023 r. wartość osiągnięta	2024 r. wartość osiągnięta	Trend wskaźnika
Liczba mieszkańców miasta	100 534	98 885	spadkowy
Pomoc społeczna			
Liczba osób i rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej	3 909	3 369	spadkowy
Liczba osób w tych rodzinach	3 576	3 222	spadkowy
Ochrona zdrowia			
Liczba funkcjonujących podmiotów wykonujących działalność leczniczą, publicznych i niepublicznych	115	120	wzrostowy
Liczba aptek funkcjonujących w mieście	58	58	stały
Edukacja			
Liczba szkół i placówek oświatowych, publicznych i niepublicznych	Publicznych 64 Niepublicznych 66	Publicznych 64 Niepublicznych 64	Publiczne – stały Niepubliczne – spadkowy
Liczba uczniów uczących się w tych placówkach	Publicznych: 20 651 Niepublicznych: 5 616	Publicznych: 20 026 Niepublicznych: 5 726	Publiczne – spadkowy Niepubliczne – wzrostowy
Sport i rekreacja			
Liczba obiektów sportowych i rekreacyjnych w mieście	103	104	wzrostowy

Kultura			
Liczba Miejskich Instytucji Kultury	4	4	stały
Liczba udzielonych stypendiów artystycznych	6	6	stały
Bezpieczeństwo publiczne i przeciwdziałanie przemocy oraz zjawiskom patologii społecznej			
Liczba podmiotów zapewniających bezpieczeństwo publiczne mieszkańcom	8	8	stały
Liczba jednostek działających w obszarze przeciwdziałania przemocy i zapewniających wsparcie osobom uzależnionym	4	4	stały
Zatrudnienie			
Stopa bezrobocia rejestrowanego	4,0 % (listopad 2023)	4,2 % (grudzień 2024)	wzrostowy
Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wg. stanu na koniec roku	2 103	2 134	wzrostowy

Źródło: opracowanie własne CUS

3. MONITORING CELÓW STRATEGICZNYCH PROJEKTOWANYCH ZMIAN I KIERUNKÓW NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ, SŁUŻĄCYCH ROZWIĄZYWANIU NAJWAŻNIEJSZYCH ZDIAGNOZOWANYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ TARNOWA

W Strategii wyznaczono siedem głównych celów strategicznych projektowanych zmian, do których przyporządkowano konkretne kierunki niezbędnych działań, konieczne do rozwiązywania najważniejszych zdiagnozowanych problemów społecznych.

W ramach działań monitoringowych, analizie poddano zestaw wypracowanych na potrzeby Strategii, kluczowych wskaźników realizacji celów strategicznych projektowanych zmian.

Tabela nr 2 – Monitoring wskaźników realizacji celów strategicznych projektowanych zmian

Wskaźnik	Wartość osiągnięta w 2023 r.	Wartość osiągnięta w 2024 r.	Trend wskaźnika	Źródło danych
Cel strategiczny 1 Wzmacnianie systemu zabezpieczenia społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy społecznej, organizacji rodzinnej pieczy zastępczej i przeciwdziałania skutkom bezrobocia				
Liczba osób i rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej	1 945 liczba rodzin 2 456 liczba osób	1 869 liczba rodzin 3 369 liczba osób	Spadkowy - liczba rodzin wzrostowy - liczba osób	Centrum Usług Społecznych
Liczba rodzin zastępczych	Stan na 31.12.23 - 83 Narastająco	Stan na 31.12.24 - 83 Narastająco	wzrostowy	Centrum Usług Społecznych

	- 95	- 97		
Liczba bezrobotnych mieszkańców miasta	2 103	2 134	wzrostowy	Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie
Cel strategiczny 2 Wspieranie rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży oraz zapewnienie im opieki, w tym w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej				
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	93 (w tym 3 z ustawy za życiem)	94	wzrostowy	Centrum Usług Społecznych
Liczba dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych	Stan na 31.12.23 - 122 Narastająco - 147	Stan na 31.12.24 - 125 Narastająco - 162	wzrostowy	Centrum Usług Społecznych
Liczba dzieci i młodzieży przebywających w placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej	82	Stan na 31.12.24 - 55	spadkowy	Centrum Usług Społecznych
Cel strategiczny 3 Rozbudowa systemu wsparcia długotrwale i przewlekle chorych, niepełnosprawnych i starszych mieszkańców miasta				
Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych	409 - usługi opiekuńcze 8 - usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi Usługi opiekuńcze świadczone w Domu Dziennego Pobytu - 45	364 (+ 1 osoba pochodzenia ukraińskiego) - usługi opiekuńcze 8 - usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi, Usługi opiekuńcze świadczone w Domu Dziennego Pobytu - 41	spadkowy	Centrum Usług Społecznych
Liczba osób przebywających w placówkach opieki całodobowej w tym Zakładach Opiekuńczo - Leczniczych, Hospicjach (liczba łóżek)	112	112	stały	Centrum Usług Społecznych
Liczba osób objętych wsparciem w ramach środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia	152 - ŚDS (typ A-31, B-72, C-49) Klub Samopomocy Senior+ 43 osoby	ŚDS typ A - 28 osób ŚDS typ B - 70 osób ŚDS typ C - 54 osoby Razem ŚDS - 152 osoby	w większości wzrostowy	Centrum Usług Społecznych

		Klub Senior+ - 49 osób		
Cel strategiczny 4 Rozwój warunków sprzyjających aktywności mieszkańców miasta do uczestnictwa w sporcie i rekreacji				
Liczba uczniów biorących udział w programach feryjnego i wakacyjnego wypoczynku	14 554	15 450	wzrostowy	Urząd Miasta Tarnowa
Liczba mieszkańców miasta korzystająca z miejskich obiektów sportowych	775 383	839 326	wzrostowy	Urząd Miasta Tarnowa
Liczba mieszkańców miasta biorących czynny udział w amatorskich sportowych i rekreacyjnych imprezach i zajęciach współorganizowanych przez jednostki organizacyjne Gminy Miasta Tarnowa oraz organizacje pozarządowe	17 500	18 200	wzrostowy	Urząd Miasta Tarnowa
Cel strategiczny 5 Rozbudowa oferty kulturalnej dla mieszkańców miasta ze szczególnym uwzględnieniem tarnowskich rodzin				
Liczba osób objętych działaniami na rzecz integracji międzypokoleniowej	28 021	28 021	stały	Urząd Miasta Tarnowa
Liczba projektów z zakresu kultury skierowana do seniorów	194	194	stały	Urząd Miasta Tarnowa
Liczba wydarzeń promujących twórczość artystyczną osób niepełnosprawnych i umożliwiających im uczestnictwo również jako twórcom	1	1	stały	Urząd Miasta Tarnowa
Liczba zajęć mających na celu rozwój zainteresowań i aktywności twórczej szczególnie dla dzieci i młodzieży	526	526	stały	Urząd Miasta Tarnowa
Liczba zadań realizowanych na tarnowskich osiedlach	353	412	wzrostowy	Urząd Miasta Tarnowa
Cel strategiczny 6 Rozbudowa systemu bezpieczeństwa publicznego, przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej, w tym w szczególności przemocy				

Liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w warunkach wolnościowych i jednostkach penitencjarnych	<u>Ogółem</u> - 31 <u>Wolnościowy</u> 2 edycje - 14 Zakład Karny w Tarnowie - 17	26	spadkowy	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej
Liczba programów profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie	5	4	spadkowy	Centrum Usług Społecznych
Liczba osób uczestniczących w programach profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie	3 571	2 221	spadkowy	Centrum Usług Społecznych
Cel strategiczny 7 Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego				
Liczba informacji zamieszczonych w serwisie dla organizacji pozarządowych na stronie www.tarnow.pl	100	59	spadkowy	Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w Urzędzie Miasta Tarnowa od 2024 r. Centrum Dialogu – Idea Tarnów w Urzędzie Miasta Tarnowa
Liczba informacji przesłanych do tarnowskich organizacji pozarządowych zamieszczonych w bazie mailingowej	115	98	spadkowy	
Liczba przedsięwzięć prowadzonych przez organizacje, objętych przez Prezydenta Miasta Tarnowa honorowym patronatem	37	59	wzrostowy	
Liczba nowych organizacji pozarządowych zarejestrowanych w Tarnowie	15	25	wzrostowy	
Liczba organizacji pozarządowych wpisanych do bazy organizacji zamieszczonej na stronie www.tarnow.pl	190	197	wzrostowy	

Liczba spotkań zorganizowanych dla organizacji pozarządowych	2 (jedno spotkanie i jeden cykl spotkań)	2	stały	
--	---	---	-------	--

Źródło: opracowanie własne CUS

Po analizie zgromadzonych danych, widzimy jak przedstawiały się wartości osiągnięte w stosunku rok do roku (2023–2024). Wynika z niej, że w większości wskaźników odnotowano trend wzrostowy. Można zatem wyciągnąć wniosek, iż więcej niż zakładano osób czy rodzin – mieszkańców Tarnowa, skorzystało z różnych działań realizowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych, zmierzających do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych.

4. KONTROLA WSKAŹNIKÓW REALIZACJI DZIAŁAŃ/ZADAŃ PROGRAMOWYCH WPISUJĄCYCH SIĘ W CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI NIEZBEDNYCH DZIAŁAŃ

Jeżeli chodzi o wskaźniki realizacji działań strategicznych, są one spójne z zapisanymi we wdrażanych:

- ✓ programach lokalnych z zakresu polityki społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- ✓ programach wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- ✓ programach branżowych Miejskich Instytucji Kultury.

Tabela nr 3 – Monitoring wskaźników realizacji działań/zadań programowych

Cel strategiczny	Nazwa programu	Nazwa wskaźnika do osiągnięcia	Wartość wskaźnika osiągnięta w 2024 r.	Podmiot realizujący
Programy lokalne, w tym programy pomocy społecznej, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka				
Cel strategiczny 1 Wzmacnianie systemu zabezpieczenia	Program „Karta Tarnowskiej Rodziny”	Liczba wydanych Kart Tarnowskiej Rodziny	3 874	Centrum Usług Społecznych
		Liczba podmiotów realizujących Program	74	Centrum Usług Społecznych

społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy społecznej, organizacji rodzinnej pieczy zastępczej i przeciwdziałania skutkom bezrobocia	Program Wsparcia Rodziny dla Miasta Tarnowa – realizowany w 2024 r.	Liczba zrealizowanych programów, projektów na rzecz rodziny	248	Centrum Usług Społecznych
		Liczba organizacji pozarządowych współpracujących z miastem na rzecz rodziny	12	Centrum Usług Społecznych
		Liczba uczestników programów, projektów na rzecz rodzin	Liczba uczestników programu – 302 Liczba uczestników projektów – 27	Centrum Usług Społecznych
	Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Tarnowa – realizowany w 2024 r.	Liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	5	Centrum Usług Społecznych
		Liczba zrealizowanych projektów na rzecz rodzin zastępczych oraz umieszczonych w nich dzieci	10	Centrum Usług Społecznych
		Liczba zatrudnionych osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich oraz liczba rodzin pomocowych	16	Centrum Usług Społecznych
	Program osłony Pomocy Gminy Miasta Tarnowa w zakresie dożywiania – realizowany w 2024 r.	Liczba osób objętych programem	2 556	Centrum Usług Społecznych
		Liczba wydanych posiłków	42 432	Centrum Usług Społecznych
		Liczba świadczeń pieniężnych na zakup żywności	3 538	Centrum Usług Społecznych
	Programy lokalne, w tym programy pomocy społecznej, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka			
Cel strategiczny 2 Wspieranie rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży oraz zapewnienie im opieki, w tym w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej	Program „Karta Tarnowskiej Rodziny”	Liczba rodzin, które przystąpiły do Programu	883	Centrum Usług Społecznych
		Liczba osób, które skorzystały z ulg w ramach Programu	3 874	Centrum Usług Społecznych
	Program Wsparcia Rodziny dla Miasta Tarnowa – realizowany w 2024 r.	Liczba miejsc/dzieci w żłobkach publicznych i niepublicznych, placówkach wsparcia dziennego	860 – liczba miejsc w żłobkach Placówki wsparcia dziennego – 934	Centrum Usług Społecznych
		Liczba zrealizowanych programów	248	Centrum Usług Społecznych

		i projektów na rzecz rodziny i dziecka		
		Wysokość środków z budżetu Gminy Miasta Tarnowa przeznaczonych na realizację zadań publicznych na rzecz rodziny i dziecka	720 584,19 zł	Centrum Usług Społecznych
	Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Miasta Tarnowa – realizowany w 2024 r.	Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych	86	Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych, Centrum Usług Społecznych
		Liczba udzielonych porad i konsultacji	697	Centrum Usług Społecznych
		Liczba zorganizowanych szkoleń, grup wsparcia, warsztatów dla rodzin zastępczych	9	Centrum Usług Społecznych
Programy lokalne, w tym programy pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka				
Cel strategiczny 3 Rozbudowa systemu wsparcia długotrwale i przewlekle chorych, niepełnosprawnych i starszych mieszkańców miasta	Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie – realizowany w 2024 r.	Liczba imprez, spotkań, programów realizowanych przy współpracy organizacji pozarządowych w zakresie pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce	10	Jednostki organizacyjne Gminy Miasta Tarnowa
		Liczba osób niepełnosprawnych objęta finansowymi formami wsparcia mającymi na celu aktywizację zawodową	43	Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie
		Liczba zadań i programów prozdrowotnych, adresowanych do osób niepełnosprawnych, realizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi	13	Jednostki organizacyjne Gminy Miasta Tarnowa
		Liczba wydanych Kart Tarnowskiego Seniora	664	Centrum Usług Społecznych

	Program „Karta Tarnowskiego Seniora”	Liczba podmiotów będących partnerami programu Karta Tarnowskiego Seniora	75	Centrum Usług Społecznych
Programy lokalne, w tym programy pomocy społecznej, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka				
Cel strategiczny 4 Rozwój warunków sprzyjających aktywności mieszkańców miasta do uczestnictwa w sporcie i rekreacji	Uchwała nr VII/65/2011 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 lutego 2011 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu na terenie Gminy Miasta Tarnowa	Liczba uczestników zadania, pn.: „Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa oraz organizacja zajęć pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat”	320	Urząd Miasta Tarnowa, Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Pałac Młodzieży, szkoły publiczne oraz organizacje pozarządowe
		Liczba uczniów biorących udział w programach zimowego i wakacyjnego wypoczynku organizowanego na terenie Tarnowa	15 450	Urząd Miasta Tarnowa, Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Pałac Młodzieży oraz organizacje pozarządowe
		Liczba mieszkańców miasta biorących czynny udział w amatorskich sportowych i rekreacyjnych imprezach organizowanych na terenie Tarnowa	18 200	Urząd Miasta Tarnowa, Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Pałac Młodzieży, szkoły publiczne oraz organizacje pozarządowe
Programy branżowe interesariuszy mających wpływ na opracowanie i wdrażanie Strategii, w tym programy, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka				
Cel strategiczny 5 Rozbudowa oferty kulturalnej dla mieszkańców miasta ze szczególnym uwzględnieniem tarnowskich rodzin	Program branżowy - Osiedle Cooltura	Liczba wydarzeń	329	Miejska Biblioteka Publiczna, Urząd Miasta Tarnowa
	Program branżowy - Stypendia artystyczne	Liczba udzielonych stypendiów	6	Urząd Miasta Tarnowa
	Program branżowy - Książka na telefon	Liczba wypożyczeń	59	Miejska Biblioteka Publiczna
	Program branżowy - Edukacja kulturalna	Liczba zajęć	544	Miejskie Instytucje Kultury, Urząd Miasta Tarnowa
Programy lokalne, w tym programy pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka				

Cel strategiczny 6 Rozbudowa systemu bezpieczeństwa publicznego, przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej, w tym w szczególności przemocy	Program Zapobiegania Przepięczności oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego dla miasta Tarnowa – realizowany w 2024 r.	Czas reakcji na zgłoszenie/ wezwanie	KMP-interwencje pilne 10,49 min, interwencje zwykłe 23,52 min	Urząd Miasta Tarnowa
		Liczba kamer systemu monitoringu miejskiego oraz kamer w autobusach miejskich	46 95 Razem: 141	Urząd Miasta Tarnowa
		Liczba przestępstw i wykroczeń	KMP i SM–razem liczba przestępstw 6 096, liczba wykroczeń 54 779	Urząd Miasta Tarnowa
	Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa – realizowany w 2024 r.	Liczba osób objęta programami profilaktycznymi	2 221	Centrum Usług Społecznych
		Liczba osób objęta specjalistycznym wsparciem psychologicznym, terapeutycznym i prawnym	232	Centrum Usług Społecznych
		Liczba działań (kampanii, szkoleń)	6	Centrum Usług Społecznych
	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Tarnowa – realizowany w 2024 r.	Liczba rodzin objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”	411	Centrum Usług Społecznych – Zespół Interdyscyplinarny
		Liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie karty”	597	Centrum Usług Społecznych – Zespół Interdyscyplinarny
		Liczba realizowanych programów/ warsztatów profilaktycznych, których celem jest promowanie prawidłowych metod wychowawczych, w tym w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie	14	Centrum Usług Społecznych, Placówki oświatowe /organizacje pozarządowe
	Programy lokalne, w tym programy, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka			
	Program współpracy Gminy Miasta Tarnowa	Liczba organizacji działających na terenie Tarnowa – fundacje,	527	Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Współpracy

społeczeństwa obywatelskiego	z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – realizowany w 2024 r.	stowarzyszenia, organizacje kultury fizycznej		z Organizacjami Pozarządowymi w Urzędzie Miasta Tarnowa od 2024 r. Centrum Dialogu – Idea Tarnów w Urzędzie Miasta Tarnowa
		Liczba podpisanych umów w trybie konkursowym na realizację zadań przez organizacje pozarządowe – dotyczy także umów wieloletnich	96	
		Liczba podpisanych umów w trybie pozakonkursowym na realizację zadań przez organizacje pozarządowe	34 (w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie)	
	Wieloletni program współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2021-2025 – realizowany w 2024 r.	Liczba umów zawartych na okres dłuższy niż jeden rok realizowanych w danym roku	24	
		Liczba organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne o charakterze wieloletnim	11	

Źródło: opracowanie własne CUS

Z danych wskazanych w powyższych tabelach wynika, że wszystkie programy lokalne, osłonowe i branżowe były realizowane w 2024 r., a co za tym idzie większość celów strategicznych i kierunków niezbędnych działań, udało się zrealizować zgodnie z zamierzeniami zawartymi w Strategii.

5. OCENA STOPNIA I EFEKTYWNOŚCI WDRAŻANIA STRATEGII, DOKONANA PORZEZ CZŁONKÓW ZESPOŁU ORAZ ZAPROSZONYCH INTERESARIUSZY MAJĄCYCH WPŁYW NA JEJ OPRACOWANIE I REALIZACJĘ

Dokonana ocena, odnosi się do działań/zadań zapisanych w celach strategicznych projektowanych zmian i kierunkach niezbędnych działań, które zostały wyznaczone w Strategii.

Zestawienia dokonanych ocen przedstawione zostały w poniższych tabelach.

Tabela nr 4 – Ocena przebiegu realizacji Strategii

Wskaźnik oceny	Trend oceny
Podjęmowane w związku z realizacją Strategii działania, w ramach programów lokalnych, osłonowych i branżowych, wpływają pozytywnie na poprawę sytuacji mieszkańców Tarnowa	zdecydowanie się zgadzam
Wdrażanie zapisów Strategii nie jest zagrożone	w większości się zgadzam
Działalność programowa, konieczna do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społeczności lokalnej Tarnowa, realizowana jest zgodnie z przyjętymi terminami	w większości się zgadzam
Realizacja działań/zadań zapisanych w programach lokalnych, osłonowych i branżowych, przebiega bez utrudnień	w większości się zgadzam
Wskaźniki monitoringowe niezbędne w procesie opracowywania Raportu monitoringowego, są dostępne	zdecydowanie się zgadzam
Użyte wskaźniki, odzwierciedlają wpływ działań na realizację celów strategicznych projektowanych zmian i kierunków niezbędnych działań	w większości się zgadzam
Współpraca z interesariuszami mającymi wpływ na realizację Strategii, przebiega sprawnie	w większości się zgadzam
Opracowywanie Raportu monitoringowego, nie przysparza problemów	w większości się zgadzam

Źródło: opracowanie własne CUS

Członkowie Zespołu i zaproszeni interesariusze Strategii, w zdecydowanej większości, ocenili przebieg jej realizacji na wysokim poziomie. Najczęściej wybieraną odpowiedzią na postawione pytania było „w większości się zgadzam”.

Tabela nr 5 – Ocena skuteczności realizowanych działań w osiąganiu założonych celów strategicznych i kierunków niezbędnych działań

Cel strategiczny	Trend oceny
Cel strategiczny 1 Wzmacnianie systemu zabezpieczenia społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy społecznej, organizacji rodzinnej pieczy zastępczej i przeciwdziałania skutkom bezrobocia	zrealizowany w dużym stopniu

Cel strategiczny 2 Wspieranie rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży oraz zapewnienie im opieki, w tym w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej	zrealizowany w dużym stopniu
Cel strategiczny 3 Rozbudowa systemu wsparcia długotrwale i przewlekle chorych, niepełnosprawnych i starszych mieszkańców miasta	zrealizowany w dużym stopniu
Cel strategiczny 4 Rozwój warunków sprzyjających aktywności mieszkańców miasta do uczestnictwa w sporcie i rekreacji	zrealizowany w dużym stopniu
Cel strategiczny 5 Rozbudowa oferty kulturalnej dla mieszkańców miasta ze szczególnym uwzględnieniem tarnowskich rodzin	zrealizowany w średnim stopniu
Cel strategiczny 6 Rozbudowa systemu bezpieczeństwa publicznego, przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej, w tym w szczególności przemocy	zrealizowany w średnim stopniu
Cel strategiczny 7 Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego	zrealizowany w dużym stopniu

Źródło: opracowanie własne CUS

Z zebranego do Raportu materiału wynika, że większość działań zapisanych w celach strategicznych, przewidzianych do realizacji przez różne podmioty w mieście – w 2024 r. – została zrealizowana w dużym stopniu.

6. ANALIZA BUDŻETU, RAM FINANSOWYCH ORAZ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA STRATEGII

Głównymi źródłami finansowania zapisów dokumentu strategicznego były środki pochodzące, z:

- ✓ budżetu Gminy Miasta Tarnowa,
- ✓ środków własnych realizatorów poszczególnych programów, w tym również organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego (wkład finansowy, rzeczowy i osobowy),
- ✓ środków zewnętrznych, tj. wszystkich pozostałych środków nie pochodzących z budżetu Gminy Miasta Tarnowa, ani nie będących środkami własnymi realizatorów programów, czyli np. pochodzących z budżetu państwa, funduszy celowych (PFRON, Fundusz Pracy), od sponsorów prywatnych, itp.

Szczegółowe dane dotyczące wydatkowanych środków zawierają poniższe zestawienia tabelaryczne.

Tabela nr 6 – Analiza szczegółowych ram finansowych realizacji kierunków działań zapisanych w celach strategicznych z uwzględnieniem źródeł finansowania w 2024 r.

Cel strategiczny 1		
Wzmacnianie systemu zabezpieczenia społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy społecznej, organizacji rodzinnej pieczy zastępczej i przeciwdziałania skutkom bezrobocia		
Kierunek działań	Źródła finansowania	Koszty (w zł) Wykonanie
Kierunek nr 1 Realizacja lub współudział w realizacji przedsięwzięć zmierzających do umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości	Budżet GMT	4 433 110,16
	Środki własne realizatora zadania	18,00
	Środki zewnętrzne	4 946 977,14
Razem:		9 380 105,30
Kierunek nr 2 Rozbudowa systemu wsparcia na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy mieszkańców miasta oraz lokalnych pracodawców	Budżet GMT	258 772,34
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	5 000 000,00
Razem:		5 258 772,34
Kierunek nr 3 Diagnozowanie, monitorowanie i wdrażanie procedur zmierzających do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych, w tym dla osób z grup szczególnego ryzyka	Budżet GMT	710 871,35
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		710 871,35
Kierunek nr 4 Rozwijanie i udoskonalanie systemu wsparcia tarnowskich rodzin zastępczych, w ramach rodzinnej pieczy zastępczej	Budżet GMT	2 920 501,71
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		2 920 501,71
Kierunek nr 5 Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością	Budżet GMT	1 414 037,76
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	112 256,01
Razem:		1 526 293,77
Cel strategiczny 2		
Wspieranie rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży oraz zapewnienie im opieki, w tym w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej		
Kierunek nr 1 Zintegrowanie działań wzmacniających tarnowskie rodziny, w szczególności rodziny wychowujące małoletnie dzieci. Promowanie prawidłowego modelu rodziny	Budżet GMT	5 570 715,11
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	123 358,71
Razem:		5 694 073,82
Kierunek nr 2	Budżet GMT	1 028 512,40

Wspomaganie dzieci i młodzieży we wszechstronnym rozwoju i kształceniu, wyrównywanie szans edukacyjnych	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	1 650 044,66
Razem:		2 678 557,06
Kierunek nr 3 Poszerzenie dostępności wsparcia specjalistycznego (psychologiczno-pedagogicznego i profilaktyczno-terapeutycznego) na rzecz dzieci i młodzieży, w tym z rodzin dysfunkcyjnych	Budżet GMT	2 555 455,28
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	750 508,10
Razem:		3 305 963,38
Kierunek nr 4 Zintensyfikowanie działań na rzecz dzieci i młodzieży, w tym z rodzin dotkniętych bezradnością opiekuńczo-wychowawczą, w zakresie dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego	Budżet GMT	1 012 765,05
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	38 939,07
Razem:		1 051 704,12
Cel strategiczny 3 Rozbudowa systemu wsparcia długotrwale i przewlekle chorych, niepełnosprawnych i starszych mieszkańców miasta		
Kierunek nr 1 Promowanie i wdrażanie działań profilaktyczno - wspierających na rzecz długotrwale i przewlekle chorych, niepełnosprawnych i starszych mieszkańców miasta	Budżet GMT	9 310 327,31
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	5 092 624,37
Razem:		14 402 951,68
Kierunek nr 2 Podnoszenie jakości usług medycznych, w tym rehabilitacyjnych dla mieszkańców miasta, ze szczególnym uwzględnieniem osób długotrwale i przewlekle chorych, niepełnosprawnych i starszych	Budżet GMT	2 676 569,45
	Środki własne realizatora zadania	1 680 868,54
	Środki zewnętrzne	7 564 980,97
Razem:		11 922 418,96
Kierunek nr 3 Dostosowywanie i rozwój systemu usług opieki długoterminowej, świadczonych na rzecz osób długotrwale i przewlekle chorych	Budżet GMT	9 310 327,31
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	13 015 066,58
Razem:		22 325 393,89
Kierunek nr 4 Rozwijanie aktywnych form uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym	Budżet GMT	881 252,52
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	8 756 600,47
Razem:		9 637 852,99
Kierunek nr 5 Ograniczanie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa niepełnosprawnych mieszkańców miasta	Budżet GMT	1 317 245,97
	Środki własne realizatora zadania	1 680 868,54
	Środki zewnętrzne	8 156 628,97

Razem:		11 154 743,48
Kierunek nr 6 Dobre praktyki na rzecz osób długotrwale i przewlekle chorych, niepełnosprawnych, starszych, ich rodzin i przyjaciół	Budżet GMT	3 065 180,39
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	3 971 768,47
Razem:		7 036 948,86
Cel strategiczny 4 Rozwój warunków sprzyjających aktywności mieszkańców miasta do uczestnictwa w sporcie turystyce i rekreacji		
Kierunek nr 1 Aktywizacja i integracja sportowa mieszkańców Tarnowa	Budżet GMT	101 920,00
	Środki własne realizatora zadania	20 000,00
	Środki zewnętrzne	4 000,00
Razem:		125 920,00
Kierunek nr 2 Organizacja bezpiecznych i atrakcyjnych imprez sportowo – rekreacyjnych	Budżet GMT	320 000,00
	Środki własne realizatora zadania	25 000,00
	Środki zewnętrzne	5 000,00
Razem:		350 000,00
Cel strategiczny 5 Rozbudowa oferty kulturalnej dla mieszkańców miasta ze szczególnym uwzględnieniem tarnowskich rodzin		
Kierunek nr 1 Rozwój działań na rzecz integracji międzypokoleniowej	Budżet GMT	270 600,00
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		270 600,00
Kierunek nr 2 Organizacja i wspieranie wydarzeń integrujących społecznie i ukazujących znaczenie i wartość osób niepełnosprawnych	Budżet GMT	9 000,00
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		9 000,00
Kierunek nr 3 Zapewnienie całorocznej oferty kulturalnej dla mieszkańców	Budżet GMT	20 514 203,00
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		20 514 203,00
Kierunek nr 4 Wspieranie amatorskich działań kulturalnych/twórczych szczególnie dzieci i młodzieży	Budżet GMT	44 000,00
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		44 000,00
Kierunek nr 5 Odbudowa więzi sąsiedzkich i przywracanie funkcji kultury na osiedlach	Budżet GMT	414 584,74
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		414 584,74
Cel strategiczny 6 Rozbudowa systemu bezpieczeństwa publicznego, przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej, w tym w szczególności przemocy		
Kierunek nr 1 Monitorowanie, reagowanie oraz eliminowanie zagrożeń bezpieczeństwa	Budżet GMT	100 000,00
	Środki własne realizatora zadania	0,00

obywateli i porządku publicznego na terenie miasta Tarnowa	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		100 000,00
Kierunek nr 2 Zintensyfikowanie działań promujących aktywne postawy wśród zagrożonych utratą bezpieczeństwa	Budżet GMT	100 000,00
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		100 000,00
Kierunek nr 3 Zwiększenie efektywności i skuteczności działań prewencyjnych i interwencyjnych w zakresie ograniczenia przestępczości i wykroczeń uciążliwych dla mieszkańców	Budżet GMT	2 000 000,00
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		2 000 000,00
Kierunek nr 4 Zwiększenie dostępności poradnictwa prawnego i wsparcia specjalistycznego, kontynuacja poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy	Budżet GMT	455 539,94
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		455 539,94
Kierunek nr 5 Zintensyfikowanie w mieście działalności profilaktycznej, edukacyjnej i interwencyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy i innych patologii społecznych	Budżet GMT	3 223 817,63
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	744 357,37
Razem:		3 968 175,00
Cel strategiczny 7 Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego		
Kierunek nr 1 Promowanie działalności oraz tworzenie warunków do rozwoju tarnowskich organizacji pozarządowych	Budżet GMT	90 000,00
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		90 000,00
Kierunek nr 2 Doskonalenie współpracy z sektorem pozarządowym oraz aktywizacja społeczności lokalnej do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych	Budżet GMT	216 056,07
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	17 908,61
Razem:		233 964,68

Źródło: opracowanie własne CUS

Tabela nr 7 – Zestawienie zbiorcze ram finansowych w realizacji celów strategicznych z uwzględnieniem źródeł finansowych w 2024 r.

Cele strategiczne	Źródła finansowania	Koszty (w zł)
		Wykonanie 2024 r.
Cel strategiczny 1 Wzmacnianie systemu zabezpieczenia społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy społecznej, organizacji rodzinnej pieczy zastępczej i przeciwdziałania skutkom bezrobocia	Budżet GMT	9 737 293,32
	Środki własne realizatora zadania	18,00
	Środki zewnętrzne	10 059 233,15
Razem:		19 796 544,47
Cel strategiczny 2 Wspieranie rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży oraz zapewnienie im opieki, w tym w ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej	Budżet GMT	10 167 447,84
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	2 562 850,54
Razem:		12 730 298,38
Cel strategiczny 3 Rozbudowa systemu wsparcia długotrwale i przewlekle chorych, niepełnosprawnych i starszych mieszkańców miasta	Budżet GMT	26 560 902,95
	Środki własne realizatora zadania	3 361 737,08
	Środki zewnętrzne	46 557 669,83
Razem:		76 480 309,86
Cel strategiczny 4 Rozwój warunków sprzyjających aktywności mieszkańców miasta do uczestnictwa w sporcie, turystyce i rekreacji	Budżet GMT	421 920,00
	Środki własne realizatora zadania	45 000,00
	Środki zewnętrzne	9 000,00
Razem:		475 920,00
Cel strategiczny 5 Rozbudowa oferty kulturalnej dla mieszkańców miasta ze szczególnym uwzględnieniem tarnowskich rodzin	Budżet GMT	21 252 387,74
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	0,00
Razem:		21 252 387,74
Cel strategiczny 6 Rozbudowa systemu bezpieczeństwa publicznego, przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej, w tym w szczególności przemocy	Budżet GMT	5 879 357,57
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	744 357,37
Razem:		6 623 714,94
Cel strategiczny 7 Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego	Budżet GMT	306 056,07
	Środki własne realizatora zadania	0,00
	Środki zewnętrzne	17 908,61
Razem:		323 964,68

Źródło: opracowanie własne CUS

7. UWAGI KOŃCOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030, to jeden z najważniejszych dokumentów Gminy Miasta Tarnowa, stanowiących o realizowaniu lokalnej polityki społecznej, określający cele, zadania, wybór kierunków działań oraz alokację środków niezbędnych dla jej realizacji.

Strategia obejmuje wiele ważnych obszarów, kwestii i problemów, mających wpływ na jakość życia mieszkańców, a także wskazuje kierunki przeciwdziałania zagrożeniom, które uniemożliwiają zrównoważony rozwój. Jej realizacja oparta jest na partnerstwie lokalnym, co pozwala na rozwój i pogłębienie współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami samorządowymi i samorządem w rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnej.

Podjęmowane działania były istotne i ważne dla mieszkańców miasta, choć nie wszystkie prowadziły do trwałego rozwiązania problemów i nie zawsze przynosiły wymierne efekty. Mamy jednak świadomość, iż problemy społeczne i jednostkowe nie znikają, ale dzięki podejmowanym działaniom, szczególnie w ramach programów lokalnych, osłonowych i branżowych, są mniej odczuwalne zarówno przez pojedyncze osoby jak i całe grupy oraz środowiska społeczne.

Korzystając z bogatego doświadczenia z dotychczasowej działalności programowej w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, planowane jest dalsze podejmowanie podobnej działalności w celu osiągnięcia założonych celów strategicznych i kierunków działań do 2030 r. Należy w tym miejscu podkreślić, iż wszechstronne możliwości w tym zakresie stworzyło przekształcenie instytucjonalne, w wyniku którego z dniem 1 stycznia 2022 r. utworzone zostało Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, co sprzyja umocnieniu i rozszerzeniu roli miasta jako inicjatora, realizatora i koordynatora usług społecznych, rozwijaniu współpracy z organizacjami pozarządowymi i lokalnymi podmiotami działającymi w różnych sektorach oraz wykreowaniu jakościowej zmiany w obsłudze mieszkańców i jej zakresie.

Realizowane dotychczas i planowane do realizacji w przyszłości programy i projekty, szczególnie programy lokalne, osłonowe i programy branżowe oraz projekty socjalne, służą bowiem nie tylko rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych mieszkańców społeczności lokalnej, ale wzmacniają osoby i rodziny w uzyskaniu samodzielności.

Niniejszy Raport został skonstruowany na podstawie kwestionariuszy monitoringowych nadesłanych przez poszczególnych realizatorów

i współrealizatorów Strategii. To oni w pierwszym rzędzie oceniali również poziom wdrożenia poszczególnych działań.

Z przeprowadzonej analizy zebranych danych wynika, że zakładane na 2024 r. cele i zadania strategiczne, realizowano zgodnie z przyjętymi założeniami, a pozostałe są lub będą w trakcie realizacji. Świadczy to o ciągłym wypełnianiu założonych działań, które mają charakter długofalowy, dlatego ich wykonanie rozłożone jest na kolejne lata, aż do 2030 r.

Zrealizowany monitoring pozwolił na określenie stopnia wdrożenia zapisanych celów strategicznych, projektowanych zmian i kierunków niezbędnych działań, postępów w osiąganiu zaplanowanych wartości wskaźników. Dostarczył wszystkim interesariuszom, informacji o postępach prac wdrożeniowych Strategii oraz osiągniętych efektach.

Reasumując stwierdzić należy, iż Gmina Miasta Tarnowa prowadzi bardzo aktywną politykę społeczną. Wiąże się to z realizacją polityki prorodzinnej państwa, jak również podejmowaniem inicjatyw adekwatnych do potrzeb środowiska, np. pomoc osobom niesamodzielnym. Struktura wiekowa mieszkańców miasta wskazuje bowiem na charakterystyczne cechy społeczeństwa starzejącego się. Na tej podstawie zasadne jest identyfikowanie wsparcia w obrębie pomocy osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych powinna uwzględniać nie tylko zmieniający się obraz „świadczeniobiorcy”, który ewaluuje od biernego klienta do aktywnego uczestnika procesu wychodzenia z kryzysu, czy odbiorcy usług społecznych, ale również przeobrażenia zachodzące w systemie pomocy społecznej oraz wzrastające znaczenie podmiotów niepublicznych, w tym podmiotów ekonomii społecznej i podmiotów pożytku publicznego. Wiele działań realizowanych jest bowiem w partnerstwie, bądź przy współpracy z innymi jednostkami zarówno działającymi w sektorze samorządowym, jak i organizacjami pozarządowymi i podmiotami ekonomii społecznej. Współpraca prowadzona z różnorodnymi podmiotami daje możliwość udoskonalenia systemu pomocy i wsparcia, a także wymiernego rozwiązywania problemów społeczności lokalnej.

8. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE W OPRACOWANIU

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta – Tarnów 2030.
2. Sprawozdania z realizacji programów lokalnych, ośłonowych i branżowych.

3. Dane zebrane w ramach Kwestionariusza danych liczbowych i wskaźników oraz Kwestionariusza oceny stopnia i efektywności wdrażania SRPS.

9. SPIS TABEL

Tytuł
Tabela nr 1 Analiza wskaźników ogólnych dotyczących sytuacji społeczno – demograficznej Tarnowa oraz wybranych obszarów problemowych
Tabela nr 2 Monitoring wskaźników realizacji celów strategicznych projektowanych zmian
Tabela nr 3 Monitoring wskaźników realizacji działań/zadań programowych
Tabela nr 4 Ocena przebiegu realizacji Strategii
Tabela nr 5 Ocena skuteczności realizowanych działań w osiąganiu założonych celów strategicznych i kierunków niezbędnych działań
Tabela nr 6 Analiza szczegółowych ram finansowych realizacji kierunków działań zapisanych w celach strategicznych z uwzględnieniem źródeł finansowania w 2024 r.
Tabela nr 7 Zestawienie zbiorcze ram finansowych w realizacji celów strategicznych z uwzględnieniem źródeł finansowych w 2024 r.

RAPORT Z WYKONANIA W 2024 ROKU „GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI, ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA TARNOWA NA LATA 2023–2026”

I. Wstęp.

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023–2026 przyjęty został uchwałą Nr LXXVIII/736/2022 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 grudnia 2022 r. i stanowił kontynuację działań prowadzonych w latach poprzednich. Program został zmieniony uchwałą Nr LXXXVI/830/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 czerwca 2023 r.

Monitoring Programu prowadzony jest w ciągu roku na bieżąco. Raport z wykonania w 2024 roku „Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023–2026” i efektów jego realizacji jest przedstawiany Radzie Miejskiej w Tarnowie w Raporcie o Stanie Miasta za 2024 rok.

Program określa zakres i formę realizacji zadań wynikających z zapisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi¹ oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii². Zapisy obu cytowanych ustaw stanowią, że do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii i uzależnień behawioralnych, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii,
- 5) pomoc osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych od narkotyków, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie tych osób ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego,
- 6) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela sądowego,
- 7) nadzorowanie dostępności alkoholu na terenie miasta Tarnowa,
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

¹ Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.

² Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.

Całkowity koszt realizacji zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026, w 2024 r. wyniósł **5 346 614,44 zł.**

Koordynatorem Programu było Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, które współpracowało przy jego realizacji z następującymi podmiotami:

1. Wydziałem Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa,
2. Wydziałem Wsparcia Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Tarnowa,
3. Centrum Dialogu – IDEA Tarnów w Urzędzie Miasta Tarnowa,
4. Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
5. Tarnowskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej,
6. Specjalistyczną Poradnią Profilaktyczno-Terapeutyczną w Tarnowie,
7. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Tarnowie,
8. szkołami, przedszkolami, placówkami wsparcia dziennego, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi,
9. organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy,
10. Strażą Miejską,
11. Policją.

CEL I ZADANIA PROGRAMU.

Celem głównym Programu jest przeciwdziałanie rozszerzaniu się alkoholizmu, narkomanii i uzależnień behawioralnych oraz problemom im towarzyszącym, ograniczenie rozmiarów szkód związanych z uzależnieniami na terenie miasta Tarnowa.

Zadanie 1: Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem

Lp.	Działanie	Realizator (Partner)	Wskaźnik	Wartość osiągniętego wskaźnika
1.	Prowadzenie Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MPKPiRPA)	specjaliści udzielający porad w MPKPiRPA, działającym przy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie: prawnik, certyfikowany instruktor terapii uzależnień	– liczba osób objętych wsparciem	– 232 osoby
2.	Prowadzenie psychoedukacji oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki	Fundacja Edumocni, Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno Pedagogiczna w Tarnowie	– liczba osób objętych wsparciem	– 2 674 osoby, w tym 1 949 uczniów, 501 nauczycieli i 224 rodziców
3.	Prowadzenie i aktualizacja na stronie internetowej Centrum Usług Społecznych podstrony zawierającej informacje nt. prowadzonych działań i form pomocy dla osób uzależnionych	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie		– 1

Ad. 1 Prowadzenie Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Okres realizacji zadania: 7 lutego 2024 r. – 18 grudnia 2024 r.

Kwota na realizację zadania: 18 849,30 zł

Opis realizacji zadania:

Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie czynny był 3 godziny tygodniowo. Dyżurujący w Punkcie specjaliści z zakresu terapii uzależnień i prawa, oferowali mieszkańcom miasta następujące formy pomocy:

- udzielali porad w zakresie uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- świadczyli pomoc terapeutyczną,
- udzielali wsparcia po odbytych leczeniach,
- wskazywali placówki, w których można podjąć leczenie odwykowe,
- świadczyli pomoc prawną z zakresu prawa rodzinnego, prawa pracy, ubezpieczeń społecznych, ochrony przed przemocą, pomagali w przygotowaniu pism procesowych.

Osoby dyżurujące w Punkcie posiadają wieloletnie doświadczenie zawodowe w pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi. Łącznie w 2024 r. w Punkcie Konsultacyjnym udzielono 232 porad.

Ad. 2 Prowadzenie psychoedukacji oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki

1. Nazwa zadania: Pozytywna Przemiana – Rozwój, Zdrowie, Współpraca

Realizator: Fundacja Edumocni

Okres realizacji zadania: 10 października 2024 r. – 31 grudnia 2024 r.

Kwota na realizację zadania: 44 100,00 zł

Opis realizacji zadania:

Realizacja zadania została zlecona w otwartym konkursie ofert. W ramach zadania publicznego Fundacja Edumocni poprzez realizację zajęć pozalekcyjnych, takich jak

warsztaty edukacyjno-rozwojowe promowała zdrowy styl życia i aktywne spędzanie wolnego czasu. Głównym celem zadania było podniesienie u dzieci i młodzieży w wieku od 12 do 18 lat kompetencji osobistych i społecznych, pozwalających na skuteczne radzenie sobie z trudnościami życiowymi, a także przeciwdziałanie wczesnym kontaktom z alkoholem, substancjami psychoaktywnymi oraz uzależnieniom behawioralnym. Realizacja zadania pozwoliła również na doskonalenie umiejętności konstruktywnej komunikacji, budowania zdrowych relacji z rówieśnikami i dorosłymi, naukę asertywności oraz radzenia sobie ze stresem. W zadaniu uczestniczyły 133 osoby. W ramach zadania zrealizowano: warsztaty prowadzone „metodą dramy”, warsztaty pomocne w budowaniu własnej marki na rynku pracy, warsztaty odkrywania talentów, warsztaty arteterapii jako metody odkrywania talentów, warsztaty na temat komunikacji bez przemocy.

2. Profilaktyka pierwszorzędowa prowadzona w szkołach i poradni dla uczniów, rodziców i nauczycieli

Realizator: Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2024 r. – 31 grudnia 2024 r.

Kwota przeznaczona na realizację zadania: zadanie realizowane w ramach statutowej działalności

Opis realizacji zadania:

Pracownicy Poradni prowadzili warsztaty dla uczniów w zakresie wzmocnienia własnych zasobów niezbędnych dla tworzenia odporności psychicznej. W czasie warsztatów uczestnicy nabywali umiejętności jasnego i skutecznego komunikowania się oraz uczyli się asertywności. Działania skierowane do rodziców oraz opiekunów miały na celu przede wszystkim wzmocnienie kompetencji rodzicielskich. Prowadzone były również szkolenia psychoedukacyjne dla rodziców i nauczycieli w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, wspierania i ochrony przed zagrożeniami wynikającymi z nadużywania alkoholu, środków psychoaktywnych, Internetu, social mediów, itp. Z pomocy Poradni w 2024 r. skorzystało 1 816 uczniów, 501 nauczycieli i 224 rodziców.

Ad. 3 Prowadzenie i aktualizacja na stronie internetowej Centrum Usług Społecznych podstrony zawierającej informacje na temat prowadzonych działań i form pomocy dla osób uzależnionych

Opis sposobu realizacji:

Zadanie realizowane jest w ramach bieżącej pracy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Aktualny adres strony zawierającej informacje na temat punktów i form pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków: [Centrum Usług Społecznych w Tarnowie](#).

Na stronie internetowej znajdują się informacje dotyczące: Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi, punktów konsultacyjnych i telefonów zaufania, grup wsparcia AA oraz innych zadań realizowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomani.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii i uzależnień behawioralnych, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Lp.	Nazwa działania	Realizator (Partner)	Wskaźnik	Wartość osiągniętego wskaźnika
1.	Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie (w tym postępowanie w sprawie leczenia odwykowego, przygotowanie materiałów dowodowych dla sądu, kontrola placówek prowadzących obrót napojami alkoholowymi)	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie	– liczba wniosków, które wpłynęły do Komisji	– 128 wniosków
			– liczba wydanych przez biegłych: psychologa i psychiatrę opinii	– 35 opinii
			– liczba wniosków skierowanych do Sądu o wydanie postanowienia o obowiązku leczenia odwykowego	– 17 wniosków
2.	Prowadzenie psychoedukacji oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej	Fundacja Edumocni MPKPRPA, Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno – Pedagogiczna w Tarnowie	– liczba osób objętych wsparciem	– 2 906 osób
3.	Zapewnienie ochrony i udzielenie pomocy członkom rodziny osoby uzależnionej od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, m.in. poprzez: – udzielanie schronienia, – poradnictwo psychologiczne, terapeutyczne i prawne, – prowadzenie grup wsparcia warsztatów dla ofiar przemocy, – prowadzenie grup wsparcia/ warsztatów dla osób z syndromem DDA, – prowadzenie grupy wsparcia dla rodziców dzieci ze Spektrum Płodowych	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej	– liczba osób biorących udział w grupach wsparcia dla ofiar przemocy	– 22 osoby
			– liczba uczestników programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy	– 26 osób

	Zaburzeń Alkoholowych (FASD), – realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.			
4.	Promowanie prawidłowego modelu rodziny, m.in. poprzez organizację warsztatów kompetencji rodzicielskich, szkoleń dla rodziców, w szczególności poruszających temat uzależnień od alkoholu, narkotyków, dopalaczy, ogólnodostępnych leków, których stosowanie w dużych ilościach stanowi zagrożenie dla zdrowia i życia	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	– liczba warsztatów i programów	– 1 warsztat
			– liczba odbiorców	– 5 osób
5.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej dla dzieci i młodzieży, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie Stowarzyszenie Siemacha Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży Kana	– liczba placówek wsparcia dziennego	– 3 placówki
			– liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem	– 215 dzieci

Ad. 1 Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie (w tym postępowanie w sprawie leczenia odwykowego, przygotowanie materiałów dowodowych dla sądu, kontrola placówek prowadzących obrót napojami alkoholowymi)

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2024 r. – 31 grudnia 2024 r.

Kwota na realizację zadania: 175 886,85 zł, w tym: wynagrodzenia członków Komisji 156 803,28 zł, opinie biegłych 16 999,92 zł, opłaty sądowe 2 083,65 zł

Opis realizacji zadania:

W 2024 r. odbyło się 50 posiedzeń zespołów Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w trakcie których rozpatrywano wnioski o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu osób nadużywających alkoholu. W czasie posiedzeń przeprowadzano rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego. Łączna liczba wniosków, które wpłynęły w 2024 r. o podjęcie przez Komisję czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wynosi 128, w tym:

- z Policji – 85,
- od członków rodzin – 20,
- inne (kuratorzy, pracownicy socjalni CUS, prokuratura, gminne komisje) – 23.

Spśród wszystkich wniosków – 19 wniosków dotyczyło kobiet.

Komisja wystawiła 117 skierowań do biegłego psychologa i biegłego psychiatry, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Na badania zgłosiło się 35 osób. Liczba wniosków skierowanych do sądu w celu wydania postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w 2024 r. wyniosła 17.

Ponadto odbyło się 13 posiedzeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na których opiniowane były wnioski przedsiębiorców, ubiegających się o uzyskanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Komisja wydała 88 postanowień o zgodności lokalizacji miejsc sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z obowiązującymi uchwałami Rady Miejskiej w Tarnowie.

Ad. 2 Prowadzenie psychoedukacji oraz udzielanie pomocy psychologicznej osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz prowadzenie psychoedukacji i profilaktyki.

1. Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 1 pkt 1.

2. Pozytywna Przemiana – Rozwój, Zdrowie, Współpraca

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 1 pkt 2.

3. Profilaktyka pierwszorzędowa prowadzona w szkołach i poradni dla uczniów, rodziców i nauczycieli

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 1 pkt 2.

Ad. 3 Zapewnienie ochrony i udzielenie pomocy członkom rodziny osoby uzależnionej od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, m.in. poprzez:

- udzielanie schronienia,
- poradnictwo psychologiczne, terapeutyczne i prawne,
- prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy,
- prowadzenie grup wsparcia/warsztatów dla osób z syndromem DDA,
- prowadzenie grupy wsparcia dla rodziców dzieci ze Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD),
- realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.

1. Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej.

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2024 r. – 31 grudnia 2024 r.

Opis realizacji zadania:

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej realizował zadanie poprzez:

- zapewnienie mieszkańcom Tarnowa znajdującym się w sytuacjach kryzysowych wszechstronnej pomocy: prawnej, psychologicznej i socjalnej (w tym całodobowego pobytu), w ramach działalności ośrodka interwencji kryzysowej,

- udzielanie kompleksowej pomocy: psychologicznej, prawnej i socjalnej (w tym schronienia) ofiarom przemocy domowej, prowadzenie edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach działalności specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy,
- opracowywanie i realizację programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.

W ramach ośrodka interwencji kryzysowej poradnictwem zostały objęte osoby znajdujące się w sytuacjach kryzysowych, takich jak: konflikty rodzinne, kryzysy małżeńskie, trudności wychowawcze, choroby somatyczne, zaburzenia psychiczne, brak znajomości prawa, nasilenie kryzysów psychicznych, rodzinnych, małżeńskich, wychowawczych, socjalnych i zdrowotnych. Pomocą prawną, psychologiczną i socjalną objęte były również osoby uzależnione i współuzależnione, w związku z występowaniem w ich rodzinach przemocy. Ośrodek Interwencji kryzysowej działa całodobowo i udziela wsparcia osobistego, telefonicznego oraz e-mailowego. W uzasadnionych sytuacjach udziela schronienia do 3 miesięcy.

W 2024 r. w sprawach związanych z problemem uzależnień i współuzależnień, udzielonych zostało 80 porad dla osób uzależnionych lub współuzależnionych od alkoholu, 7 porad dla osób uzależnionych lub współuzależnionych od narkotyków, 5 porad dla osób uzależnionych lub współuzależnionych od Internetu i hazardu. Łącznie udzielono 92 porady dotyczące problemów uzależnienia. Ponadto TOIKiWODPD w 2024 r. prowadził grupę wsparcia dla osób doznających przemocy, z której skorzystało 22 osoby.

Pomoc w sytuacji kryzysowej została udzielona 897 osobom, przeprowadzono 1 392 interwencji, w tym 13 osób skorzystało z całodobowego pobytu (osoby dorosłe i dzieci), które doświadczyły sytuacji kryzysowej w wyniku pożarów (utrata dobytku).

W ramach specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej zostało przeprowadzonych 1 398 interwencji, w 200 przypadkach została udzielona pomoc klientom, którzy osobiście zgłosili się do Ośrodka, ponadto całodobowym schronieniem zostały objęte 34 osoby.

W ramach środków finansowych przeznaczonych na realizację programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc, przeprowadzono 3 edycje programu korekcyjno-edukacyjnego dla 11 osób stosujących przemoc, przebywających na wolności oraz 15 osób skazanych, przebywających w zakładzie karnym. Łącznie programem objęto 26 osób.

Ponadto w 2024 r. 11 osób skorzystało z pomocy świadczonej przez doradców z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Tarnowie – Wojewódzki

Urząd Pracy w Krakowie. Spotkania miały na celu rozwój kompetencji zawodowych, pomoc w przygotowaniu do rozmowy kwalifikacyjnej oraz pomoc w tworzeniu dokumentów aplikacyjnych.

Łączna liczba interwencji w TOIKiWODPD wyniosła 2 790, podczas których udzielono pomocy 1 097 osobom. Zadanie współfinansowane było z budżetu Wojewody Małopolskiego, budżetu Gminy Miasta Tarnowa oraz budżetu Powiatu Dąbrowskiego na podstawie porozumienia zawartego z Gminą Miasta Tarnowa.

2. Grupa wsparcia dla ofiar przemocy, pn.: „Droga”.

Realizator: Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej.

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2024 r. – 31 grudnia 2024 r.

Opis realizacji zadania:

Grupa wsparcia dla ofiar przemocy, pn. „Droga” skierowana była do osób uwikłanych w przemoc. Spotkania prowadzone były przez psychologa i pedagoga i odbywały się raz w miesiącu, w godzinach od 17:00 do 19:00. Celem spotkań było: wzrost poczucia własnej wartości, poczucia siły i sprawstwa, droga po godność, przezwyciężanie poczucia wstydu oraz winy, wsparcie emocjonalne, zdobycie wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy, budowanie siły, nadziei w lepsze jutro, wzrost poczucia motywacji do działań mających na celu rozwiązanie trudności i wspólne poszukiwanie rozwiązań.

W 2024 r. odbyło się 12 spotkań, w których uczestniczyło 22 osoby. Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy pracowników TOIKiWODPD.

3. Historia misia. „Nie bij mnie, kochaj mnie!”

Realizator: Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej

Okres realizacji zadania: 26 listopada 2024 r.

Opis realizacji zadania:

Celem kampanii było zwrócenie uwagi mieszkańców miasta na problem krzywdzenia dzieci, poprzez umieszczanie na terenie miasta zabandażowanych, pluszowych misiów. Współrealizatorami kampanii były 24 tarnowskie placówki

oświatowe oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze. Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy pracowników TOIKiWODPD.

4. „One Billion Rising” Nazywam Się Miliard – Tarnów 2024.

Realizator: Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej

Okres realizacji zadania: 18 lutego 2024 r.

Opis realizacji zadania:

Celem kampanii było zwrócenie uwagi na przemoc wobec kobiet. Uczestnicy co roku o jednej porze w miastach na całym świecie tańczą specjalny układ choreograficzny. Nazwa akcji „Nazywam się miliard” nie jest przypadkowa, każdego roku właśnie około miliarda kobiet na świecie doświadcza różnego typu przemocy. W ramach kampanii zostały opracowane materiały informacyjno-edukacyjne, które umieszczone zostały na miejskich stronach internetowych oraz na portalach społecznościowych. Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy pracowników TOIKiWODPD.

5. Poradnictwo psychologiczne, terapeutyczne i prawne.

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2024 r. – 31 grudnia 2024 r.

Opis realizacji zadania:

Psycholodzy zatrudnieni przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie udzielali porad psychologicznych oraz objęli terapią psychologiczną osoby z rodzin dotkniętych przemocą. Pracownicy socjalni oraz pracownicy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie sporządzili 16 wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie czynności zmierzających do zastosowania obowiązku leczenia odwykowego. Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy pracowników Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

Ad. 4 Promowanie prawidłowego modelu rodziny, m.in. poprzez organizację warsztatów kompetencji rodzicielskich, szkoleń dla rodziców, w szczególności poruszających temat uzależnień od alkoholu, narkotyków, dopalaczy,

ogólnodostępnych leków, których stosowanie w dużych ilościach stanowi zagrożenie dla zdrowia i życia.

1. Warsztaty edukacyjne dla rodziców „Wychowanie bez klapsa”.

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2024 r.

Opis realizacji zadania:

Celem głównym warsztatów było poszerzenie wiedzy rodziców z zakresu wychowywania dzieci przy użyciu konstruktywnych metod wychowawczych. Celami szczegółowymi było:

- zwiększenie poziomu wiedzy rodziców na temat etapów rozwoju dziecka,
- poznanie przez rodziców metod umożliwiających wychowanie dziecka bez użycia przemocy, w tym sposobów reagowania w sytuacjach trudnych wychowawczo,
- zwiększenie u rodziców świadomości własnych uczuć, myśli, potrzeb i motywów działania,
- ukazanie metod rozpoznawania własnych emocji oraz ich kontroli,
- zwiększenie wiedzy na temat nawiązania prawidłowych relacji z dziećmi, sprzyjających ich rozwojowi,
- poznanie przez rodziców nowych sprzyjających dziecku wzorców zachowań.

W ramach projektu odbył się 1 cykl szkoleniowy, składający się z 7 – dwugodzinnych spotkań. W warsztatach uczestniczyło 5 osób.

Ad. 5 Prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej dla dzieci i młodzieży, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą.

W 2024 r. na terenie Tarnowa działały 2 placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej – prowadzone przez organizacje pozarządowe, wyróżnione w otwartym konkursie ofert oraz 1 placówka o charakterze opiekuńczo – podwórkowym, w których z budżetu Gminy Miasta Tarnowa dotowanych było łącznie 215 miejsc dla dzieci i młodzieży.

1. Placówka wsparcia dziennego w formie specjalistycznej SIEMACHA Spot Gemini Park.

Realizator: Stowarzyszenie SIEMACHA

Okres realizacji zadania: 2024 r.

Kwota dotacji: 645 900,00 zł, w tym 516 720,00 zł ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Liczba miejsc dotowanych: 110

2. Placówka Specjalistyczna Wsparcia Dziennego KANA.

Realizator: Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży KANA

Okres realizacji zadania: 2024 r.

Kwota dotacji: 178 200,00 zł, w tym 142 560,00 zł ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Liczba miejsc dotowanych: 30

Oferta placówek skierowana była przede wszystkim do dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, z niepowodzeniami edukacyjnymi i ze specjalnymi potrzebami. Placówki zapewniały zajęcia terapeutyczne, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne i logopedyczne. Realizowały indywidualny program korekcyjny, psychoprofilaktyczny, psychokorekcyjny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię. Zorganizowano dzieciom pomoc w nauce, zajęcia sportowe, rozwój zainteresowań dzięki różnego rodzaju warsztatom i projektom, a także opiekę i liczne aktywności w postaci gier i zabaw. Zapewniono każdemu z wychowanków wyżywienie w postaci co najmniej jednego posiłku dziennie, dostosowanego do pory dnia i czasu przebywania w placówce. Zgodnie z umową realizowano program profilaktyczny w zakresie zachowań przemocowych i aspołecznych oraz uzależnień od środków psychoaktywnych, w tym w szczególności przeciwdziałania alkoholizmowi.

3. Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności”.

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2024 r.

Kwota dotacji: 188 665,05 zł, w tym 128 471,17 zł ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Liczba miejsc dotowanych: 30

Opis realizacji zadania:

Oferta placówki skierowana była przede wszystkim do dzieci z rodzin zamieszkujących na terenie miasta Tarnowa, w wieku od 6 do 18 roku życia. Placówka ma charakter opiekuńczo – podwórkowy, w ramach opiekuńczej formy zapewnia opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań, natomiast w formie podwórkowej zapewnia realizację zajęć animacyjnych i socjoterapeutycznych.

W 2024 r. przeprowadzone zostały, m.in. zajęcia profilaktyczne, edukacyjne, plastyczne, sportowe, muzyczne, komputerowe. Zorganizowane zostały imprezy okolicznościowe kształtujące świadomość kulturową, wyjścia do kina, aktywności sportowe oraz wycieczki. Udzielono również pomocy w sytuacjach kryzysowych, problemach szkolnych, rodzinnych, osobistych dziecka. Organizowane były również spotkania międzypokoleniowe z Klubem Seniora. Na bieżąco przeprowadzane były rozmowy wspierające z podopiecznymi oraz ich opiekunami. Zapewniono każdemu z wychowanków wyżywienie w postaci co najmniej jednego posiłku dziennie, dostosowanego do pory dnia i czasu przebywania w placówce.

Zadanie 3: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Lp.	Nazwa działania	Realizator (Partner)	Wskaźnik	Wartość osiągniętego wskaźnika
1.	Kształtowanie wśród dzieci i młodzieży pozytywnych postaw społecznych, propagowanie zdrowego stylu życia, spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo w programach pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych, w tym zajęć	Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa	– liczba zrealizowanych zajęć pozalekcyjnych	– 92 zajęcia pozalekcyjne
		Wydział Promocji, Kultury i Turystyki Urzędu Miasta Tarnowa Organizacje pozarządowe	– liczba dofinansowanych programów realizowanych w	– 43 programy

	sportowych (turnieje, zawody, rajdy), a także zajęć edukacyjno-rozwojowych (koła zainteresowań)	i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego placówki oświatowo-wychowawcze	zakresie kultury fizycznej	
			– liczba odbiorców	– 20 279 osób
2.	Realizacja na terenie przedszkoli, szkół oraz placówek: wsparcia dziennego, opiekuńczo-wychowawczych, oświatowo-wychowawczych i kulturalnych, programów z zakresu profilaktyki zachowań problemowych, w tym związanych z używaniem alkoholu, narkotyków oraz stosowaniem przemocy przez dzieci i młodzież	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie placówki oświatowo-wychowawcze podmioty realizujące programy profilaktyczne	– liczba zrealizowanych szkoleń, warsztatów	– 5 warsztatów
			– liczba uczestników	– 2 003 osoby
3.	Organizowanie dla nauczycieli, pedagogów, trenerów i instruktorów sportu pracujących z dziećmi i młodzieżą oraz dla rodziców, szkoleń mających na celu zwiększenie ich wiedzy i umiejętności przeciwdziałania zachowaniom problemowym, w tym związanym z używaniem alkoholu oraz stosowaniem przemocy, a także wskazujących na użycie środków odurzających lub świadczących o uzależnieniu od tych środków przez dzieci i młodzież	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie podmioty realizujące programy profilaktyczne	– liczba zrealizowanych, szkoleń, warsztatów	– 5 szkoleń
			– liczba uczestników	– 81 osób
4.	Organizacja konferencji, seminariów i szkoleń (m.in. dot. problematyki uzależnień behawioralnych, FASD), dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie podmioty realizujące programy profilaktyczne	– liczba zorganizowanych konferencji, seminariów, szkoleń	– 4 w tym 1 konferencja i 3 szkolenia
			– liczba odbiorców	– 119 osób

5.	Zakup i kolportaż materiałów informacyjnych i edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów zagrożenia uzależnieniem, uzależnienia od narkotyków i innych środków odurzających oraz materiałów dotyczących innych problemów społecznych, przeznaczonych na potrzeby prowadzonej działalności profilaktycznej	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	– ilość zakupionych materiałów informacyjnych i edukacyjnych	– 0
6.	Zorganizowanie i przeprowadzenie profilaktyczno-edukacyjnych kampanii mających na celu zwrócenie uwagi i przekazanie wiedzy, nt. szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych spożywaniem alkoholu, braniem narkotyków i dopalaczy oraz innych uzależnień behawioralnych	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie Wydział Promocji, Kultury i Turystyki Urzędu Miasta Tarnowa	– liczba osób biorących udział w kampaniach profilaktyczno-edukacyjnych	– 359 osób
7.	Prowadzenie i aktualizacja na stronie internetowej www.cus.pl podstrony zawierającej informacje o punktach informacyjno-kontaktowych i grupach wsparcia wspólnot AA	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie		– 1

Ad. 1 Kształtowanie wśród dzieci i młodzieży pozytywnych postaw społecznych, propagowanie zdrowego stylu życia, spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo w programach pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych, w tym zajęć sportowych (turnieje, zawody, rajdy), a także zajęć edukacyjno-rozwojowych (koła zainteresowań)

1. Realizacja Programu Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2024.

Realizator: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa, organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, tarnowskie szkoły podstawowe

Okres realizacji zadania: 22 czerwca 2024 r. – 31 sierpnia 2024 r.

Kwota na realizację zadania: 795 000,77 zł, w tym 285 830,77 zł ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Opis realizacji zadania:

W czasie przerwy wakacyjnej w 11 tarnowskich szkołach podstawowych w ramach Programu Lato w mieście bezpieczne wakacje 2024 r. zostały zorganizowane półkolonie, w których wzięło udział łącznie 527 uczniów. Na realizację półkolonii ze środków alkoholowych wydatkowano 165 890,89 zł.

Ponadto Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa przeprowadził otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych dotyczący realizacji zadania, pn.: „Organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych w ramach Programu Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2024”. Łączna liczba uczestników – 5 570 uczniów. Wykaz realizatorów zadania przedstawia tabela poniżej.

Lp.	Podmiot	Kwota dotacji (w zł)	Liczba uczestników
1.	Uczniowski Klub Sportowy „Sokół Mościce”	9 250,00	200
2.	Tarnowski Klub Tenisowy	8 000,00	651
3.	Klub Piłkarski Błękitni 1947 Tarnów	3 939,88	120
4.	Uczniowski Klub Sportowy „Westovia”	5 000,00	180
5.	Futsal Club Tarnów	5 000,00	240
6.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowe „Futar”	4 750,00	40
7.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „1811” Tarnów	3 000,00	238

8.	Klub Sportowy „Metal” Tarnów	5 000,00	60
9.	Klub Sportowy DRAGON SPORTS	5 000,00	75
10.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowo – Kulturalne „K-Team”	18 000,00	1 650
11.	Klub Sportowy „Iskra” Tarnów	5 000,00	50
12.	Fundacja Górnik Tarnów	5 000,00	121
13.	Fundacja Climbing UP	7 250,00	140
14.	Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” przy I LO w Tarnowie	8 000,00	765
15.	Miejski Klub Sportowy „Tarnovia”	7 500,00	231
16.	Mieźdzyskolny Klub Sportowy „Pałac Młodzieży”	20 250,00	809
Razem:		119 939,88	5 570

2. Realizacja zajęć i kalendarza imprez sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży.

Realizator: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa, organizacje pozarządowe i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego

Okres realizacji zadania: 2024 r.

Kwota na realizację zadania: 100 420,00 zł ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Opis realizacji zadania:

W ramach zadania zorganizowano wydarzenia sportowo-rekreacyjne dla dzieci i młodzieży, m.in. zawody koszykówki, piłki ręcznej, piłki siatkowej, piłki nożnej oraz zawody biegowe, rowerowe oraz zawody szachowe. Dofinansowano również realizację Programu Szkolny Klub Sportowy 2024. Ponadto zakupiono nagrody rzeczowe dla dzieci i młodzieży biorących udział w zawodach w koszykówce, piłce ręcznej oraz zakupiono materiały i wyposażenie niezbędne do organizacji imprez sportowo rekreacyjnych. Ogółem zorganizowanych zostało 22 zadania, w których uczestniczyło 10 200 osób.

3. Sportowe talenty – prowadzenie naboru oraz selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa,

w tym w formie zgrupowań sportowych – ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin olimpijskich.

Realizator: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Okres realizacji zadania: 2024 r.

Kwota na realizację zadania: 958 580,00 zł ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Opis realizacji zadania:

Podmioty realizujące zadanie prowadziły nabór i selekcję dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa, w tym w formie zgrupowań sportowych – ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin olimpijskich. Dofinansowanych zostało 43 programy realizowane w zakresie kultury fizycznej. W 43 zajęciach uczestniczyło 3 982 uczniów.

Ogółem liczba wszystkich zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych w ramach Zadania 3, działanie 1 pkt od 1 do 3 wyniosła 92. W zajęciach udział wzięło 20 279 uczniów. Łączny koszt realizacji zadania wyniósł 1 344 830,77 zł.

W ramach realizacji zadań od 1 do 3 opisanych powyżej realizowane były również działania profilaktyczne skierowane do uczestników poszczególnych przedsięwzięć. W ramach akcji „Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2024” poszczególni wykonawcy przeprowadzili pogadanki na temat szkodliwego działania alkoholu i substancji psychoaktywnych. Podczas zajęć sportowych, w ramach przyznanych dotacji dla organizacji pozarządowych, trenerzy i instruktorzy wyjaśniali szkodliwość spożywania alkoholu i substancji psychoaktywnych dla organizmów młodych sportowców.

Ad. 2 Realizacja na terenie przedszkoli, szkół oraz placówek wsparcia dziennego, opiekuńczo-wychowawczych, oświatowo-wychowawczych i kulturalnych programów z zakresu profilaktyki zachowań problemowych, w tym związanych z używaniem alkoholu, narkotyków oraz stosowaniem przemocy przez dzieci i młodzież

Na podstawie dokonanego przez Zespół Roboczy ds. Programów Profilaktycznych Centrum Usług Społecznych w Tarnowie wyboru programów profilaktycznych do realizacji w 2024 r. zrealizowano poniżej opisane programy profilaktyczne, skierowane do dzieci uczęszczających do tarnowskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Ponadto w realizację zadań z zakresu profilaktyki uzależnień, zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży oraz przemocy rówieśniczej włączyły się tarnowskie placówki oświatowe. Pedagodzy i psycholodzy pracujący w tarnowskich szkołach w ramach bieżącej działalności oraz lekcji wychowawczych realizowali z uczniami zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień, zdrowego odżywiania, radzenia sobie z trudnymi emocjami czy panowania nad gniewem i złością. Poruszone zostały również tematy związane z aktywnością fizyczną, higieną osobistą i dbaniem o zdrowie, w szczególności o zdrowie psychiczne. Organizowali także spotkania z rodzicami i nauczycielami, nt. zagrożeń wynikających z nadużywania środków psychoaktywnych, Internetu, social mediów, itp. W zajęciach profilaktycznych organizowanych przez tarnowskie przedszkola, szkoły podstawowe i szkoły ponadpodstawowe udział wzięło 12 948 uczestników.

1. Program profilaktyczny „Blog Szymona”.

Realizator: Epsilon Non-Profit Sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku-Białej

Okres realizacji zadania: 3 października 2024 r.– 13 grudnia 2024 r.

Kwota na realizację zadania: 35 400,00 zł

Opis realizacji zadania:

Celem programu była profilaktyka uzależnień, w tym w szczególności uzależnień od narkotyków. Działania programu miały na celu uświadomienie przyczyn oraz konsekwencji sięgania po środki psychoaktywne, kształtowanie świadomości zagrożeń związanych z kontaktem z narkotykami oraz budowanie w ramach zespołu klasowego grupy rówieśniczej skoncentrowanej wokół pozytywnych postaw i wartości, jako czynnika chroniącego przed zachowaniami ryzykownymi. W 2024 r. przeprowadzono 30 realizacji programu, w których wzięło udział łącznie 740 osób, w tym 694 uczniów oraz 46 nauczycieli.

2. Program profilaktyczny „Epsilon”.

Realizator: Epsilon Non-Profit Sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku-Białej

Okres realizacji zadania: 3 października 2024 r.– 13 grudnia 2024 r.

Kwota na realizację zadania: 49 250,00 zł

Opis realizacji zadania:

Celem programu było przeciwdziałanie wczesnym kontaktom z alkoholem, profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz rozwijanie umiejętności życiowych jako zbioru zasobów i kompetencji pozwalających na skuteczne radzenie sobie z trudnościami żywotnymi. W 2024 r. w 25 realizacjach programu wzięło udział 586 osób, w tym 538 uczniów oraz 48 nauczycieli.

3. Program profilaktyczny „Debata”.

Realizator: Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień Lech Gwiaździński z siedzibą w Bogucinie

Okres realizacji zadania: 21 października 2024 r. – 31 października 2024 r.

Kwota na realizację zadania: 17 567,00 zł

Opis realizacji zadania:

Głównym celem programu było wzmocnienie postaw pro-abstynenckich u nastolatków stojących przed progiem inicjacji alkoholowej. Uczniowie poprzez udział w programie zdobyli dodatkową wiedzę o możliwościach rozwoju bez używania substancji psychoaktywnych, o znaczeniu i promocji zdrowego stylu życia oraz wzmocnili tendencję do podejmowania abstynencji w sytuacji nacisków środowiskowych (osłabienie siły presji rówieśniczej). Z programu w 2024 r. skorzystało łącznie 441 uczniów, w tym 228 dziewcząt i 213 chłopców.

4. Program profilaktyczny „Archipelag Skarbów”.

Realizator: Anna Krajewska Inspiratorium Pracownia Twórczej Profilaktyki z siedzibą w Łęgu Tarnowskim

Okres realizacji zadania: 18 listopada 2024 r. – 17 grudnia 2024 r.

Kwota na realizację zadania: 30 200,00 zł

Opis realizacji zadania:

Program z zakresu profilaktyki uzależnień, którego głównym celem było zapobieganie zachowaniom ryzykownym i problemom młodzieży, w szczególności: ograniczenie wczesnych kontaktów seksualnych młodzieży i problemów z nimi

związanych, ograniczenie spożywania alkoholu, używania narkotyków i dopalaczy, profilaktyka przemocy rówieśniczej (fizyczna, słowna oraz o podtekście seksualnym). W 2024 r. Program został zrealizowany dla 4 grup, w którym wzięło udział łącznie 454 osoby, w tym 282 uczniów, 107 nauczycieli oraz 65 rodziców.

Ad. 3 Organizowanie dla nauczycieli, pedagogów, trenerów i instruktorów sportu pracujących z dziećmi i młodzieżą oraz dla rodziców, szkoleń mających na celu zwiększenie ich wiedzy i umiejętności przeciwdziałania zachowaniom problemowym, w tym związanym z używaniem alkoholu oraz stosowaniem przemocy, a także wskazujących na użycie środków odurzających lub świadczących o uzależnieniu od tych środków przez dzieci i młodzież

Na podstawie dokonanego przez Zespół Roboczy ds. Programów Profilaktycznych Centrum Usług Społecznych w Tarnowie wyboru programów profilaktycznych do realizacji w 2024 r. zrealizowano następujące szkolenia profilaktyczne dla nauczycieli i pedagogów pracujących z dziećmi i młodzieżą:

1. Program profilaktyczny „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”.

Realizator: Elżbieta Nerwińska Pozytywna Edukacja z siedzibą w Warszawie

Okres realizacji zadania: 8 października 2024 r. i 10 października 2024 r.

Kwota na realizację zadania: 14 000,00 zł

Opis realizacji zadania:

Szkolenie przygotowujące nauczycieli pracujących z dziećmi w wieku od 8 do 12 lat, do realizacji w szkołach programu profilaktycznego, pn.: „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”. Celem programu jest rozwijanie w dzieciach podstawowych umiejętności społecznych i emocjonalnych oraz przygotowanie do samodzielnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych, by wzmocnić ich odporność na stres oraz kształtować optymistyczne, pozytywne nastawienie do życia. W szkoleniu uczestniczyło 20 osób. Każdy uczestnik otrzymał w ramach szkolenia certyfikat oraz komplet materiałów dydaktycznych do realizacji programu.

2. Program Profilaktyczny „Iskra Odporności”.

Realizator: Elżbieta Nerwińska Pozytywna Edukacja z siedzibą w Warszawie

Okres realizacji zadania: 3 grudnia 2024 r. i 4 grudnia 2024 r.

Kwota na realizację zadania: 11 400,00 zł

Opis realizacji zadania:

Szkolenie przygotowujące osoby pracujące z dziećmi i młodzieżą w wieku od 11 do 15 lat do realizacji w szkołach programu profilaktycznego, pn.: „Iskra Odporności”. Celem programu jest wzmacnianie w uczestnikach programu odporności psychicznej, rozumianej jako zdolność do skutecznego radzenia sobie z trudnościami oraz pozytywna adaptacja, czyli umiejętność powracania do dobrego funkcjonowania w zmieniającym się otoczeniu, po przezwyciężeniu trudności. W szkoleniu uczestniczyło 19 nauczycieli i pedagogów pracujących w tarnowskich placówkach oświatowych.

3. Program profilaktyczny „Unplugged”.

Realizator: Pracownia Piotr Pietrusza z siedzibą w Nowym Sączu

Okres realizacji zadania: 24 października 2024 r. i 25 października 2024 r.

Kwota na realizację zadania: 5 300,00 zł

Opis realizacji zadania:

W ramach zadania, 18 uczestników szkolenia uzyskało uprawnienia do realizacji programu profilaktycznego wśród młodzieży w wieku od 12 do 14 lat. Głównym celem programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki), zmiana postaw i opinii wobec używania substancji psychoaktywnych, nabycie przez uczniów umiejętności chroniących przed używaniem substancji psychoaktywnych oraz zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców (opiekunów) uczniów biorących udział w programie.

4. Program profilaktyczny „Wspólne kroki w Cyberświecie”.

Realizator: Fundacja Poza Schematami z siedzibą w Warszawie

Okres realizacji zadania: 15 października 2024 r.

Kwota na realizację zadania: 13 000,00 zł

Opis realizacji zadania:

Szkolenie przygotowujące osoby pracujące z dziećmi klas III szkół podstawowych do realizacji programu profilaktycznego, pn.: „Wspólne kroki w Cyberświecie”. Celem programu profilaktycznego jest ukształtowanie wśród dzieci wiedzy i umiejętności,

które sprzyjają bezpiecznemu korzystaniu z Internetu i innych mediów elektronicznych, a także chronią przed problemowym korzystaniem z tych mediów. W szkoleniu wzięło udział 20 nauczycieli z tarnowskich placówek oświatowych.

5. Szkolenia organizowane przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

Realizator: Pracownicy socjalni Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy zatrudnieni w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2024 r.

Zadanie realizowane w ramach bieżącej pracy pracowników CUS

Opis realizacji zadania:

Pracownicy socjalni Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy przeprowadzili szkolenia skierowane do przedstawicieli oświaty, których celem było uwrażliwienie na zjawisko przemocy domowej, dostarczenie wiedzy na temat ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz przybliżenie procedury Niebieskiej Karty. W szkoleniach uczestniczyło 26 osób. Ponadto przeprowadzono szkolenia skierowane do kadry Stowarzyszenia SIEMACHA Spot Gemini Park, na temat realizacji procedury Niebieskiej Karty. W szkoleniu uczestniczyło 4 osoby.

6. Program profilaktyczny „Blog Szymona”.

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 3 pkt 2 ppkt 1.

7. Program profilaktyczny „Epsilon”.

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 3 pkt 2 ppkt 2.

8. Program profilaktyczny „Debata”.

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 3 pkt 2 ppkt 3.

9. Program profilaktyczny „Archipelag Skarbów”.

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 3 pkt 2 ppkt 4.

Ad. 4 Organizacja konferencji, seminariów i szkoleń (m.in. dot. problematyki uzależnień behawioralnych, FASD) dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy

1. Konferencja, pn.: „Przemoc i agresja w zachowaniach społecznych. Co robić, aby ograniczyć zachowania agresywne i przemocowe”.

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 29 listopada 2024 r.

Kwota na realizację zadania: 12 000,00 zł

Opis realizacji zadania:

Konferencja została zorganizowana w ramach obchodów kampanii społecznej, pn.: „Biała Wstążka”. Kampania ta, to największa na świecie kampania będąca symbolem sprzeciwu stosowania przemocy wobec kobiet. Hasłem kampanii było: „Przemoc nie ma wieku ani płci”. W mieście Tarnowie Kampania obchodzona była po raz trzynasty, a jej celem było zwrócenie szczególnej uwagi na zjawisko przemocy oraz zachęcenie do zdecydowanej reakcji na zachowania przemocowe. Konferencja dedykowana była służbom oraz instytucjom z terenu miasta Tarnowa, zaangażowanym w pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. W konferencji udział wzięli przedstawiciele Zespołu Interdyscyplinarnego, pracownicy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, funkcjonariusze Policji, pracownicy oświaty, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji, które na co dzień współpracują na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W Konferencji uczestniczyło łącznie 89 osób.

2. Szkolenie dla Członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Realizator: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie

Okres realizacji zadania: 20 czerwca 2024 r., 10 lipca 2024 r., 20 września 2024 r.

Opis realizacji zadania:

Szkolenie obejmowało zagadnienia dotyczące zadań i zakresu działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, ze szczególnym

uwzględnieniem zmian w przepisach prawnych. Szkolenie zostało zorganizowane zgodnie z wytycznymi ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego z dnia 30 października 2023 roku do prowadzenia szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym obowiązkowych szkoleń dla członków zespołu interdyscyplinarnego. W szkoleniu udział wzięło 13 osób członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

3. Szkolenie dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Realizator: Agnieszka Kot-Cienkosz Oficyna Profilaktyczna, SBC SZKOLENIA BADANIA CONSULTING

Okres realizacji zadania: 13 listopada 2024 r.

Kwota na realizację zadania: 5 500,00 zł

Opis realizacji zadania:

Szkolenie obejmowało zagadnienia dotyczące zadań i zakresu działania Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ze szczególnym uwzględnieniem obowiązków członków Komisji. W czasie szkolenia poruszono tematy związane z procedurą „Niebieska Karta”, omówiono przesłanki ustawowe do wydania orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. W czasie szkolenia zwrócono uwagę na ochronę danych osobowych w kontekście działalności Komisji. W szkoleniu udział wzięło 13 członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie.

Ad. 6 Zorganizowanie i przeprowadzenie profilaktyczno-edukacyjnych kampanii mających na celu zwrócenie uwagi i przekazanie wiedzy nt. szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych spożywaniem alkoholu, narkotyków i dopalaczy oraz innych uzależnień behawioralnych

1. Kampania Społeczna „Biała wstążka”.

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 25 listopada 2024 r. – 29 listopada 2024 r.

Kwota na realizację zadania: 900,00 zł

Opis realizacji zadania:

W 2024 r. po raz trzynasty Centrum Usług Społecznych w Tarnowie włączyło się w realizację kampanii społecznej, pn.: „Biała Wstążka”. Hasłem przewodnim kampanii było: „Przemoc nie ma wieku ani płci”. Inauguracja Kampanii odbyła się w dniu 25 listopada 2024 r., w czasie której przedstawiciele instytucji, służb mundurowych oraz uczniowie tarnowskich szkół na ulicach miasta Tarnowa rozdawali broszury informacyjne na temat zjawiska przemocy oraz wykaz instytucji świadczących pomoc i wsparcie osobom uwikłanym w przemoc. Ponadto w trakcie wydarzenia przypinano mieszkańcom Tarnowa białe wstążki, które są symbolem kampanii i sprzeciwu wobec przemocy. W ramach Kampanii zrealizowane zostały spotkania z mieszkańcami miasta, które miały na celu edukację na temat przemocy domowej oraz zachęcały do zdecydowanej reakcji na to zjawisko. Ponadto mieszkańcy miasta mieli możliwość skorzystania z bezpłatnych konsultacji z psychologiem, pedagogiem oraz prawnikiem. W ramach Kampanii zorganizowano następujące wydarzenia:

- w dniu 26 listopada 2024 r., pracownicy TOIKiWODPD przeprowadzili szkolenie dla pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych, pod nazwą: „Symptomy krzywdzenia dziecka. Jak rozpoznać, jak reagować?”,
- w dniu 27 listopada 2024 r. odbyło się spotkanie informacyjne z przedstawicielami ochrony zdrowia, dotyczące współpracy służb biorących udział w procedurze „Niebieskie Karty”, ze szczególnym uwzględnieniem art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W spotkaniu wzięło udział 12 osób,
- w dniu 28 listopada 2024 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, wspólnie z Tarnowskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej oraz kinem Marzenie, zorganizowało seans filmowy dla uczniów szkół ponadpodstawowych, który poruszał ważne tematy, takie jak: przemoc, odrzucenie, nieheteronormatywność, poczucie winy. W seansie uczestniczyło 300 osób,
- 29 listopada 2024 r. odbyła się konferencja, której celem było zwrócenie szczególnej uwagi na zjawisko przemocy oraz zachęcenie do zdecydowanej reakcji na zachowania przemocowe. Konferencja dedykowana była służbom oraz instytucjom z terenu miasta Tarnowa zaangażowanym w pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. W Konferencji wzięło udział 89 osób.

2. „Dobre kino plenerowe”.

Realizator: Stowarzyszenie RDN „Radość-Dobro-Nadzieja” z siedzibą w Tarnowie przy ul. Bema 14

Okres realizacji zadania: 6 września 2024 r. – 10 października 2024 r.

Kwota na realizację zadania: 7 000,00 zł

Opis realizacji zadania:

W ramach realizacji zadania dla mieszkańców Tarnowa zorganizowane zostało wydarzenie profilaktyczne z projekcją filmu „Powołany 2”. Ponadto na antenie radia RDN wyemitowana została audycja profilaktyczna na temat sposobów pomocy osobom uzależnionym oraz kampania spotowa zachęcająca do prowadzenia zdrowego stylu życia bez nałogów.

Celem projektu było przeciwdziałanie nadużywaniu alkoholu, substancji psychoaktywnych, przemocy a także uwrażliwienie mieszkańców na znaczenie problemu oraz rolę pomocy osobom uzależnionym. Organizacja eventu profilaktycznego z projekcją filmu „Powołany 2” pokazała widzom pozytywne przykłady udanej walki z różnymi nałogami. Projekcję filmu poprzedziło wystąpienie specjalisty w obszarze profilaktyki, dotyczącej niepożądanych zjawisk społecznych, możliwości ich zapobiegania oraz wskazania miejsc świadczących pomoc. W czasie wydarzenia dla uczestników dostępne były materiały profilaktyczne i informacyjne na temat problemów społecznych oraz sposobów zapobiegania im. Audycja oraz kampania spotowa została odsłuchana przez ok. 40 tysięcy osób, natomiast w evencie profilaktycznym w ogrodach Radia RDN wzięło udział 120 osób.

3. Organizacja „IX Tarnowskiego Biegu Trzeźwości”.

Realizator: Rada Osiedla Nr 6 Gumniska – Zabłocie, Błękitni Tarnów, Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 18 sierpnia 2024 r.

Kwota na realizację zadania: 3 301,20 zł

Opis realizacji zadania:

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie wspólnie z Radą Osiedla Gumniska–Zabłocie oraz Stowarzyszeniem „Błękitni Tarnów” zorganizowało w dniu 18 sierpnia 2024 r. „IX Tarnowski Bieg Trzeźwości”. Wydarzenie odbyło się na terenie Parku biegowego „Marcinka”. Celem zadania była popularyzacja biegania

i maszerowania, jako najprostszej formy aktywności fizycznej oraz promowanie zdrowego stylu życia wolnego od alkoholu, narkotyków i innych używek. Podczas wydarzenia kontynuowano akcję informacyjną „Zmień używki na owoce, one mają wielkie moce”, która miała na celu edukowanie mieszkańców o szkodliwości używek oraz zachęcanie do zdrowych nawyków żywieniowych. Uczestnicy wydarzenia chętnie angażowali się w rozmowy na temat budowania świadomości zdrowego stylu życia. W wydarzeniu wzięło udział ok. 150 osób, zarówno biegaczy, jak i miłośników nordic walking. Na zakończenie wydarzenia uczestnicy otrzymali zdrowe posiłki regeneracyjne oraz owoce.

4. Kampania informacyjno-edukacyjna pod hasłem „Zmień używki na owoce, one mają wielkie moce”.

Realizator: pracownicy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 2024 r.

Opis realizacji zadania:

W 2024 r. pracownicy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowali kampanię informacyjną pod hasłem „Zmień używki na owoce, one mają wielkie moce”. Celem przedsięwzięcia było zapobieganie powstawaniu uzależnień oraz minimalizowanie ich skutków, poprzez edukację i podnoszenie świadomości na temat zagrożeń związanych z różnymi formami uzależnień oraz promocja zdrowego stylu życia. W czasie kampanii profilaktycznej pracownicy Centrum wskazywali jak ważna jest świadomość zdrowych nawyków, w tym regularna aktywność fizyczna, zdrowa dieta, odpowiednia ilość snu, a także unikanie stresu, które mogą zapobiegać uzależnieniom.

W trakcie kampanii udzielano również informacji na temat instytucji udzielających pomocy, dostępnych form wsparcia i terapii. Kampanii towarzyszył kolportaż broszur, ulotek i materiałów informacyjnych na temat uzależnień, a także owoców.

Ad. 7 Prowadzenie i aktualizacja na stronie internetowej www.cus.pl podstrony zawierającej informacje o punktach informacyjno-kontaktowych i grupach wsparcia wspólnot AA

Opis sposobu realizacji:

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 1 pkt 3.

Zadanie 4: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii

Lp.	Nazwa działania	Realizator (Partner)	Wskaźnik	Wartość osiągniętego wskaźnika
1.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, poprzez: a) zlecanie do realizacji zadań publicznych wynikających z Programu, b) wzajemną wymianę informacji, dotyczących planowanych kierunków działalności i współdziałania, c) przeprowadzanie wspólnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie Stowarzyszenie „Po prostu razem” Stowarzyszenie Siemacha Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży Kana Caritas Diecezji Tarnowskiej EDUMOCNI Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej Policja, Straż Miejska	– liczba współpracujących, organizacji pozarządowych w zakresie profilaktyki uzależnień	– 5 organizacji pozarządowych
2.	Przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu, poprzez zapewnienie pomocy osobom nietrzeźwym, w tym osobom w kryzysie bezdomności (Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi – PONON oraz ogrzewalnia) ³	Stowarzyszenie „Po Prostu Razem”	– liczba osób objętych wsparciem	– 3 206 osób
3.	Objęcie systemem opieki profilaktycznej osób bezdomnych przebywających w Schronisku dla osób bezdomnych	Caritas Diecezji Tarnowskiej	– liczba osób objętych wsparciem	– 248 osób

³ Uchwała Nr LXXXVI/830/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 22 czerwca 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023-2026

4.	Organizacja konferencji, seminariów i szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna w Tarnowie Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie	– liczba zorganizowanych konferencji, porad, seminariów, szkoleń	– 3 w tym 1 konferencja i 2 szkolenia
5.	Współpraca z Policją, Strażą Miejską w Tarnowie oraz innymi zainteresowanymi podmiotami w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy w rodzinie	Komenda Miejska Policji w Tarnowie Straż Miejska w Tarnowie		– opis współpracy str. 36

Ad. 1 Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, poprzez:

- a) zlecanie do realizacji zadań publicznych wynikających z Programu,
- b) wzajemną wymianę informacji, dotyczących planowanych kierunków działalności i współdziałania,
- c) przeprowadzanie wspólnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie.

Na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa w 2024 r. organizacje pozarządowe realizowały niżej wymienione zadania, których koordynatorem było Centrum Usług Społecznych w Tarnowie:

1. Pozytywna Przemiana – Rozwój, Zdrowie, Współpraca.

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 1 pkt 2.

2. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej SIEMACHA Spot Gemini Park.

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 2 pkt 5 ppkt 1.

3. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej – Placówka Specjalistyczna Wsparcia Dziennego KANA.

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 2 pkt 5 ppkt 2.

4. Objęcie systemem opieki profilaktycznej osób nietrzeźwych przyjętych do punktu opieki nad osobami nietrzeźwymi oraz ich rodzin.

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 4 pkt 2.

5. Objęcie systemem opieki profilaktycznej osób bezdomnych przebywających w Schronisku dla osób bezdomnych.

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 4 pkt 3.

Ad. 2 Przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu poprzez zapewnienie pomocy osobom nietrzeźwym, w tym osobom w kryzysie bezdomności (Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi – PONON oraz ogrzewalnia)

1. Punkt Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi.

Realizator: Stowarzyszenie „Po Prostu Razem”

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2024 r.- 31 grudnia 2024 r.

Kwota dotacji: 2 000 000,00 zł ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Opis realizacji zadania:

Prowadzenie punktu nad osobami nietrzeźwymi (PONON) realizowało Stowarzyszenie „Po Prostu Razem” z siedzibą w Tarnowie. Zadanie zostało zlecone w ramach otwartego konkursu ofert. W 2024 r. Punkt utrzymywany był w stanie gotowości do przyjęcia 20 osób nietrzeźwych, całodobowo przez wszystkie dni tygodnia, również w dni wolne od pracy i święta. W PONON dyżurowali, m.in.: lekarz, ratownicy medyczni, terapeuta uzależnień i prawnik, zadaniem których było: zapewnienie badania każdej osobie nietrzeźwej dowiezionej do punktu, umożliwienie osobom nietrzeźwym dokonania zabiegów higieniczno-sanitarnych, zapewnienie środków dezynfekujących, higieny osobistej oraz odzieży zastępczej, dokonywanie stałej obserwacji podstawowych parametrów życiowych oraz zapewnienie systemu opieki profilaktycznej dla osób nietrzeźwych przyjętych do Punktu i ich rodzin.

W 2024 r. opieką objęto łącznie 3 206 osób dowiezionych do Punktu przez Policję i Straż Miejską, w tym badania lekarskie zapewniono 1 808 osobom zatrzymanym, które następnie zostały umieszczone w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych przy Komendzie Miejskiej Policji w Tarnowie, przy ul. Narutowicza 6.

Ad. 2 Objęcie systemem opieki profilaktycznej osób bezdomnych przebywających w Schronisku dla osób bezdomnych

Realizator: Caritas Diecezji Tarnowskiej

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2024 r. – 31 grudnia 2024 r.

Kwota dotacji: 764 772,40 zł ze środków budżetu Gminy Miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Opis realizacji zadania:

Schronisko dla osób bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej” w Tarnowie realizowało zlecone w otwartym konkursie ofert zadanie publiczne, pn.: „Udzielanie wszechstronnej pomocy osobom bezdomnym”. W ramach umowy zawartej z Gminą Miasta Tarnowa, na lata 2024–2026, realizator – Caritas Diecezji Tarnowskiej – prowadził:

1) schronisko dla osób bezdomnych na 60 miejsc, zgodnie ze standardami określonymi rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. z 2018 r. poz. 896), w ramach którego zapewniał m.in.:

- możliwość całodobowego przebywania w schronisku, z zapewnieniem miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu,
- możliwość spożycia posiłku oraz dostęp do pomieszczenia kuchennego umożliwiającego samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju,
- możliwość skorzystania z prysznica, prania i suszenia odzieży, jej wymiany bądź dezynfekcji i dezynsekcji w przypadku braku możliwości jej wymiany,
- możliwość uzyskania informacji o dostępnych formach pomocy,
- usługi aktywizacyjne ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności.

2) noclegownię na 20 miejsc, zgodnie ze standardami określonymi rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. z 2018 r. poz. 896), w ramach którego zapewniał, m.in.:

- tymczasowe schronienie w postaci miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu,
- możliwość spożycia posiłku i zapewnienie gorącego napoju,

- możliwość skorzystania z prysznica oraz wymiany odzieży, bądź dezynfekcji i dezynsekcji w przypadku braku możliwości jej wymiany.

Pobyt w schronisku był odpłatny na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283) oraz uchwale Nr XXXVI/357/2017 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 lutego 2017 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia prowadzonych na terenie Gminy Miasta Tarnowa z późn. zm., natomiast pobyt w noclegowni był nieodpłatny. W 2024 r. z usług skorzystało ogółem 248 osób w wymiarze 35 028 osobodni, w tym z pomocy Schroniska – 130 osób w wymiarze 30 102 osobodni, z Noclegowni – 165 osób w wymiarze 4 926 osobonocy.

Ad. 3 Organizacja konferencji, seminariów i szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy.

1. Konferencja w ramach Kampanii Biała Wstążka.

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 4 pkt 1.

2. Szkolenie dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pn.: „Rola i zadania Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”

Realizator: Agnieszka Kot-Cienkosz Oficyna Profilaktyczna, SBC SZKOLENIA BADANIA CONSULTING

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 3 pkt 4 ppkt. 3.

3. Szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

Realizator: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie.

Realizacja zadania została przedstawiona w Zadaniu 3 pkt 4 ppkt. 2.

Ad 5. Współpraca z Policją, Strażą Miejską w Tarnowie oraz innymi zainteresowanymi podmiotami w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy w rodzinie

1. Prowadzenie procedury „Niebieska Karta”.

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2024 r.- 31 grudnia 2024 r.

Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy pracowników Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

Opis realizacji zadania:

W ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2023 – 2026 przedstawiciele Gminy Miasta Tarnowa podejmują działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym. W 2024 r. w skład osobowy Zespołu Interdyscyplinarnego wchodziło 14 osób, w tym przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kuratorów sądowych. W 2024 r. odbyło się 54 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. W 2024 r. sporządzonych zostało 282 Niebieskie Karty, w tym założonych przez:

- Policję – 201,
- pracowników socjalnych – 40,
- oświatę – 21,
- ochronę Zdrowia – 10,
- Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej – 8,
- Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 2.

W ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” odbyło się 1 298 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, których rolą było podejmowanie skutecznych działań zmierzających do rozwiązania problemu przemocy. W 2024 r. pracownicy socjalni monitorowali łącznie 370 rodzin.

2. Działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi prowadzone przez Policję w tarnowskich szkołach.

Realizator: Komenda Miejska Policji w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2024 r.– 31 grudnia 2024 r.

Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie.

Opis realizacji zadania:

W realizację Gminnego Programu wpisują się działania prowadzone przez Komendę Miejską Policji w Tarnowie (KMP). W ramach zadań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania alkoholizmowi wśród dzieci i młodzieży, tarnowscy policjanci prowadzili kampanię informacyjną w placówkach oświatowych, gdzie podczas spotkań z młodzieżą szkolną, rodzicami i gronem pedagogicznym informowali o szkodliwości spożywania alkoholu, istotnych konsekwencjach prawnych wynikających z przepisów kodeksu karnego, kodeksu wykroczeń oraz ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2024 r., w ramach spotkań w szkołach, poruszono tematykę przeciwdziałania alkoholizmowi 70 razy i przeszkolono łącznie 1 290 osób, w tym 1 210 uczniów, 28 nauczycieli i 52 rodziców.

Dodatkowo podczas rad pedagogicznych policjanci poruszali tematykę uprawnień i postępowania nauczycieli w sytuacji ujawnienia w placówce oświatowej nieletniego będącego pod wpływem alkoholu.

Do działań profilaktycznych włączano wielokrotnie lokalne media, przekazując za ich pośrednictwem informacje na temat przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, a na stronie internetowej Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie umieszczano informacje dot. przeciwdziałania patologiom społecznym. Liczba spotkań z młodzieżą intensyfikowana była w okresie poprzedzającym ferie i wakacje. Na bieżąco prowadzona była kampania edukacyjna, związana z profilaktyką problemów alkoholowych poprzez udział w konferencjach i debatach społecznych.

3. Działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania narkomanii prowadzone przez Policję w tarnowskich szkołach

Realizator: Komenda Miejska Policji w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2024 r.– 31 grudnia 2024 r.

Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie.

Opis realizacji zadania:

W ramach zadań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania narkomani wśród dzieci i młodzieży, Policjanci Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie prowadzili kampanię informacyjną w placówkach oświatowych, gdzie podczas spotkań z młodzieżą szkolną, rodzicami i gronem pedagogicznym informowali o skali zagrożenia, przepisach prawnych, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności karnej za posiadanie, udzielenie i sprzedaż środków odurzających. W minionym roku, w ramach spotkań w szkołach, poruszono tematykę przeciwdziałania narkomanii 37 razy i przeszkolono łącznie 760 osób, w tym 695 uczniów, 29 nauczycieli i 36 rodziców.

Na terenie podległym Komendzie Miejskiej Policji w Tarnowie, na obecną chwilę nie funkcjonują żadne placówki handlowe, posiadające w swojej ofercie substancje, których spożycie może zagrażać życiu i zdrowiu ludzkiemu, tzw. „dopalacze”. Niemniej jednak na bieżąco monitorowane są sklepy, w których można zakupić tzw. liquidy – substancje wykorzystywane w e-papierosach, jak również susz roślinny i inne produkty konopne pozyskiwane z konopi siewnych, w których zawartość substancji czynnej THC wynosi poniżej 0,2%. Placówki te pozostają pod stałym nadzorem funkcjonariuszy Wydziału Kryminalnego Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie, którzy na zasadzie asysty uczestniczą w kontrolach wspólnie z pracownikami Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Tarnowie.

4. Działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii prowadzone przez Straż Miejską w tarnowskich szkołach.

Realizator: Straż Miejska w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2024 r. – 31 grudnia 2024 r.

Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Tarnowie.

Opis realizacji zadania:

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Tarnowie kontynuowali opracowany program profilaktyczny „Alkohol i nieletni”. Celem programu jest zapobieganie demoralizacji i spożywania alkoholu wśród młodzieży, poprzez dostarczanie podstawowych wiadomości o formach demoralizacji oraz o skutkach społecznych i prawnych

spożywania alkoholu przez nieletniego. Głównym założeniem programu jest kształtowanie postaw abstynenckich wśród młodzieży. W programie poruszane są również tematy dotyczące środków psychoaktywnych. W 2024 r. odbyło się 12 spotkań z młodzieżą z tarnowskich szkół, w których udział wzięły 492 osoby.

Zadanie 5: Pomoc osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych od narkotyków, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie tych osób ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

Lp.	Nazwa działania	Realizator (Partner)	Wskaźnik	Wartość osiągniętego wskaźnika
1	Świadczenie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych od narkotyków, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, zgodnie z art. 7 pkt 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj.: a) udzielanie świadczeń pieniężnych (zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe) oraz świadczeń rzeczowych (obiady szkolne dla dzieci, paczki świąteczne dla dzieci, opał itp.), b) udzielanie wsparcia i pomocy psychologicznej osobom uzależnionym jak i po leczeniu odwykowym oraz ich rodzinom, informowanie ich o prawach i uprawnieniach, c) przeprowadzanie interwencji w sytuacjach kryzysowych w miejscu zamieszkania, d) informowanie o możliwościach leczenia odwykowego, informowanie o adresach ośrodków leczenia uzależnienia od narkotyków, e) współpraca z pedagogami szkolnymi i psychologami w przypadku osoby nieletniej zagrożonej	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	– liczba osób uzależnionych, którym udzielono świadczeń pieniężnych oraz rzeczowych	– 225 osób
			– liczba osób współuzależnionych lub mających w rodzinie osobę uzależnioną od narkotyków, którym udzielono świadczeń pieniężnych oraz rzeczowych	– 9 osób
			– liczba osób, którym udzielono wsparcia i pomocy psychologicznej	– 37 osób
		Ośrodek Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w Tarnowie	– liczba przeprowadzonych interwencji w sytuacjach kryzysowych w miejscu zamieszkania	– 10 interwencji
			– liczba powołanych grup roboczych	– 282 grupy robocze
			– liczba zawartych kontraktów socjalnych	– 11 kontraktów socjalnych
			– liczba osób, którym udzielono informacji o możliwości leczenia odwykowego	– 252 osoby

	uzależnieniem lub uzależnionej od narkotyków, za zgodą i na wniosek rodzica lub opiekuna prawnego, f) współpraca z instytucjami, które specjalizują się w leczeniu uzależnień i terapii, w tym z Ośrodkiem Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia, przy Szpitalu Wojewódzkim im. Św. Łukasza w Tarnowie, g) powoływanie grup roboczych związanych z występowaniem przemocy w rodzinie, stosowanej przez osoby uzależnione lub nadużywające narkotyków, prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”, h) motywowanie osób, u których zdiagnozowano uzależnienie do dobrowolnego poddania się leczeniu odwykowemu, w tym zawieranie kontraktów socjalnych.		– liczba mieszkańców m. Tarnowa, którzy korzystali ze wsparcia Ośrodka Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia	– 366 osób
--	---	--	---	-------------------

Ad. 1 Świadczenie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych od narkotyków dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym, zgodnie z art. 7 pkt 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj.:

1. Udzielanie świadczeń pieniężnych (zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe) oraz świadczeń rzeczowych (obiady szkolne dla dzieci, gorące posiłki, paczki świąteczne dla dzieci, opał itp.).

Realizator: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2024 r.– 31 grudnia 2024 r.

Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy pracowników CUS w Tarnowie.

Opis realizacji zadania:

Zakres zadania obejmował:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych w formie pieniężnej,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych w formie pieniężnej,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych w formie pieniężnej (w tym na żywność z programu „Posiłek w szkole i w domu”),
- finansowanie obiadów dla dzieci w szkołach i przedszkolach,
- przyznawanie pomocy w formie gorącego posiłku.

Pomoc finansowa dla osób uzależnionych od alkoholu w 2024 r. wynosiła:

- zasiłek stały: 846 709,00 zł,
- zasiłek okresowy: 155 409,00 zł,
- zasiłek celowy w tym przyznany w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”: 143 503,00 zł,
- gorące posiłki: 20 428,00 zł.

Pomoc finansowa dla osób, u których występuje problem uzależnienia od narkotyków w 2024 r. wynosiła:

- zasiłek stały: 75 359,00 zł,
- zasiłek okresowy: 4 865,00 zł,
- zasiłek celowy, w tym przyznany w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”: 5 830,00 zł.

Powyższe środki pochodziły z dotacji z budżetu państwa i budżetu Gminy Miasta Tarnowa.

2. Udzielanie wsparcia i pomocy psychologicznej osobom uzależnionym, jak i po leczeniu odwykowym oraz ich rodzinom, informowanie ich o prawach i uprawnieniach.

Realizator: Psycholog i asystenci rodziny zatrudnieni w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2024 r.- 31 grudnia 2024 r.

Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy pracowników CUS.

Opis realizacji zadania:

Wsparcie i pomoc psychologiczna została udzielona 30 osobom. Asystenci rodziny udzielili wsparcia 36 rodzinom (udzielanie informacji, podnoszenie świadomości ryzyka niekorzystnych zachowań, motywacja do zmiany, motywacja do zachowywania trzeźwego stylu życia). Ponadto do zadań realizowanych w ramach bieżącej pracy pracowników Centrum Usług Społecznych w Tarnowie należało:

- przeprowadzanie interwencji w sytuacjach kryzysowych w miejscu zamieszkania – w 2024 r. przeprowadzonych zostało 10 interwencji,
- informowanie o możliwościach leczenia odwykowego, informowanie o adresach ośrodków leczenia uzależnienia, w tym od narkotyków. W ramach zadania 252 osobom została udzielona szczegółowa informacja o możliwościach leczenia odwykowego oraz udostępnione adresy ośrodków leczenia uzależnienia,
- współpraca z pedagogami szkolnymi i psychologami w przypadku osoby nieletniej, zagrożonej uzależnieniem lub uzależnionej od narkotyków, za zgodą i na wniosek rodzica lub opiekuna prawnego,
- współpraca z instytucjami, które specjalizują się w leczeniu uzależnień i terapii, w tym z Ośrodkiem Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia przy Szpitalu im. Św. Łukasza w Tarnowie. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, w sprawach osób dotkniętych uzależnieniem, współpracowało z Ośrodkiem w sytuacjach dotyczących 3 osób,
- powoływanie grup roboczych związanych z występowaniem przemocy w rodzinie, stosowanej przez osoby uzależnione lub nadużywające

narkotyków, prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”. W 2024 r. powołanych zostało 282 grupy diagnostyczno–pomocowe, w związku z występowaniem przemocy w rodzinie, stosowanej przez osoby uzależnione od alkoholu lub narkotyków,

- motywowanie osób, u których zdiagnozowano uzależnienie, do dobrowolnego poddania się leczeniu odwykowemu, w tym zawieranie kontraktów socjalnych. W 2024 r. zawarto 11 kontraktów socjalnych z osobami z problemem uzależnienia.

3. Ośrodek Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia przy Szpitalu Wojewódzkim im. Św. Łukasza w Tarnowie.

Realizator: Ośrodek Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2024 r. – 31 grudnia 2024 r.

Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy Ośrodka.

Opis realizacji zadania:

Ośrodek Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia funkcjonuje w Szpitalu Wojewódzkim im. Św. Łukasza w Tarnowie. W skład Ośrodka wchodzi jednostki lecznicze:

- Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia,
- Oddział Dzienny Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia,
- Oddział Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia (Stacjonarny).

Terapię indywidualną lub grupową, w powyższych jednostkach Ośrodka, objęte są osoby uzależnione od alkoholu lub kilku substancji (w tym alkoholu), a także osoby uzależnione od hazardu lub innych uzależnień behawioralnych. W 2024 r. do Ośrodka Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia zgłosiło się (lub zostały skierowane), z terenu miasta Tarnowa, łącznie 366 osób, w tym:

- do Poradni 287 osób, w tym 216 osób uzależnionych od alkoholu, 34 osoby uzależnione od narkotyków, 6 osób z zaburzeniami nawyków i popędów (uzależnione od hazardu) oraz 31 osób z zaburzeniami adaptacyjnymi,
- do Oddziału Dziennego 46 osób, w tym 40 osób uzależnionych od alkoholu i 2 osoby uzależnione od narkotyków,

- do Oddziału Stacjonarnego 33 osoby, w tym 26 osób uzależnionych od alkoholu, 5 osób uzależnionych od narkotyków i 2 osoby z zaburzeniami nawyków i popędów.

Zgłaszający się do Ośrodka Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia pacjenci, uczestniczą w terapii grupowej i indywidualnej. Ponadto objęci są opieką lekarską i całodobową opieką pielęgniarską.

Zadanie 6: Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Lp.	Nazwa działania	Realizator (Partner)	Wskaźnik	Wartość osiągniętego wskaźnika
1.	Kontrola placówek handlowych i gastronomicznych posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń określonych ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Komenda Miejska Policji w Tarnowie Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	– liczba kontroli przeprowadzonych w placówkach handlowych i gastronomicznych posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	– 0

1. Działania prowadzone przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie.

Realizator: Komenda Miejska Policji w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2024 r. – 31 grudnia 2024 r.

Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie.

Opis realizacji zadania:

W 2024 r. funkcjonariusze Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji przeprowadzali kontrole lokali gastronomicznych, punktów sprzedaży alkoholu i ich otoczenia pod kątem m.in. respektowania przez właścicieli sklepów i lokali obowiązku umieszczania tabliczek informujących o szkodliwości spożywania alkoholu oraz zakazie sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia oraz nietrzeźwym. Pod tym względem kontrolowane były również miejsca grupowania się młodych ludzi.

W celu wyeliminowania z dróg nietrzeźwych kierujących, a tym samym poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, prowadzone były akcje o charakterze prewencyjnym, m.in.: „Bezpieczne Świąta”, „Bezpieczne Wakacje”, „Bezpieczne Ferie”, „Majowy Weekend”. Działania nasilane były w porze wieczorowo – nocnej i brały w nich udział służby ruchu drogowego oraz prewencji. Inne akcje, mające na celu eliminowanie z dróg nietrzeźwych kierujących, prowadzone w ubiegłym roku bezpośrednio na drogach, to: „Stop Probiez”, „Alkohol i Narkotyki”. W 2024 r. w wyniku kontroli ujawnionych zostało **558** nietrzeźwych kierowców.

Aktualnie w Tarnowie nie funkcjonują żadne placówki handlowe, które posiadają w swojej ofercie „dopalacze”. Niemniej jednak na bieżąco monitorowane są sklepy, w których można zakupić tzw. liquidy – substancje wykorzystywane w e-papierosach, jak również susz roślinny i inne produkty konopne pozyskiwane z konopi siewnych, w których zawartość substancji czynnej THC wynosi poniżej 0,2%.

Działania profilaktyczne prowadzone w tarnowskich szkołach i placówkach oświatowych, przez funkcjonariuszy Zespołu ds. Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie, zostały przedstawione w Zadaniu 4 pkt 5 ppkt 2 i 3.

2. Działania prowadzone przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Tarnowie.

Realizator: Straż Miejska w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2024 r. – 31 grudnia 2024 r.

Zadanie realizowane było w ramach bieżącej pracy funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Tarnowie.

Opis realizacji zadania:

W 2024 r. Straż Miejska podjęła 1 282 interwencje w stosunku do osób spożywających alkohol. W wyniku powyższych interwencji nałożono 235 mandatów karnych, 80 osób zostało pouczonych, a w 891 przypadkach skierowane zostały wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego w Tarnowie. Ponadto 638 osób zostało doprowadzonych do Punktu Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi lub miejsca zamieszkania. Funkcjonariusze Straży Miejskiej na bieżąco monitorowali i kontrolowali miejsca grupowania się osób, w których dochodzi do przypadków spożywania alkoholu, a dodatkowo w okresie zimowym wspólnie z pracownikami Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Fundacją „Progres” oraz Fundacją „Zielona Przystań”, przeprowadzono kontrolę miejsc przebywania osób bezdomnych.

Działania profilaktyczne prowadzone w tarnowskich szkołach i placówkach oświatowych przez funkcjonariuszy Zespołu Zadaniowego ds. Profilaktyki Straży Miejskiej w Tarnowie zostały przedstawione w Zadaniu 4 pkt 6 ppkt 4.

3. Działania prowadzone przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Realizator: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

Realizacja zadania została przedstawiona w zadaniu 2 pkt 1.

Zadanie 7: Nadzorowanie dostępności alkoholu na terenie miasta Tarnowa

Lp.	Nazwa działania	Realizator (Partner)	Wskaźnik	Wartość osiągniętego wskaźnika
1.	Prowadzenie monitoringu liczby udzielonych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży, jak również ich przestrzennego rozkładu na terenie miasta	Wydział Podatków i Windykacji / Wydziału Wsparcia Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Tarnowa Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	– liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	– 300 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
2.	Przestrzeganie zasad usytuowania na terenie miasta Tarnowa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, w tym, jako minimum, katalogu obiektów chronionych wymienionych w uchwale Nr LVII/588/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie Gminy Miasta Tarnowa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych	Wydział Podatków i Windykacji / Wydziału Wsparcia Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Tarnowa Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	– liczba postanowień o zgodności lokalizacji miejsc sprzedaży napojów alkoholowych z obowiązującymi uchwałami Rady Miejskiej w Tarnowie wydanych przez MKRPA	– 88 postanowień
3.	Informowanie i edukowanie podmiotów korzystających z zezwoleń na sprzedaż alkoholu o zasadach obowiązujących przy sprzedaży i podawaniu napojów alkoholowych, poprzez prowadzenie szkoleń i warsztatów dot. obowiązujących zasad obrotu napojami alkoholowymi	Wydział Podatków i Windykacji / Wydziału Wsparcia Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Tarnowa	– liczba przeprowadzonych szkoleń, warsztatów	– Opis realizacji zadania opisany w raporcie

1. Prowadzenie monitoringu liczby udzielonych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży, jak również ich przestrzennego rozkładu na terenie miasta.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) rada gminy ustala, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych z uwzględnieniem przeznaczenia do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.

Od 1 sierpnia 2018 r. na terenie Tarnowa obowiązuje uchwała Nr LVII/589/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia dla terenu Gminy Miasta Tarnowa maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży (Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 5168). Uchwała ta została zmieniona uchwałą Nr LXXXII/774/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 lutego 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. Poz. 1786). Aktualnie obowiązuje następująca maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- 1) do 4,5% zawartości alkoholu i piwa na **320**, w tym:
 - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – **120**,
 - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – **200**,
- 2) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) na **270**, w tym:
 - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – **85**,
 - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – **185**,
- 3) powyżej 18% zawartości alkoholu na **270**, w tym:
 - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – **80**,
 - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – **190**.

Według stanu na dzień 31.12. 2024 r., liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosiła:

- 1) do 4,5% zawartości alkoholu i piwa – 287, w tym:
 - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – **97**,
 - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – **190**,
- 2) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – **260**, w tym:

- a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – **79**,
- b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – **181**,
- 3) powyżej 18% zawartości alkoholu – **244**, w tym:
 - a) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – **73**,
 - b) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – **171**.

W 2024 r. wydano łącznie **300** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:

1) do spożycia poza miejscem sprzedaży – 128, z tego:

- do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – **45**,
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – **41**,
- powyżej 18% zawartości alkoholu – **42**,

2) do spożycia w miejscu sprzedaży – 75, z tego:

- do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – **30**,
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – **23**,
- powyżej 18% zawartości alkoholu – **22**,

3) jednorazowe – 85, z tego:

- do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – **37**,
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu – **42**,
- powyżej 18% zawartości alkoholu – **6**,

4) cateringowe – 12, z tego:

- do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – **5**,
- powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu – **4**,
- powyżej 18% zawartości alkoholu – **3**.

Liczba wydanych zezwoleń obejmuje zarówno nowe punkty sprzedaży, jak i punkty sprzedaży, którym w ciągu 2024 r. kończył się termin ważności poprzednio wydanych zezwoleń. Na bieżąco prowadzony jest monitoring liczby udzielonych zezwoleń. Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych, wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r., wynosiła ogółem 308, w tym sklepy – 209, lokale gastronomiczne – 99.

2. Przestrzeganie zasad usytuowania na terenie miasta Tarnowa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, w tym, jako minimum, katalogu obiektów chronionych wymienionych w uchwale Nr LVII/588/2018 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie Gminy Miasta Tarnowa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Wymieniona wyżej uchwała została uchylona natomiast w jej miejsce Rada Miejska w Tarnowie uchwaliła uchwałę Nr XCVI/907/2023 z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie Gminy Miasta Tarnowa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

W roku 2024 r. prowadzono 171 postępowań administracyjnych o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.), zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w sklepach lub zakładach gastronomicznych zostały wydane po uzyskaniu pozytywnej opinii Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie o zgodności lokalizacji miejsc sprzedaży napojów alkoholowych z zapisami wyżej wymienionej uchwały Rady Miejskiej w Tarnowie.

3. Informowanie i edukowanie podmiotów korzystających z zezwoleń na sprzedaż alkoholu o zasadach obowiązujących przy sprzedaży i podawaniu napojów alkoholowych.

Wszyscy przedsiębiorcy wraz z zezwoleniem na sprzedaż napojów alkoholowych otrzymują wypis najważniejszych dla nich przepisów z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W maju 2024 r., jak co roku przed świętem Bożego Ciała, do 30 przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w punktach sprzedaży znajdujących się w niedalekiej odległości od trasy Procesji Eucharystycznej Bożego Ciała z Bazyliki Katedralnej, wystosowano pismo (WPW-RPL.7340.1.98.2024), przypominające o konieczności przestrzegania przepisów art. 14 ust. 1 pkt 3 ustawy, które zabraniają sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych w miejscach i czasie masowych zgromadzeń, w tym przypadku Mszy Świętej i Procesji Eucharystycznej.

Zadanie 8: Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

Lp.	Nazwa działania	Realizator (Partner)	Wskaźnik	Wartość osiągniętego wskaźnika
1.	Wspomaganie działalności centrów integracji społecznej, poprzez wsparcie przedsięwzięć mających na celu reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających oraz ich rodzin	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie Spółdzielnia Socjalna Serwis Tarnowskie Centrum Integracji Społecznej	– liczba osób uzależnionych objętych wsparciem centrów integracji społecznej	– 14 osób

Realizator: pracownicy socjalni Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Okres realizacji zadania: 1 stycznia 2024 r.- 31 grudnia 2024 r.

Zadanie realizowane jest w ramach bieżącej pracy pracowników CUS.

Opis realizacji zadania:

Pracownicy socjalni Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego, sporządzali wnioski o uczestnictwo w zajęciach prowadzonych przez centra integracji społecznej działające na terenie miasta Tarnowa. Liczba uzależnionych od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, objętych wsparciem centrów integracji społecznej w 2024 roku, wyniosła 14 osób.

Realizacja zadań ujętych w 2024 roku w Gminnym Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na lata 2023–2026

L.p.	Nazwa działania	Kwota (w zł)
1.	Prowadzenie Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W Punkcie Konsultacyjnym udzielono łącznie: 232 porad.	392 554,35
2.	Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie (w tym postępowanie w sprawie leczenia odwykowego, przygotowanie materiałów dowodowych dla sądu, kontrola placówek prowadzących obrót napojami alkoholowymi). Komisja rozpatrzyła 128 wniosków o podjęcie czynności zmierzających do zastosowania obowiązku podjęcia leczenia odwykowego oraz wydała 101 skierowań do biegłego psychologa i biegłego psychiatry w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.	
3.	Organizacja konferencji, seminariów i szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie obejmującym patologie i niedostosowanie społeczne, pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem uzależnień, a także w systemie przeciwdziałania przemocy. W szkoleniach i konferencjach udział wzięło: 119 osób.	
4.	Realizacja na terenie przedszkoli, szkół oraz placówek: wsparcia dziennego, opiekuńczo-wychowawczych, oświatowo - wychowawczych i kulturalnych - programów z zakresu profilaktyki zachowań problemowych, w tym związanych z używaniem alkoholu, narkotyków oraz stosowaniem przemocy przez dzieci i młodzież. W realizowanych programach wzięło udział łącznie: 2 003 osoby.	
5.	Zorganizowanie i przeprowadzenie profilaktyczno-edukacyjnych kampanii mających na celu zwrócenie uwagi i przekazanie wiedzy nt. szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych spożywaniem alkoholu, narkotyków i dopalaczy oraz innych uzależnień behawioralnych. W przeprowadzonych kampaniach wzięło udział łącznie: 359 osób.	
6.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym w szczególności z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą: – Placówka wsparcia dziennego w formie specjalistycznej SIEMACHA Spot Gemini Park – Placówka Specjalistyczna Wsparcia Dziennego KANA – Placówka Wsparcia Dziennego „Akademia Aktywności”	787 751,17

	łączna liczba dzieci uczęszczających do placówek: 215.	
7.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, poprzez: – zlecenie do realizacji zadań publicznych wynikających z Programu, – wzajemną wymianę informacji, dotyczących planowanych kierunków działalności i współdziałania, – przeprowadzanie wspólnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie. W zadaniach gminy realizowanych przez organizacje pozarządowe udział wzięło: 3 754 osoby.	2 815 872,40
8.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania wolnego czasu (profilaktyka alternatywna: zajęcia sportowo-rekreacyjne, koła zainteresowań itp.): – finansowanie zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w placówkach oświatowo-wychowawczych i innych jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa, – wspieranie w formie dotacji programów realizowanych w zakresie kultury, kultury fizycznej przez podmioty działające w sferze pożytku publicznego. Ogółem liczba wszystkich zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych wyniosła 92. W zajęciach udział wzięło: 20 279 uczniów.	1 344 830,77
9.	Zakup materiałów biurowych, informacyjnych i edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów zagrożenia uzależnieniem, uzależnienia od narkotyków i innych środków odurzających oraz materiałów dotyczących innych problemów społecznych, przeznaczonych na potrzeby prowadzonej działalności profilaktycznej oraz koszty obsługi programu, w tym koszty zakupu materiałów biurowych.	5 605,75
Razem:		5 346 614,44

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W MIEŚCIE TARNOWIE NA LATA 2021–2025” W 2024 ROKU

Wstęp

Zgodnie z zapisami art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁴ do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. W myśl tego zapisu, uchwałą Nr L/457/2021 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 24 czerwca 2021 r., został przyjęty „Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2021–2025”, który stanowi kontynuację działań realizowanych od wielu lat na terenie Tarnowa na rzecz osób niepełnosprawnych.

Głównym celem Programu jest tworzenie warunków do pełnego i niezależnego życia, indywidualnego rozwoju i zaspokajania potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich sferach i na każdym etapie życia, gwarantując pełne uczestnictwo tych osób w życiu społecznym i zawodowym. Realizacja tego celu odbywa się za pomocą wdrożenia powiązanych ze sobą działań, pozwalających przybliżyć się do osiągnięcia celu głównego. Obszarami priorytetowymi są:

- 1) kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób niepełnosprawnych,
- 2) zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do dóbr i usług umożliwiających im pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
- 3) zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do edukacji wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami oraz do korzystania z różnych form kształcenia specjalnego i pomocy psychologiczno-pedagogicznej,

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 44 z późn. zm.

- 4) zapewnienie osobom niepełnosprawnym wczesnej diagnozy, leczenia i opieki medycznej, rehabilitacji i edukacji leczniczej,
- 5) zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na zatrudnienie na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami lub umożliwienie im ze względu na stopień niepełnosprawności pracy w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb,
- 6) dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami - likwidacja barier architektonicznych oraz transportowych utrudniających dostęp do urzędów, obiektów użyteczności publicznej, swobodne przemieszczanie się, dostęp do informacji i możliwości komunikacji międzyludzkiej,
- 7) zapewnienie równych szans osobom niepełnosprawnym w dostępie do kultury, sportu, rekreacji i turystyki.

Koordynatorem Programu jest Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

Monitoring Programu prowadzony jest w ciągu roku na bieżąco. Sprawozdanie z realizacji Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie, na lata 2021-2025, w 2024 r. jest przedstawiane Radzie Miejskiej w Tarnowie w Raporcie o Stanie Miasta za 2024 rok, po uprzedniej opinii Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa. Przedmiotem ewaluacji są wybrane wskaźniki efektów realizacji założonych celów szczegółowych.

Cel szczegółowy nr 1

Prawa osób niepełnosprawnych. Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób niepełnosprawnych.

1. Realizacja programów dotyczących wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu. Program „Aktywny samorząd”.

W 2024 r. Gmina Miasta Tarnowa ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizowała Program „Aktywny samorząd”, mający na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie

do edukacji. Realizatorem Programu w 2024 r. było Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. W ramach Programu osoby niepełnosprawne mogły ubiegać się o dofinansowanie, do:

- zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- uzyskania prawa jazdy kategorii B,
- zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- szkolenia w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu,
- zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- zakupu skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- utrzymania aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dofinansowanie do pobytu dziecka w przedszkolu/żłobku),
- dodatku do energii elektrycznej dla osób korzystających z koncentratora tlenu lub respiratora w ramach świadczenia udzielanego przez ośrodek domowego leczenia tlenem lub ośrodek wentylacji domowej,
- wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2024 r. dofinansowanie otrzymało 88 osób niepełnosprawnych, którym na koniec stycznia 2025 r. łącznie wypłacono środki finansowe w wysokości 272 078,60 zł. Wypłaty dofinansowań, dotyczące wniosków złożonych w 2024 r., będą dokonywane do dnia 15 kwietnia 2025 r. Ostateczna kwota poniesionych wydatków zależy od przedłożonych przez beneficjentów programu dokumentów rozliczeniowych. W 2023 r. w ramach programu udzielono dofinansowania 85 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 519 191,07 zł, natomiast w 2022 r. w ramach programu udzielono dofinansowania 97 osobom niepełnosprawnym, na łączną kwotę 315 097,00 zł.

Program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!”.

W 2024 r. Gmina Miasta Tarnowa kontynuowała realizację Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” – Mieszkanie dla absolwenta oraz Dostępne mieszkanie. Koordynatorem Programu na terenie miasta jest Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

Celem Programu Mieszkanie dla absolwenta jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności beneficjenta. Dofinansowanie jest udzielane maksymalnie na okres 36 miesięcy. Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” – Dostępne Mieszkanie ma na celu wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych. Dofinansowanie dotyczy dopłaty do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem.

Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” realizowany będzie w latach 2022 – 2026. Środki pochodzą w całości z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023–2025.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 maja 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023–2025⁵ uczniowie słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, autyzmem, zespołem Aspergera oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego mogli otrzymać

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1046

pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych – bez względu na kryterium dochodowe w rodzinie.

Przedmiotowe wsparcie było jedną z form realizacji zadania wyrównywania szans edukacyjnych, podnoszenia jakości kształcenia uczniów niepełnosprawnych, a w konsekwencji zwiększania ich szans edukacyjnych. W roku szkolnym 2024/2025 „Wyprawką szkolną dla uczniów niepełnosprawnych” objętych zostało łącznie 261 osób, w tym:

- 1) 179 osób – uczniowie szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego,
- 2) 82 osoby – uczniowie szkół niepublicznych.

Wśród osób, które skorzystały ze wsparcia, byli uczniowie uczęszczający do branżowych szkół I stopnia – 101 osób, liceów ogólnokształcących – 74 osoby, szkół specjalnych przysposabiających do pracy – 53 osoby oraz szkół technicznych – 33 osoby. Wartość dofinansowania zakupu podręczników była zwracana wnioskodawcom do wysokości przedłożonych dowodów zakupu, w kwocie od 225 zł do 445 zł. Gmina Miasta Tarnowa, dzięki dotacji celowej przekazanej przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie, przeznaczyła w 2024 r. na ten cel kwotę 86 372,95 zł.

2. Wspieranie działań Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa w realizacji zadań ustawowych. Zapewnienie konsultacji społecznej wszystkich działań dotyczących osób niepełnosprawnych w fazie ich planowania, wdrażania oraz ewaluacji z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa.

Wszystkie realizowane działania dotyczące osób niepełnosprawnych na etapie planowania podlegają opiniowaniu przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa.

Skład Rady, powołany na lata 2024–2027, przedstawia się następująco:

- Przewodnicząca Rady: Dorota Budzyńska,
- Wiceprzewodniczący Rady: Mateusz Śliwa,
- Sekretarz Rady: Sylwia Borowińska,

- Członek Rady: Lucyna Cichoń,
- Członek Rady: Kazimierz Curyło.

W 2024 r. odbyło się 12 posiedzeń Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa. W toku posiedzeń Rada zajmowała się następującymi sprawami:

- 1) wydała 3 opinie do projektów uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki PFRON przyznane powiatom wg algorytmu oraz wysokość kwot przeznaczonych na poszczególne zadania, zgodnie z aktualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- 2) ustaliła zasady dofinansowania ze środków PFRON zadań realizowanych w 2024 r. przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych (dofinansowanie przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych, sprzętu rehabilitacyjnego, sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, likwidacji barier architektonicznych, likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych oraz turnusów rehabilitacyjnych),
- 3) wydała opinię do projektu uchwały Rady Miejskiej w Tarnowie w sprawie określania przepisów, określania przepisów porządkowych w odniesieniu do gminnego regularnego przewozu osób,
- 4) wydała opinię w sprawie sprawozdania z realizacji „Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2021–2025” w 2023 r.,
- 5) dokonała analizy trudnej sytuacji życiowej osoby niepełnosprawnej, która złożyła wniosek o dofinansowanie ze środków PFRON w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie i zajęła w tych sprawach stanowisko.

3. Udzielanie informacji i pomocy w uzyskaniu przez osoby niepełnosprawne różnych form pomocy i wsparcia, świadczonych przez urzędy, instytucje i organizacje dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, w tym w ramach programów celowych PFRON.

W Centrum Usług Społecznych w Tarnowie funkcjonował punkt informacyjny dla osób niepełnosprawnych oraz osób sprawujących nad nimi opiekę. W punkcie

można było uzyskać informacje dotyczące szeroko rozumianej problematyki niepełnosprawności, m.in.: programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, wykazu placówek i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz regulacji prawnych. Pracownicy punktu udzielali również pomocy w wypełnianiu wniosków dotyczących programów celowych PFRON.

Osoby niepełnosprawne i ich rodziny mogły skorzystać również z nieodpłatnej pomocy prawnej w jednym z czterech Punktów Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, zorganizowanych przez Urząd Miasta Tarnowa, a finansowanych z budżetu państwa. Z pomocy takiej mogła skorzystać każda osoba fizyczna, która przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej złożyła pisemne oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

Niepełnosprawne osoby uzależnione lub współuzależnione mogły skorzystać z porad dyżurujących w Miejskim Punkcie Konsultacyjnym Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych specjalistów z zakresu terapii uzależnień i prawa.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 2

Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do dóbr i usług umożliwiających im pełne uczestnictwo w życiu społecznym. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.

1. Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności dla celów poza rentowych.

Do głównych zadań Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie należy orzekanie o niepełnosprawności osób do 16 roku życia, orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia, orzekanie o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy, wystawianie legitymacji dokumentującej niepełnosprawność oraz wydawanie kart parkingowych osobom niepełnosprawnym oraz placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

ILOŚĆ ROZPATRZONYCH SPRAW PRZEZ MIEJSKI ZESPÓŁ DO SPRAW ORZĘKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W TARNOWIE, W 2024 R.	
orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16. roku życia	2 730
orzeczenia o niepełnosprawności dla osób do 16. roku życia	171
karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych	786
legitymacje osób niepełnosprawnych	994

Źródło: Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie

Wśród dorosłych mieszkańców Tarnowa najczęściej występującą przyczyną niepełnosprawności są upośledzenia narządu ruchu (2024 r. – 794), choroby układu oddechowego i krążenia (w 2024 r. – 621) oraz choroby neurologiczne (2024 r. – 413).

Najczęstszym powodem wydania orzeczenia o niepełnosprawności dla osób poniżej 16-stego roku życia są całościowe zaburzenia rozwojowe (w 2024 r. – 51), choroby neurologiczne (w 2024 r. – 31) oraz inne choroby, w tym: schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, choroby układu krwiotwórczego (w 2024 r. – 21).

2. Udzielanie świadczeń z pomocy społecznej osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom, przyznawanie pomocy materialnej na cele zdrowotne i socjalne osobom będącym w trudnej sytuacji finansowej.

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w 2024 r. udzieliło pomocy i wsparcia 917 osobom z powodu ich niepełnosprawności, co stanowiło 27% ogółu beneficjentów Centrum.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na pomoc materialną i pozamaterialną dla osób niepełnosprawnych, wynikającą z ustawy o pomocy społecznej, przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Wysokość wypłaconych świadczeń w 2024 r. (w zł)
1.	zasiłki stałe	538	4 437 646,00
2.	zasiłki okresowe	254	233 464,00
3.	zasiłki celowe	118	18 430,00
4.	składki na ubezpieczenie zdrowotne	472	366 063,00

5.	pomoc w formie posiłku lub świadczenia pieniężnego na zakup posiłku w ramach realizacji programu osłonowego „Pomoc Gminy Miasta Tarnowa w zakresie dożywiania na lata 2019–2023” oraz programu „Posiłek w szkole i w domu”	789	697 844,00
łącznie:		2 171	5 753 447,00

Źródło: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

3. Udzielanie pomocy osobom sprawującym opiekę nad osobą niepełnosprawną poprzez przyznawanie świadczeń pielęgnacyjnych.

Pomoc finansowa udzielana osobom niepełnosprawnym lub osobom sprawującym opiekę nad osobą niepełnosprawną, zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, aktów wykonawczych do niej, ustawą o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, przedstawiona jest w poniższej tabeli.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wydatkowana w 2024 r. (w zł)
1.	świadczenie pielęgnacyjne	5 593	16 396 335,00
2.	specjalny zasiłek opiekuńczy	180	111 600,00
3.	zasiłek pielęgnacyjny	31 654	6 832 198,00
4.	dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	2.405	253 849,50
5.	zasiłek dla opiekuna osoby niepełnosprawnej	195	119 474,00
6.	jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu	6	24 000,00
łącznie:		40 033	23 737 456,50

Źródło: Centrum usług Społecznych w Tarnowie

4. Zapewnienie usług opiekuńczych w domach osobom chorym, niepełnosprawnym, pozbawionym opieki rodzinnej.

Osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, przyznawana jest pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Poniższa tabela

przedstawia wysokość kwot wydatkowanych na ten cel oraz ilość osób objętych tym świadczeniem.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota wydatkowana w 2024 r. (w zł)
1.	usługi opiekuńcze	365	4 004 449,38 z budżetu GMT
2.	specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	8	174 822,00 z budżetu państwa
Łącznie:		373	4 179 271,38

Źródło: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

W 2024 r. podstawowe usługi opiekuńcze realizowane były przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, ul. Wiejska 18/20, 00-490 Warszawa, na podstawie umowy zawartej w drodze ogłoszonego przez Prezydenta Miasta Tarnowa otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego, pn.: „Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania na lata 2023-2024”.

Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane były w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. przez EDU-IT Augustyn, Pieprzycki spółka jawna, ul. Hetmańska 62/3, 35-078 Rzeszów, na podstawie umowy zawartej w trybie określonym w ustawie prawo zamówień publicznych.

5. Zapewnienie miejsc, opieki i godnych warunków życia w domach pomocy społecznej osobom niepełnosprawnym nie mogącym samodzielnie funkcjonować.

Osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu były kierowane przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie do domów pomocy społecznej i dziennych ośrodków wsparcia.

W 2024 r. na terenie Tarnowa funkcjonowały 4 domy pomocy społecznej, w których przebywało łącznie 408 osób, w tym 308 w domach prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa, a 100 w domach prowadzonych na zlecenie Gminy.

Domy Pomocy Społecznej prowadzone przez Gminę Miasta Tarnowa:

1) Dom Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Tarnowie, ul. Szpitalna 53 (liczba miejsc statutowych – 164, z czego 154 dla osób przewlekle somatycznie chorych, a 10 dla osób w podeszłym wieku). Pensjonariuszami Domu są osoby o różnych schorzeniach i stopniu niepełnosprawności. Większość mieszkańców

wymaga całkowitej opieki oraz pielęgnacji. Ponadto Dom świadczy usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących (Dom Dziennego Pobytu). Z usług tego typu korzystają osoby o obniżonej sprawności psychofizycznej, które wymagają wsparcia w organizacji życia codziennego. Osoby korzystające mają zapewnione posiłki (śniadania, obiady), a także zajęcia rekreacyjno-kulturalne, zajęcia w ramach terapii zajęciowej służące utrzymaniu sprawności psychofizycznej, naukę obsługi komputera, terapię ruchem oraz zabiegi fizykoterapeutyczne. Dom Dziennego Pobytu dysponuje 50 miejscami. Łącznie z oferty Domu w 2024 r. skorzystało 41 osób.

2) Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie, ul. Czarna Droga 48 (liczba miejsc statutowych – 87). Dom zapewnia swoim mieszkańcom zaspokojenie potrzeb bytowych, całodobową opiekę, rehabilitację i uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych. W Domu przebywają osoby o różnych schorzeniach i stopniu niepełnosprawności.

Domy Pomocy Społecznej prowadzone na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa:

1) Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelaktualnie w Tarnowie, ul. Robotnicza 4, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego a Paulo (liczba miejsc statutowych – 80). Dom zapewnia całodobową opiekę, zaspokojenie potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, religijnych i społecznych osobom niepełnosprawnym. Są to często osoby leżące lub poruszające się na wózkach inwalidzkich. Obecnie Dom jest przeznaczony dla 52 dzieci i młodzieży oraz 28 osób dorosłych.

2) Dom Pomocy Społecznej dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelaktualnie w Tarnowie, ul. Modrzejewskiej 48, prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelaktualną – Koło w Tarnowie (liczba miejsc statutowych – 17). Dom funkcjonuje na zasadach domu rodzinnego, dlatego mieszkańcy wykonują w ramach terapii proste czynności domowe. Dom stwarza mieszkańcom warunki do samodzielnego życia w otwartym środowisku w rodzinnej atmosferze. Zapewnia całodobową opiekę dostosowaną do indywidualnych potrzeb i uczestnictwo w zajęciach rehabilitacyjno – terapeutycznych.

Liczbę osób umieszczonych w 2024 r. w domach pomocy społecznej przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Nazwa Domu	Liczba umieszczonych osób
1.	Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta w Tarnowie, ul. Szpitalna 53	63
2.	Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie ul. Czarna Droga 48	18
3.	Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie w Tarnowie, ul. Robotnicza 4	1
4.	Dom Pomocy Społecznej dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie w Tarnowie, ul. Modrzejewskiej 48	1

Źródło: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

W sytuacji braku możliwości zapewnienia miejsca w domach pomocy społecznej na terenie Tarnowa, Centrum Usług Społecznych w Tarnowie kieruje osoby niepełnosprawne do domów pomocy społecznej na terenie innych powiatów. W 2024 r. do domów pomocy społecznej na terenie innych powiatów zostało skierowanych 8 osób.

6. Wsparcie opiekunów osób niesamodzielných poprzez zapewnienie usługi opieki wytchnieniowej stacjonarnej i w środowisku oraz udział w warsztatach i szkoleniach dotyczących opieki nad osobą zależną. Zapewnienie możliwości skorzystania z wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego i pielęgnacyjnego.

Subregionalne Centrum Wsparcia Opiekunów Nieformalnych Osób Niesamodzielných Bezpieczna Przystań, jako jednostka organizacyjna Gminy Miasta Tarnowa, realizuje projekt, pn.: „Wsparcie opiekunów nieformalnych osób niesamodzielných w subregionie tarnowskim”, współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020. Centrum zlokalizowane jest przy ul. Sanguszków 28A i zapewnia usługi opieki zastępczej, umożliwiające czasowe przebywanie jednocześnie 15 osób niesamodzielných pod profesjonalną opieką, w przypadku braku możliwości sprawowania opieki przez ich opiekunów.

W budynku Centrum znajduje się wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego. Wypożyczalnia jest wyposażona w kilkaset sztuk różnego rodzaju sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego (m.in. łóżka rehabilitacyjne, materace

przeciwodleżynowe, wózki inwalidzkie, balkoniki, akcesoria ułatwiające kąpiel, chodziki, koncentratory tlenu, rotory). Realizacja projektu obejmowała okres od dnia 1 października 2018 r. do 31 grudnia 2022 r. Okres trwałości projektu będzie trwał do dnia 29 czerwca 2026 r.

W 2024 r. z całodobowej opieki zastępczej skorzystało 205 opiekunów. Zawarto 1 594 umowy na wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego.

7. Dofinansowanie działalności mieszkań wspomaganych, jako formy rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Na terenie miasta Tarnowa funkcjonują dwa mieszkania wspomagane, przeznaczone dla niepełnosprawnych intelektualnie kobiet i mężczyzn. Mieszkania prowadzone są przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Tarnowie. Prawo do pobytu w mieszkaniu wspomaganym wspieranym mają osoby, które ze względu na niepełnosprawność intelektualną potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w życiu codziennym. Mieszkania te są formą pomocy przygotowującą do prowadzenia samodzielnego życia i stanowią alternatywę dla pobytu w placówce opieki całodobowej. Pobyt w mieszkaniu daje możliwość osobom niepełnosprawnym do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, przygotowuje do prawidłowego pełnienia ról społecznych oraz stanowi niezbędny etap w drodze do uzyskania pełnej samodzielności życiowej. Oba mieszkania zlokalizowane są przy ul. Mościckiego. W 2024 r. przebywało w nich łącznie 10 osób, w tym 5 kobiet oraz 5 mężczyzn, a Gmina Miasta Tarnowa na ich prowadzenie udzieliła dotacji w łącznej wysokości 187 500,00 zł. Pobyt w mieszkaniu wspomaganym ma charakter odpłatny⁶.

8. Wspieranie działalności środowiskowego domu samopomocy dla osób psychicznie chorych i z zaburzeniami psychicznymi.

W Tarnowie działają dwa środowiskowe domy samopomocy, których prowadzenie Gmina Miasta Tarnowa zleciła w drodze otwartego konkursu ofert:

⁶ Uchwała Nr XXXII/478/2013 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych

- Zgromadzeniu Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu, Prowincja Krakowska z siedzibą w Krakowie, ul. Nazaretańska 1,
- Fundacji Zielona Przystań z siedzibą w Tarnowie, ul. Piotra Skargi 29a.

Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu prowadzi Środowiskowy Dom Samopomocy w budynku przy al. Matki Bożej Fatimskiej 6, przeznaczony dla 60 osób niepełnosprawnych intelektualnie (typ B) o zasięgu ponadgminnym. Uczestnicy Domu mają zapewnioną opiekę odpowiednią do rodzaju schorzenia, biorą udział w różnych formach terapii i zajęciach integracyjnych mających na celu poprawę stanu zdrowia, podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Prowadzona jest także aktywizacja zawodowa. W 2024 r. z oferty domu skorzystało 70 osób, w tym 7 nowoprzyjętych.

Celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy „Zielona Przystań”, prowadzonego przez fundację Zielona Przystań, jest udzielanie wsparcia osobom mającym poważne trudności w życiu codziennym poprzez: wspomaganie rozwoju psychofizycznego i społecznego, rozwój zainteresowania otaczającym światem, poznawanie zjawisk i procesów w nim zachodzących oraz związków przyczynowo – skutkowych, rozwój indywidualnych uzdolnień i zainteresowań, udział w życiu społecznym, utrzymanie dobrej kondycji psychicznej, maksymalne usprawnienie psychofizyczne oraz rehabilitację funkcji poznawczych. Zajęcia odbywają się w pracowniach: gospodarstwa domowego, samoobsługi, rękodzielniczo – plastycznej, rekreacyjno-rehabilitacyjnej i relaksacyjnej. Adresatami usług świadczonych w placówce są osoby przewlekłe psychicznie chore (m. in. schizofrenia, zaburzenia psychotyczne, afektywne zaburzenia nastroju, zaburzenia nerwicowe) – typ A oraz osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (m.in. zaburzenia psychiczne o podłożu organicznym, zaburzenia osobowości, zaburzenia psychiczne towarzyszące zespołom otępiennym oraz chorobom neurodegeneracyjnym, zaburzenia zachowania, zaburzenia psychiczne spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych) – typ C.

W 2024 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie wydało 20 nowych decyzji administracyjnych kierujących uczestników do ŚDS typ C oraz 4 decyzje administracyjne kierujące uczestników do ŚDS typ A. Łącznie z usług ŚDS w 2024 r. skorzystało 82 osoby.

9. Wykorzystanie pracy socjalnej w zakresie pomocy osobie niepełnosprawnej w uniezależnieniu się, stymulowanie do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów życiowych, pomoc asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

W 2024 r., w ramach pracy socjalnej, pracownicy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie podjęli liczne działania prowadzące do:

- poprawy stanu zdrowia osób niepełnosprawnych, poprzez pomoc w: uzyskaniu świadczeń zdrowotnych, realizacji recept, załatwianiu wizyty lekarza w domu, rejestracji do lekarzy specjalistów oraz współpracę z pracownikami placówek medycznych (lekarz, pielęgniarka), edukację i profilaktykę w zakresie higieny zdrowotnej,
- zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym poprzez: działania interwencyjne w sytuacji osoby zaniedbanej, potrzebującej pomocy, a także wezwanie pogotowia ratunkowego, policji, poszukiwanie rodzin osób wymagających opieki,
- wykorzystania uprawnień osób niepełnosprawnych poprzez pomoc w uzyskaniu: orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i niezdolności do pracy (pomoc w wypełnianiu wniosku), skierowania na turnus rehabilitacyjny, dofinansowań do zakupu sprzętów medycznych oraz do wyjazdu na turnusy rehabilitacyjne,
- poprawy funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez: zapewnienie konsultacji psychiatrycznej, nawiązanie współpracy z Zespołem Leczenia Środowiskowego – bezpłatne wizyty domowe psychiatrów, wystąpienie z wnioskiem do Sądu o leczenie w szpitalu psychiatrycznym lub umieszczenie w domu pomocy społecznej, podejmowanie interwencji w środowisku w sprawie nieprawidłowego funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi.

Ponadto w 2024 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowało projekty socjalne i projekty zawierające działania na rzecz osób niepełnosprawnych, ich rodzin, opiekunów, przyjaciół, jak również całych społeczności lokalnych, w których żyją osoby niepełnosprawne:

- **Oplatek Maltański.** W 2024 r. po raz dwunasty podjęto działania w zakresie uczestnictwa w ogólnopolskiej inicjatywie „Oplatka Maltańskiego”, której

organizatorem, przy współudziale ośrodków pomocy społecznej z całej Polski, był Związek Polskich Kawalerów Maltańskich. W Tarnowie finał akcji odbył się 18 grudnia 2024 r. W uroczystej kolacji wzięło udział 70 osób.

- **„Sami-Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomagane dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi”.**

Gmina Miasta Tarnowa była partnerem we wspólnej realizacji projektu, pn.: „Sami- Dzielni! Nowe standardy mieszkalnictwa wspomagane dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi”, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, II Oś Priorytetowa – Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8 – Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Liderem projektu był Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, a pozostałymi partnerami były Gmina Miejska Kraków, Gmina Wieprz, Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju Społeczno- Gospodarczego „KLUCZ” oraz Gmina Zakliczyn.

Celem głównym projektu było opracowanie i przetestowanie standardu funkcjonowania mieszkań wspomaganych dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi, jako form zdeinstytucjonalizowanych. Wyżej wymieniony standard uwzględnia rozwiązania dotyczące mieszkalnictwa wspomagane wypracowane w ramach projektów realizowanych w IV Osi Priorytetowej POWER. Okres realizacji projektu: od dnia 1 kwietnia 2018 r. do 30 września 2023 r. Zgodnie z Umową partnerską trwałość projektu potrwa do 30 września 2026 r.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.

W 2024 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, ze środków Funduszu Solidarnościowego, realizowało program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2024”, mający na celu wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych, a w efekcie zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Program adresowany był do dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, które wymagały usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

W 2024 r. z usługi asystencji osobistej skorzystało 138 osób niepełnosprawnych. Na realizację programu wydatkowano kwotę: 2 301 605,83 zł. W ramach świadczonych usług, osoby z niepełnosprawnością skorzystały łącznie z 47 860 godzin i 30 minut wsparcia.

Wyszczególnienie	Liczba osób zakwalifikowanych	Liczba godzin zrealizowanych
	138	47 860,5
	w tym:	w tym:
Dzieci do 16-go roku życia	25	6 107,5
Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności	73	14 619,5
Osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	40	27 133,5

Źródło: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024

W 2024 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, ze środków Funduszu Solidarnościowego realizowało program, pn.: „Opieka Wytchnieniowa – edycja 2024”, mający na celu wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którzy wymagają usług opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych. Dzięki temu wsparciu, osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością dysponowały czasem, który mogły przeznaczyć na załatwienie niezbędnych spraw życiowych oraz odpoczynek i regenerację.

W 2024 r. usługami opieki wytchnieniowej objętych zostało 184 opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Na realizację Programu wydatkowano kwotę: 1 734 077,43 zł. W ramach usług opieki wytchnieniowej zrealizowano łącznie 36 311 godzin i 30 minut wsparcia.

10. Dofinansowanie ze środków PFRON, do:

- a) uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, w celu rozwijania umiejętności społecznych oraz poprawy psychofizycznej sprawności osób niepełnosprawnych,
- b) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- c) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z ich potrzebami.

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie udzielało wsparcia w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych w ramach środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych zgodnie z algorytmem. Szczegółowe informacje na ten temat obrazuje poniższa tabela, a także informacje zawarte w pkt 9 oraz w celu szczegółowym nr 7 pkt 4.

Forma świadczenia	Liczba osób	Wydatkowana kwota (w zł)
dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	346	553 793,86
dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	1 322	2 549 904,76
dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	72	544 293,96
łącznie:	1 740	3 647 992.58

Źródło: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

11. Finansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej dla osób potrzebujących rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz podejmowanie starań w celu dostosowania liczby miejsc w warsztatach do występujących potrzeb.

Istotną część środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wydatkowano na finansowanie działalności 3 warsztatów terapii zajęciowej, prowadzonych przez:

- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, przy ul. Klikowskiej 190 – (59 uczestników),

- Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Tarnowie, przy ul. Ostrogskich 5b – (38 uczestników),
- Fundację Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji REPI, przy ul. Hodowlanej 6 – (45 uczestników).

Warsztaty prowadzą terapię i rehabilitację społeczną z elementami rehabilitacji zawodowej, sprawności fizycznej oraz zdrowia psychicznego. Uczestnikami warsztatów, według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r., były 142 osoby niepełnosprawne intelektualnie, ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (w tym 84 mieszkańców Tarnowa). Ponadto 11 mieszkańców Tarnowa, na podstawie porozumienia zawartego z Powiatem Tarnowskim, uczęszczało do WTZ działającego przy Stowarzyszeniu Kulturalno-Oświatowym „Piast” w Woli Rzędzińskiej.

Wysokość dofinansowania działalności poszczególnych warsztatów terapii zajęciowej w Tarnowie w 2024 r. obrazuje poniższa tabela.

Lp.	Jednostka prowadząca WTZ	Liczba uczestników	Wysokość dofinansowania ze środków PFRON (w zł)	Wysokość dofinansowania z budżetu Gminy Miasta Tarnowa (w zł)	Wysokość dofinansowania łącznie (w zł)
1.	Fundacja Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji w Tarnowie	45	1 516 320,00	168 480,00	1 684 800,00
2.	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Tarnowie	38	1 280 448,00	142 272,00	1 422 720,00
3.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. E Gierat w Tarnowie	59	1 988 064,00	447 139,00	2 435 203,00
4.	Warsztat Terapii Zajęciowej „Piast” w Woli Rzędzińskiej	11	–	39 295,90	39 295,90
łącznie:		153	4 784 832,00	797 186,90	5 582 018,90

Źródło: Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

W 2024 r. w Warsztatach Terapii Zajęciowej działających przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowie, Warsztacie Terapii Zajęciowej

im. Jana Pawła II prowadzonym przez Fundację Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji oraz Warsztacie Terapii Zajęciowej prowadzonym przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Tarnowie, realizowany był program, pn.: „Zajęcia klubowe w WTZ”, finansowany ze środków PFRON, którego celem jest wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez udział w zajęciach klubowych. Program „Zajęcia klubowe w WTZ” jest rozwiązaniem, które sprzyja aktywnemu wspomaganiu osób niepełnosprawnych przed rozpoczęciem procesu rehabilitacji w warsztacie terapii zajęciowej. W 2024 r. w Programie wzięło udział łącznie 26 osób niepełnosprawnych. Całkowity koszt realizacji zadania ze środków PFRON wyniósł 175 890,00 zł.

13. Utworzenie Centrum Usług Społecznych w celu zapewnienia mieszkańcom Tarnowa, w szczególności osobom z niepełnosprawnościami, kompleksowej organizacji usług społecznych.

Ustawa z 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych w art. 2 ust. 1 określa usługi społeczne jako działania podejmowane przez gminę w celu zaspokojenia potrzeb wspólnoty samorządowej, świadczone w formie niematerialnej bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców. Jednym z podejmowanych działań było wspieranie osób niepełnosprawnych. W 2024 r. zrealizowano następujące usługi społeczne skierowane do dzieci i młodzieży poniżej 18. roku życia z terenu Tarnowa, w tym do dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności: usługa dogoterapii, usługa hipoterapii, zajęcia wspierające dla dzieci i młodzieży, w tym warsztaty z elementami sensoplastyki oraz zajęcia indywidualne z elementami integracji sensorycznej. Ponadto dla osób dorosłych, w tym osób z niepełnosprawnością realizowane były mobilne usługi społeczne: usługi fryzjerskie, podologiczne, porządkowe oraz pomoc w nagłych usterkach domowych.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 3

Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do edukacji wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami oraz do korzystania z różnych form kształcenia specjalnego i pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

1. Obejmowanie najmłodszych wczesnym wspomaganiem rozwoju dziecka.

Wczesnym wspomaganie rozwoju zostają objęte dzieci od chwili wykrycia niepełnosprawności, do podjęcia nauki w szkole. Dzieci są obejmowane wsparciem na podstawie opinii o potrzebie objęcia wczesnym wspomaganie rozwoju wydawanej przez Zespół Orzekający działający w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej mieszczącej się przy ul. Chyszowskiej 3 w Tarnowie. W roku szkolnym 2023/2024 Zespół orzekający wydał 87 opinii.

W Tarnowie działają trzy Zespoły Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka: w Przedszkolu Publicznym Nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie, w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Tarnowie oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym im. E. Gierat w Tarnowie.

2. Włączanie dzieci przedszkolnych i uczniów niepełnosprawnych do kształcenia, wychowania i opieki we wszystkich typach przedszkoli, szkół i placówek (edukacja włączająca w elastycznym systemie kształcenia).

Do głównych działań Gminy Miasta Tarnowa wspierających edukację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, należą:

- usuwanie barier architektonicznych i komunikacyjnych w szkołach i przedszkolach,
- sukcesywne wyposażanie przedszkoli i szkół w odpowiednie pomoce i technologie edukacyjne,
- zapewnienie wykwalifikowanej kadry nauczycieli i specjalistów,
- wdrażanie projektów edukacyjnych uwzględniających specjalne potrzeby tej grupy dzieci i młodzieży,
- rozwijanie zintegrowanego systemu wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci od 0 do 7 lat, w zakresie diagnozy, poradnictwa i terapii,
- prowadzenie: wielostronnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, oddziałów integracyjnych i specjalnych, nauczania indywidualnego, różnych form zajęć dla osób niepełnosprawnych,
- wydawanie skierowań do młodzieżowych ośrodków wychowawczych i socjoterapii,
- zapewnienie uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego dowozu do szkół i przedszkoli lub zwrot kosztów indywidualnego dowozu dziecka jego rodzicom lub opiekunom.

Gmina Miasta Tarnowa w roku szkolnym 2023/2024 była organem prowadzącym dla 64 szkół i placówek oświatowych. Na terenie miasta działają 3

szkoły specjalne: Zespół Szkół Specjalnych dla Niestyszających i Słabo Słyszających, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. E. Gierat w Tarnowie oraz Zespół Specjalnych Szkół Przyszpitalnych – dla dzieci i uczniów leczących się w Szpitalu Wojewódzkim im. Św. Łukasza w Tarnowie. Ponadto dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego mogą uczyć się w oddziałach integracyjnych i specjalnych w szkołach ogólnodostępnych.

W roku szkolnym 2023/2024 w tarnowskich przedszkolach i szkołach (publicznych i niepublicznych) uczyło się 1 064 dzieci i uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym 607 dzieci i uczniów w placówkach publicznych.

Miasto Tarnów zapewnia uczniom niepełnosprawnym możliwość nauki w szkołach ogólnodostępnych, szkołach ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi i/lub specjalnymi, szkołach integracyjnych oraz szkołach specjalnych.

3. Tworzenie sieci oddziałów integracyjnych i specjalnych w szkołach i przedszkolach, stosownie do występujących potrzeb w zakresie niepełnosprawności dzieci i młodzieży w mieście.

Liczbę oddziałów integracyjnych i specjalnych w przedszkolach i szkołach, wraz z liczbą uczących się w nich dzieci przedstawia poniższa tabela.

Typ oddziału	Rok szkolny 2022/2023			Rok szkolny 2023/2024		
	Liczba oddziałów	Liczba uczniów		Liczba oddziałów	Liczba uczniów	
		ogółem	w tym niepełnosprawnych		ogółem	w tym niepełnosprawnych
integracyjny	49	827	196	51	860	195
specjalny	5	15	18	5	18	18

Źródło: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Liczba oddziałów integracyjnych i specjalnych, w roku szkolnym 2023/2024, wynosi 51, w stosunku do roku poprzedniego wzrosła o 2 oddziały integracyjne. Liczbę oddziałów integracyjnych i specjalnych w Tarnowie, w roku szkolnym 2023/2024, wraz z liczbą uczących się w nich dzieci przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów integracyjnych	Liczba oddziałów specjalnych
1.	Przedszkole Publiczne Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi	3	-
2.	Przedszkole Publiczne Nr 14 z Oddziałem Integracyjnym	3	-
3.	Przedszkole Publiczne Nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi	5	-
4.	Przedszkole Publiczne Nr 35 z Oddziałem Integracyjnym	4	-
5.	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Marii Konopnickiej w Tarnowie	6	-
6.	Szkoła Podstawowa Nr 9 im. Orłąt Lwowskich w Tarnowie	8	-
7.	Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 11 im. Marii Dąbrowskiej w Tarnowie	8	4
8.	Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 25 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie	10	1
9.	XX Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie	4	-
RAZEM:		51	5

Źródło: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Szkoły specjalne

W roku szkolnym 2023/2024 na terenie miasta Tarnowa funkcjonowały 3 szkoły specjalne:

1) Zespół Szkół Specjalnych dla Niestyszących i Słabo Słyszących (łącznie 21 oddziałów):

- Szkoła Podstawowa Specjalna dla Niestyszących i Słabo Słyszących,
- Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia dla Niestyszących i Słabo Słyszących,
- Liceum Ogólnokształcące Specjalne dla Niestyszących i Słabo Słyszących,
- Technikum Specjalne dla Niestyszących i Słabo Słyszących.

2) Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy (łącznie 41 oddziałów):

- Przedszkole Specjalne,
- Szkoła Podstawowa Specjalna,
- Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia,
- Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy.

3) Zespół Specjalnych Szkół Przyszpitalnych (łącznie 6 oddziałów):

- Przedszkole Specjalne,
- Szkoła Podstawowa im. Św. Brata Alberta Chmielowskiego.

Liczba uczniów		2022/2023	2023/2024
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	Przedszkole Specjalne	10	10
	Szkoła Podstawowa Specjalna	101	100
	Rewalidacja głęboko upośledzonych	22	20
	Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia	26	26
	Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy	63	63
	Razem:	222	219
Zespół Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących	Szkoła Podstawowa Specjalna dNiSS	25	27
	Branżowa Szkoła Specjalna I stopnia dNiSS	17	21
	Liceum Ogólnokształcące Specjalne dNiSS	6	8
	Technikum Specjalne dNiSS	12	3
	Razem:	60	59
Razem:		282	278

Źródło: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Liczba uczniów w roku szkolnym 2023/2024 uczęszczająca do szkół specjalnych utrzymywała się na podobnym poziomie jak w roku poprzednim.

W Tarnowie funkcjonuje również Zespół Specjalnych Szkół Przyszpitalnych (ZSSP), a w nim 6 oddziałów specjalnych dla dzieci chorych, w tym: 1 oddział przedszkola specjalnego oraz 5 oddziałów szkoły podstawowej. Siedziba szkoły oraz zajęcia odbywają się w Szpitalu Wojewódzkim im. św. Łukasza w Tarnowie, ul. Lwowska 178a. W roku szkolnym 2023/2024 liczba dzieci chorych korzystająca z oferty ZSSP wyniosła 892 osoby, w tym: Przedszkole – 419 osób, Szkoła Podstawowa – 473 osoby (dla porównania – w roku szkolnym 2022/2023 – ogółem korzystało 1 067 osób, w tym: Przedszkole – 491 osób, Szkoła Podstawowa – 576 osób).

4. Wydawanie orzeczeń, opinii poradni psychologiczno-pedagogicznych i skierowań do kształcenia specjalnego i oddziałów integracyjnych. Realizacja nauczania indywidualnego w domu na każdym poziomie edukacji.

Na terenie Gminy Miasta Tarnowa prowadzone są różnorodne działania i formy kształcenia specjalnego na rzecz dzieci i młodzieży, z których korzystają również rówieśnicy z gmin ościennych. Zakres działań przedstawia poniższa tabela.

Działania	2023 r.	2024 r.
Skierowania do nauczania indywidualnego	166	165
Skierowania do oddziałów integracyjnych	56	50
Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących		
liczba skierowań	9	3
skierowania do nauczania indywidualnego	0	0
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy (SOSW)		
liczba skierowań	57	55
skierowania do zajęć rewalidacyjnych	4	6
skierowania do nauczania indywidualnego	0	2
Resocjalizacja i socjoterapia		
skierowania do Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii (MOS)	8	10

Źródło: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

W mieście Tarnowie funkcjonują dwie poradnie publiczne:

1) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (PPP) jest placówką, której głównym celem jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży oraz udzielanie im adekwatnej do potrzeb pomocy. Poradnia prowadzi również działalność diagnostyczną, terapeutyczną i profilaktyczną. Poradnia udziela pomocy dzieciom i młodzieży, m.in. poprzez prowadzenie terapii logopedycznej, psychologicznej, pedagogicznej, neuroterapii EEG Biofeedback oraz z zakresu doradztwa zawodowego. Oferta Poradni skierowana jest również do rodziców, nauczycieli, pedagogów i innych osób zaangażowanych w rozwój i wychowanie dzieci. W Poradni organizowane są zajęcia warsztatowe, grupy wsparcia, Szkoła dla Rodziców i Wychowawców, konsultacje, szkolenia, sieć współpracy i wspomaganie dla nauczycieli.

W roku szkolnym 2023/2024 poradnia wykonała 3 743 diagnozy specjalistyczne oraz wydała 1 187 opinii, przeprowadziła 431 treningów EEG Biofeedback oraz udzieliła 7 797 porad i konsultacji. W zajęciach terapeutycznych uczestniczyło 871 dzieci, a w warsztatach 888 dzieci. Przesiewowo przebadano psychologicznie

478 sześciolatków. Odkonano 21 posiedzeń Zespołu Orzekającego, wydano 582 orzeczenia dla dzieci i uczniów, w tym 398 kwalifikujących do różnych form kształcenia specjalnego. Poradnia wydała 506 orzeczeń o potrzebie nauczania indywidualnego, w tym indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego oraz 84 opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.

Ponadto wydano pisemne opinie w innych sprawach, m.in:

- odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego – 43,
- dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia oraz objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną – 507,
- specyficznych trudnościach w uczeniu się – 215,
- inne opinie związane z kształceniem i wychowaniem dziecka – 142.

W Poradni działa II. Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka, w skład którego wchodzi psycholog, pedagog specjalny, logopeda i neurologopeda. Poradnia pełni także rolę wiodącego ośrodka koordynacyjno - rehabilitacyjno - opiekuńczego na terenie Gminy Miasta Tarnowa, realizującego program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”. W ramach programu dzieci posiadające opinię o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju otrzymują bezpłatnie dodatkowe usługi fizjoterapeutów, psychologów, pedagogów specjalnych, logopedów i innych specjalistów. W roku szkolnym 2023/2024 z programu skorzystało 119 dzieci i ich rodzin.

2) Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna (SPPT) specjalizuje się w terapii i profilaktyce zaburzeń zachowania i emocji oraz mediacjach. W roku szkolnym 2023/2024 swoimi działaniami objęła 2 942 dzieci i młodzieży oraz 1 406 osób dorosłych. Poradnia przeprowadziła dla dzieci i młodzieży, m.in.: terapię psychologiczną, socjoterapię, zajęcia grupowe prowadzone w szkołach i placówkach oświatowych - zajęcia profilaktyczne, zajęcia integracyjne, zajęcia w ramach programu zapobiegania zachowaniom suicydalnym, a także biofeedback i terapię dla osób zagrożonych uzależnieniami. Rodzice/opiekunowie prawni korzystali w poradni z terapii rodzinnej i konsultacji, uczęszczali na warsztaty, wykłady i szkolenia. Dodatkowo przeprowadzono warsztaty, prelekcje i szkolenia skierowane do nauczycieli i pedagogów.

W roku szkolnym 2023/2024 Zespół Orzekający działający w SPPT wydał 10 orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, 64 orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania, 10 opinii oraz 2 zezwolenia na praktyki w Szkole Branżowej.

5. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży w przedszkolach, szkołach i placówkach.

Na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną (wg stanu na dzień 30 czerwca 2024 r.), we wszystkich tarnowskich przedszkolach i szkołach pomocą psychologiczno - pedagogiczną było objętych 8 132 dzieci i uczniów, co stanowi 41% z ogółu 20 048 uczniów (liczba uczniów podana bez szkół policealnych).

Potrzeba objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole wynika, m.in. z: niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym, zaburzeń zachowania lub emocji, deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych, choroby przewlekłej, sytuacji kryzysowych lub traumatycznych, zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi, trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą, szczególnych uzdolnień lub specyficznych trudności w uczeniu się.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest w szkole i placówce rodzicom uczniów i nauczycielom. Polega na wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych, w celu zwiększania efektywności pomocy udzielanej uczniom.

Wsparciem edukacji dzieci i uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych była organizacja różnych form pomocy psychologiczno - pedagogicznej, m.in.:

- zajęć rozwijających uzdolnienia,
- zajęć dydaktyczno-wyrównawczych,
- zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym,

- zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej,
- innych: warsztatów, porad i konsultacji.

6. Organizowanie dowozu dzieci niepełnosprawnych do szkół, przedszkoli i placówek szkoleniowo-rehabilitacyjnych.

Zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (upo)⁷, obowiązkiem gminy jest zapewnienie:

- uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, w tym z afazją – także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21. rok życia (art. 39 ust. 4 upo),
- dzieciom i młodzieży, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, uczestniczącym w zajęciach rewalidacyjno – wychowawczych, dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna – bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 24. rok życia – w przypadku uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, 25. rok życia – w przypadku uczestników zajęć rewalidacyjno – wychowawczych (art. 39 ust. 4 upo),
- niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim i sześciioletnim oraz dzieciom, którym odroczone realizację obowiązku szkolnego, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego (art. 32 ust. 6 upo).

Gmina Miasta Tarnowa organizuje bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu dzieci, młodzieży i uczniów we własnym zakresie albo zwraca rodzicom koszty

⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.

przewozu dzieci, młodzieży i uczniów. Łączna kwota wydatków na dowóz dzieci niepełnosprawnych do przedszkoli i szkół w 2024 r. wyniosła 1 037 557,59 zł.

7. Zwiększenie szans edukacyjnych młodzieży niepełnosprawnej w zdobyciu wyższego wykształcenia.

W 2024 r. Centrum Usług Społecznych realizowało program „Aktywny samorząd” finansowany ze środków PFRON. W ramach modułu II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, studenci posiadający orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności mogli uzyskać następujące rodzaje dofinansowań:

- do opłaty za naukę (czesne) – równowartość kosztów czesnego w ramach jednej realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym,
- dodatek na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego,
- dodatek na pokrycie kosztów kształcenia.

Z tej formy pomocy w 2024 r. skorzystało 39 osób, którym łącznie wypłacono dofinansowanie w wysokości 82 320,00 zł. Zgodnie z zasadami Programu, dofinansowane na podstawie wniosków złożonych w 2024 r. jest wypłacane do 15 kwietnia 2025 r.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 4

Zapewnienie osobom niepełnosprawnym wczesnej diagnozy, leczenia i opieki medycznej, rehabilitacji i edukacji leczniczej.

Na terenie miasta Tarnowa w 2024 r. funkcjonowało łącznie 115 podmiotów wykonujących działalność leczniczą (publiczne i niepubliczne). W zakresie leczenia szpitalnego na terenie Tarnowa opiekę medyczną zapewniają 2 wieloprofilowe szpitale: Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza oraz Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika, dysponujące łącznie 1 024 łózkami oraz 2 placówki realizujące świadczenia w ramach zespołu chirurgii jednego dnia. W zakresie podstawowej opieki zdrowotnej opiekę medyczną mieszkańcom zapewnia 26 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, a w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej 24 takie podmioty. Finansowanie świadczeń gwarantowanych zapewnia Narodowy Fundusz Zdrowia. Nocną i świąteczną opiekę zdrowotną mieszkańcom Tarnowa zabezpieczają 2 podmioty lecznicze: Szpital Wojewódzki im. Św. Łukasza oraz Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika.

W stanach nagłego zagrożenia życia i zdrowia pomoc na terenie miasta zabezpieczają zespoły ratownictwa medycznego działające w strukturze Powiatowej Stacji Pogotowia Ratunkowego. Na terenie Tarnowa PSPR dysponuje 2 zespołami ratownictwa medycznego typu specjalistycznego, 2 zespołami typu podstawowego funkcjonującymi całodobowo, 1 zespołem typu podstawowego funkcjonującym 12 godzin dziennie i 1 zespołem typu podstawowego funkcjonującym 16 godzin dziennie. Pacjentom znajdującym się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego udzielane są świadczenia w szpitalnym oddziale ratunkowym (SOR) w Szpitalu Wojewódzkim im. Św. Łukasza SPZOZ oraz na izbie przyjęć w Specjalistycznym Szpitalu im. E. Szczeklika. System ratownictwa medycznego w Polsce jest systemem państwowym, a jego organizacja, funkcjonowanie i finansowanie należy do kompetencji organów administracji rządowej.

Świadczenia pielęgnacyjno-opiekuńcze, a także opieki paliatywnej i hospicyjnej mogą być realizowane w warunkach: stacjonarnych, ambulatoryjnych oraz w warunkach opieki domowej. Świadczeń pielęgnacyjno-opiekuńczych w ramach kontraktów NFZ udziela 6 podmiotów leczniczych, natomiast świadczeń z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej – 4 podmioty. W formie stacjonarnej w Tarnowie świadczenia te realizowane są w dwóch zakładach opiekuńczo – leczniczych (w strukturach Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika oraz Mościckiego Centrum Medycznego), a także w formie stacjonarnego hospicjum w strukturach Mościckiego Centrum Medycznego. Łącznie, dla realizacji obydwu rodzajów świadczeń, podmioty te dysponują 112 łózkami.

Gminie Miasta Tarnowa podlegają 3 podmioty lecznicze: Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika, Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o. oraz Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.

1. Poprawa dostępności do lekarzy specjalistów, do świadczeń rehabilitacji leczniczej oraz zwiększenie efektywności procesu leczenia.

Rehabilitacja lecznicza na terenie Tarnowa realizowana jest zarówno w formie stacjonarnej przez obydwa tarnowskie szpitale, jak też w formie ambulatoryjnej przez publiczne i niepubliczne podmioty lecznicze. Wykaz świadczeniodawców w zakresie rehabilitacji leczniczej i wysokość kontraktów z NFZ w 2023 r. i 2024 r. przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa świadczeniodawcy	Kwota kontraktu z NFZ (w zł)	Kwota kontraktu z NFZ (w zł)
		2023 r.	2024 r.
1.	Szpital Wojewódzki im. Św. Łukasza SPZOZ A ¹⁾	1 866 791,03	1 958 046,34
2.	Fizjoterapia REMAKS	1 126 236,94	2 270 479,58
3.	Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.	5 476 716,05	5 959 500,86
4.	„GERONIMO” M. Mielak, S. Zwolenik s.j.	5 226 024,06	7 956 888,73
5.	Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o.	1 687 624,46	2 027 056,69
6.	Miejska Przychodnia Lekarska Nr VI NZOZ	352 131,82	35 298,70
7.	Centrum Medyczne „KOL-MED” SPZOZ	1 874 838,08	2 064 393,98
8.	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami Intelktualną Koło w Tarnowie	437 268,05	481 844,31
9.	MY ZROBIMY Sp. z o.o.	1 054 938,91	1.054.938,91
10.	Caritas Diecezji Tarnowskiej	–	1 008 455,80
Razem:		19 102 569,40	24 816 903,90

1) Kontrakt na rehabilitację stacjonarną oraz świadczenia ambulatoryjne.

Źródło: Opracowano na podstawie danych umieszczonych na stronie internetowej Narodowego Funduszu Zdrowia w Krakowie, wg. stanu na dzień 12.01.2025 r.

Świadczenia w zakresie rehabilitacji leczniczej na terenie Tarnowa realizowane były w 2024 r. przez 10 podmiotów leczniczych. Łączna wysokość kontraktów w 2024 r. wynosiła **24 816 903,90 zł** i była wyższa o 5 714 334,50 zł od kwoty w poprzednim roku.

2. Rozwój stacjonarnych form opieki długoterminowej.

Wykaz podmiotów leczniczych realizujących usługi z zakresu opieki długoterminowej i wysokość kontraktów z NFZ w 2024 r. przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa świadczeniodawcy	Typ świadczeń	Kwota kontraktu z NFZ (w zł)
1.	Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika ul. Szpitalna 13	pielęgniarska opieka długoterminowa domowa	3 491 518,95
		w zakładzie opiekuńczo-leczniczym liczba łóżek – 31	
2.	Mościckie Centrum Medyczne Sp. z o.o. ul. Kwiatkowskiego 15	w zakładzie opiekuńczo-leczniczym liczba łóżek – 81¹	7 419 512,40
3.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia „MARO-MED” Barbara Malinowska ul. Zagumnie 23 A	pielęgniarska opieka długoterminowa domowa	2 035 047,20
4.	Centrum Medyczne „KOL-MED” Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej pl. Dworcowy 6	pielęgniarska opieka długoterminowa domowa	895 671,84
5.	Centrum Medyczne CenterMed Sp. z o.o. pl. Sobieskiego 2	pielęgniarska opieka długoterminowa domowa	127 953,12
6.	Caritas Diecezji Tarnowskiej	pielęgniarska opieka długoterminowa domowa	8 823 468,78
łącznie:			22 793 172,30

- 1) 81 łóżek to ogólna liczba łóżek w Oddziale Opieki Długotrwałej i Hospicyjnej – obejmującego Zakład Opiekuńczo-Leczniczy i Hospicjum Stacjonarne

Źródło: Opracowano na podstawie danych umieszczonych na stronie internetowej Narodowego Funduszu Zdrowia w Krakowie, wg. stanu na dzień 12.01.2025 r.

W 2024 r. kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia na świadczenia w zakresie opieki długoterminowej posiadało 6 świadczeniodawców z terenu miasta Tarnowa. Łączna wartość kontraktów zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia przez podmioty lecznicze w mieście Tarnowie na usługi z zakresu opieki długoterminowej w 2024 r. wyniosła 22 793 172,30 zł i była wyższa o 11 136 217,61 zł od kwoty w roku poprzednim.

3. Wspomaganie organizacji pozarządowych, działających w środowisku osób niepełnosprawnych.

Mówiąc o rehabilitacji leczniczej nie sposób pominąć roli organizacji pozarządowych działających na terenie Tarnowa, reprezentujących interesy osób niepełnosprawnych z określonymi schorzeniami nabytymi lub wrodzonymi. Osoby niepełnosprawne zrzeszone w organizacjach to potencjalni pacjenci leczenia rehabilitacyjnego. Działalność organizacji zajmujących się problemami zdrowotnymi osób w nich zrzeszonych jest różnorodna, skupia się jednak przede wszystkim na pomocy w powrocie do zdrowia, a także w umożliwieniu aktywniejszego życia społecznego osób chorych pomimo trwającego procesu chorobowego. Inicjatorzy tych działań mają świadomość ogromnych potrzeb zdrowotnych zrzeszonych osób, w związku z czym podejmują współpracę z wieloma instytucjami i osobami indywidualnymi, od których uzyskują pomoc, w tym także finansową. Taka współpraca rozwija się od wielu lat pomiędzy organizacjami pozarządowymi, a Gminą Miasta Tarnowa. Organizacje realizują zadania, na wykonanie których pozyskują dofinansowanie. W 2024 r. łączna kwota przeznaczona na realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych wyniosła 156 476,47 zł. Ponadto od 2006 r. przy współpracy z Tarnowskim Hospicjum Domowym im. bł. F. Ozanama działającym przy Parafii św. Rodziny w Tarnowie, realizowany jest program opieki domowej dla obłożnie i terminalnie chorych. W ramach tego programu Gmina Miasta Tarnowa sfinansowała zakup sprzętu dla Hospicjum. Organizacja nieodpłatnie wypożycza go terminalnie oraz obłożnie chorym mieszkańcom Tarnowa.

4. Zapobieganie powstawaniu i pogłębianiu się niepełnosprawności poprzez wspieranie realizacji zadań i programów zdrowotnych ukierunkowanych na edukację i rehabilitację pacjentów niepełnosprawnych.

Ważnym segmentem działań na rzecz osób niepełnosprawnych jest realizacja zadań z zakresu zdrowia publicznego, których wykonawcami były 2 organizacje pozarządowe oraz 2 podmioty niepubliczne. W ramach współpracy zrealizowano 4 zadania z zakresu zdrowia publicznego, skierowane do osób niepełnosprawnych, w tym dzieci i osób dorosłych. Na realizację zadań wydatkowano łącznie 156 476,47 zł – środki finansowe Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz budżetu państwa, w tym ze środków budżetowych GMT 99 604,53 zł.

W 2024 r. bezpośrednimi działaniami z zakresu zdrowia publicznego, realizowanymi przez organizacje pozarządowe objęto łącznie: 393 osoby, w tym 178 dzieci. Poniżej w tabeli przedstawione zostały dane szczegółowe odnoszące się do wszystkich zrealizowanych zadań z zakresu zdrowia publicznego:

Zadania z zakresu zdrowia publicznego realizowane przy współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami niepublicznymi.

Zadania z zakresu zdrowia publicznego (realizowane w trybie ustawy o zdrowiu publicznym z organizacjami pozarządowymi i podmiotami niepublicznymi)				
Lp.	Nazwa programu	Realizatorzy	Liczba uczestników	Koszt programu (w zł)
1.	Prowadzenie „Klubu zdrowej mamy i dziecka”	Fundacja Zielona Przyszań	236, w tym 178 dzieci	99 604,53
2.	Rehabilitacja psychofizyczna i profilaktyka wtórna kobiet po mastektomii*	Stowarzyszenie „Klub Amazonka”	31 kobiet	11 895,19
3.	Edukacja i profilaktyka w zakresie wybranych problemów zdrowotnych występujących u osób starszych*	Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.	114	25 000,00
4.	Psychoedukacja w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży*	Zespół Przychodni Specjalistycznych Sp. z o.o.	12	19 976,75
OGÓŁEM:			393	156 476,47 w tym: ze środków budżetowych GMT: 99 604,53

Źródło: Dział Rehabilitacji Społecznej i Pomocy Specjalistycznej w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie

* Zadanie realizowane w ramach przedsięwzięcia „Centrum Usług Społecznych – część nie inwestycyjna”, w ramach projektu, pn.: „Tarnów – Nowe Spojrzenie” finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 i budżetu państwa, w ramach Programu Rozwój Lokalny, zgodnie z umową Nr 29/2021/RL z dnia 28.04.2022 r.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 5

Zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na zatrudnienie na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami lub umożliwienie im ze względu na stopień niepełnosprawności pracy w warunkach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r., w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie zarejestrowanych było 257 niepełnosprawnych osób bezrobotnych oraz 31 niepełnosprawnych osób poszukujących pracy z terenu miasta Tarnowa. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela:

Status	Liczba osób		Wiek			Wykształcenie		Stopień niepełnosprawności (znaczny lub umiarkowany)
	Ogółem	w tym kobiety	18 - 24	25 - 29	powyżej 50 roku życia	co najmniej średnie	specjalne	
bezrobotni	257	117	14	15	139	124	15	166
poszukujący pracy	31	15	0	1	19	15	3	28

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

1. Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do usług instytucji rynku pracy – możliwość korzystania z pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego.

a) pośrednictwo pracy dla osób niepełnosprawnych:

Szczególne rolę wśród działań na rzecz zatrudnienia osób niepełnosprawnych pełni pośrednictwo pracy. Osoby niepełnosprawne nie stanowią jednolitej grupy wymagającej takiej samej pomocy w poszukiwaniu zatrudnienia. Powiatowy Urząd Pracy wychodzi naprzeciw indywidualnym potrzebom i oczekiwaniom osób niepełnosprawnych tak, aby ta grupa mogła otrzymać odpowiednią pracę, która umożliwi im pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

W okresie od stycznia do grudnia 2024 r., Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pozyskał 641 miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dla osób niepełnosprawnych. Spośród realizowanych w 2024 r. ofert pracy i aktywizacji zawodowej, 9 miejsc było subsydiowane, w tym 8 miejsc pracy ze środków PFRON.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie na bieżąco świadczy pomoc osobom niepełnosprawnym, zainteresowanym pozyskaniem zatrudnienia. Obsługa osób

bezrobotnych i poszukujących pracy z orzecznym stopniem niepełnosprawności prowadzona jest na specjalnie wyodrębnionych stanowiskach pracy. Doradcy klienta posługują się językiem migowym, dzięki czemu obsługa osób bezrobotnych i poszukujących pracy przebiega sprawnie i zapewnia komfort osobom z dysfunkcją słuchu. Formy aktywizacji zawodowej dostosowywane są indywidualnie do każdej osoby, zgodnie z orzeczeniem określonym we wskazaniach zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności oraz w warunkach pracy chronionej.

W celu pozyskania wolnych miejsc pracy dla osób z orzecznym stopniem niepełnosprawności, pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie podejmują współpracę poprzez osobiste i telefoniczne kontakty z pracodawcami reprezentującymi zakłady pracy chronionej, jak również z pracodawcami deklarującymi gotowość zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Podczas wizyt przedstawiano także pracodawcom możliwość współfinansowania zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz tworzenia nowych miejsc w ramach środków PFRON.

Wszystkie działania realizowane dotychczas przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie mają na celu aktywizację zawodową oraz zwiększenie szans na zatrudnienie zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami, doświadczeniem zawodowym oraz możliwościami i predyspozycjami zdrowotnymi osób bezrobotnych i poszukujących pracy z orzecznym stopniem niepełnosprawności.

b) poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych:

W 2024 r., w ramach poradnictwa zawodowego, zrealizowano 340 działań z zakresu aktywizacji zawodowej dla osób posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności, w tym:

- 200 osób skorzystało z indywidualnych porad zawodowych,
- 112 osób wzięło udział w spotkaniach w ramach grupowej informacji zawodowej,
- 18 osób wzięło udział w zajęciach w ramach grupowej porady zawodowej,
- 13 osób wykonało testy określające zainteresowania i predyspozycje zawodowe,
- 27 osób uzyskało indywidualną pomoc w opracowaniu dokumentów aplikacyjnych.

Ponadto 10 osób z terenu miasta Tarnowa uczestniczyło w szkoleniu w ramach Ośrodka Doradczego skierowanego do osób planujących założenie własnej działalności gospodarczej. W trakcie spotkania uczestnik miał możliwość poznania,

m. in.: zagadnień związanych z zakładaniem działalności gospodarczej przez osoby fizyczne, form opodatkowania, wzorów formularzy podatkowych, przysługujących ulg i uprawnień.

Od 2011 r. doradcy zawodowi realizują program, pn.: „Perspektywy na lepsze jutro”, którego zadaniem jest udzielanie pomocy osobom z niepełnosprawnością w celu ułatwienia im wejścia lub powrotu na rynek pracy. Każda osoba zainteresowana może liczyć na indywidualną pomoc doradcy zawodowego, ustalenie odpowiedniego do swoich możliwości planu działania, a także objęcie wybranymi formami aktywizacji realizowanymi przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie. W ramach programu organizowano grupowe wyjazdy osób niepełnosprawnych do zakładów pracy chronionej w celu poznania warunków pracy oraz procedur związanych z zatrudnianiem pracowników z orzeczoną niepełnosprawnością. Do końca grudnia 2024 r. udział w programie zadeklarowało 956 osób, w tym 555 z terenu miasta Tarnowa.

W ramach Tarnowskiej Akademii Pracy Aktywnych Seniorów, działaniami aktywizacyjnymi zostały objęte osoby w wieku emerytalnym, które zakończyły karierę zawodową, a są zainteresowane podjęciem aktywności zawodowej. Uczestnicy programu zostali objęci wsparciem doradców klientów, doradców zawodowych, a także indywidualnym oraz grupowym poradnictwem. Spośród 45 uczestników programu, 9 było mieszkańcami miasta Tarnowa, a 11 z nich posiadało orzeczoną niepełnosprawność. Osobom niepełnosprawnym na bieżąco udzielane były konsultacje i porady, m.in. w zakresie: sytuacji na lokalnym, regionalnym i krajowym rynku pracy, możliwości uzyskania nowych lub dodatkowych kwalifikacji zawodowych, opracowania dokumentów aplikacyjnych, wyboru miejsca zatrudnienia, przygotowania autoprezentacji zawodowej oraz możliwości uczestniczenia w projektach mających na celu aktywizację zawodową.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie brał udział w wydarzeniach o zasięgu regionalnym, ponadregionalnym oraz światowym, takich jak: Małopolski dzień uczenia się, Ogólnopolski Tydzień Kariery, Światowy Tydzień Przedsiębiorczości. Osoby niepełnosprawne były motywowane do uczestniczenia w organizowanych wydarzeniach w celu ułatwienia im pokonywania barier na rynku pracy oraz skuteczniejszego rozwoju kariery zawodowej. Wsparciem z zakresu poradnictwa zawodowego zostali ponadto objęci uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Tarnowie, dla których przeprowadzono spotkanie informacyjne

na temat sytuacji na rynku pracy, form wsparcia oraz zasad aktywnego poszukiwania pracy.

2. Promocja zatrudnienia osób niepełnosprawnych wśród lokalnych pracodawców - pozyskiwanie subsydiowanych miejsc pracy dla bezrobotnych i poszukujących pracy (staże, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy i inne formy aktywizacji przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych).

W 2024 r., w ramach uzupełnienia na utworzonych ze środków PFRON w latach wcześniejszych stanowiskach pracy, zatrudnionych zostało 5 osób z lekkim oraz umiarkowanym stopniem niepełnosprawności na stanowisku: operator zgrzewarki.

W 2024 r. na stanowiskach pracy utworzonych ze środków Funduszu Pracy, zatrudnionych zostało:

- 1) w ramach kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – 7 osób niepełnosprawnych na następujących stanowiskach: sprzedawca, pracownik obsługi monitoringu wizyjnego, asystent fizjoterapeuty/rejestrator, magazynier-kierowca kat. B, serwisant, asystent protetyka słuchu/kierowca,
- 2) w ramach prac interwencyjnych – 1 osoba bezrobotna została zatrudniona na stanowisku pracy: fakturzysta.

Do odbycia stażu w 2024 r. skierowano 6 osób niepełnosprawnych, a do wykonywania prac społecznie użytecznych 9 osób niepełnosprawnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Ponadto na rozpoczęcie działalności gospodarczej, w 2024 roku, dofinansowanie otrzymały 4 osoby niepełnosprawne. Jedna z nich uzyskała środki z PFRON w wysokości 60 000,00 zł, natomiast trzy osoby skorzystały z Funduszu Pracy.

3. Organizacja szkoleń zawodowych i przekwalifikowań uwzględniających aktualne potrzeby rynku pracy.

W 2024 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie skierował 7 osób niepełnosprawnych na szkolenia zawodowe z zakresu: opiekun osób starszych,

chorych i niepełnosprawnych, magazynier z obsługą wózków jezdniowych, sprzedawca-handlowiec ze znajomością Pakietu MS Office, kadry i płace z obsługą Programów Płatnik, Optima oraz rekrutacją i selekcją pracowników.

4. Doradztwo i pomoc osobom niepełnosprawnym podejmującym działalność gospodarczą, udzielanie dotacji na rozpoczęcie takiej działalności.

W 2024 r. zawarto 1 umowę o przyznanie środków PFRON na podjęcie działalności gospodarczej, na łączną kwotę 60 000,00 zł. Środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymała 1 osoba z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Ponadto 3 osoby niepełnosprawne otrzymały środki na uruchomienie działalności gospodarczej z Funduszu Pracy. Osoby te rozpoczynają działalność gospodarczą w zakresie usług: usług sprzątania, mycia kostki brukowej itp., usług zakładania stolarki budowlanej oraz ogólnobudowlanych, sprzedaży przez Internet odzieży, usług wykonywania instalacji elektrycznych, nadzoru nad robotami elektrycznymi, szkoleń BHP, kosztorysami robót, itp.

5. Wspieranie podmiotów prowadzących zakłady aktywności zawodowej, wspieranie działalności Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze”.

Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakład Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” jest placówką zajmującą się zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, a także ich rehabilitacją zawodową, społeczną i leczniczą oraz przygotowaniem do podjęcia zatrudnienia w zakładach pracy chronionej, na chronionym rynku pracy i na otwartym rynku pracy. W ramach prowadzonej działalności w Centrum świadczone są usługi hotelarskie, gastronomiczne, cateringowe, rehabilitacyjne, wynajmu sal w celu organizacji szkoleń i konferencji. Działała również pracownia ogrodnicza. Funkcjonowanie tego typu placówki przyczyniło się do poszerzenia oferty usług społecznych na terenie Tarnowa. Centrum stanowi bardzo ważną formę wspomagającą proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, a jej funkcjonowanie umożliwia zdobycie nowych kwalifikacji tym osobom, zapobiega ich wykluczeniu społecznemu i zwiększa integrację z lokalnym społeczeństwem. Na koniec 2024 r. ZAZ zatrudniał 55 osób, co stanowi istotny krok w kierunku budowania bardziej dostępnego rynku pracy i aktywnego włączania osób z niepełnosprawnościami w życie zawodowe. Źródłami finansowania jednostki, są: środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki Województwa Małopolskiego i środki Gminy Miasta Tarnowa. Ponadto w 2024 r. Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej

poszerzyło zakres świadczonych usług o grotę solną realizując projekt, pn.: „Integralnie z naturą – Apiterapia oraz grotą solną”. Centrum stanowi bardzo ważną formę wspomagającą proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, a jej funkcjonowanie umożliwia zdobycie nowych kwalifikacji tym osobom, zapobiega ich wykluczeniu społecznemu i zwiększa integrację z lokalnym społeczeństwem.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 6

Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami – likwidacja barier architektonicznych oraz transportowych utrudniających dostępu do urzędów, obiektów użyteczności publicznej, swobodne przemieszczanie się, dostęp do informacji i możliwość komunikacji międzyludzkiej.

1. Zatrudnienie koordynatora do spraw dostępności.

Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami⁸, w Urzędzie Miasta Tarnowa oraz Centrum Usług Społecznych w Tarnowie został powołany koordynator do spraw dostępności, do którego zadań należy:

- 1) przygotowanie i koordynacja wdrożenia planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- 2) wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do świadczonych usług,
- 3) monitorowanie działalności w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- 4) opracowanie corocznych raportów o stanie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

2. Finansowanie usług tłumacza języka migowego.

Zgodnie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się⁹, w Urzędzie Miasta Tarnowa osoby niesłyszące, głuchonieme i głuchoniewidome mają zapewniony bezpłatny dostęp do usługi tłumacza języka migowego, pozwalającej na komunikowanie się w załatwianiu spraw administracyjnych. Mogą z niej skorzystać osoby uprawnione, tj. osoby

⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 1411

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 20

doświadczające trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się. W 2024 r. z usług tłumacza skorzystało 63 osoby.

Szczegółowe informacje zamieszczone są na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Tarnowa, pod adresem: <https://bip.malopolska.pl/umtarnow,a,897998,dla-osob-nieslyszacych-gluchoniemych-i-gluchoniewidomych.html>

3. Pozyskiwanie środków PFRON w ramach programów celowych na likwidację barier architektonicznych i transportowych.

„Program wyrównywania różnic między regionami III”.

W 2024 r. Gmina Miasta Tarnowa – Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowało „Program wyrównywania różnic między regionami III”, finansowany ze środków PFRON. Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie jest koordynatorem Programu na terenie Miasta Tarnowa, a w 2024 r. realizowało następujące projekty:

Obszar B Programu:

- 1) „Likwidacja barier w placówkach edukacyjnych w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się – dostawa, zakup i montaż platformy schodowej w budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego im. E. Gierat w Tarnowie”. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi: 119 703,02 zł, w tym ze środków PFRON: 41 896,06 zł oraz 77 806,96 zł wkład własny Ośrodka. Termin realizacji projektu: do 31 sierpnia 2025 r.,
- 2) „Zakup schodolazu do Urzędu Gminy celem dostosowania budynku dla osób ze szczególnymi potrzebami”. Projekt realizowany przez Gminę Tarnów, ul. Krakowska 19, 33-100 Tarnów. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi: 19 000,00 zł, w tym ze środków PFRON: 6 650,00 zł oraz 12 350,00 zł wkład własny Gminy. Termin zakończenia realizacji projektu: 31 stycznia 2026 r.

Obszar D Programu:

- 1) „Likwidacja barier transportowych – zakup autobusu dostosowanego do przewozu niepełnosprawnych uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno –

Wychowawczego im. E. Gierat w Tarnowie". Całkowity koszt realizacji zadania wynosi: 547 000,00 zł, w tym ze środków PFRON: 351 500,00 zł oraz 195 500,00 zł wkład własny Ośrodka. Termin zakończenia realizacji projektu: 31 stycznia 2026 r.,

- 2) „Zakup samochodu osobowego, przystosowanego do transportu osób niepełnosprawnych, w tym na wózkach inwalidzkich na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy im. Św. Kingi w Tarnowie”. Projekt realizowany przez Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu, Prowincja Krakowska, ul. Nazareńska 1, 30-685 Kraków. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi: 282 276,14 zł, w tym ze środków PFRON: 144 000,00 zł oraz 138 276,14 zł wkład własny Ośrodka. Termin zakończenia realizacji projektu: 31 stycznia 2026 r.,
- 3) „Zakup samochodu na potrzeby domu Zakonnego w Tarnowie”. Projekt realizowany przez Zgromadzenie Sióstr Świętego Józefa Prowincja Tarnowska, ul. Mościckiego 34, 33-100 Tarnów. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi: 226 165,00 zł, w tym ze środków PFRON: 144 000,00 zł oraz 82 165,00 zł wkład własny organizacji. Termin zakończenia realizacji projektu: 31 stycznia 2026 r.,
- 4) „Likwidacja barier transportowych na terenie miasta Tarnów – zakup pojazdu do przewozu osób niepełnosprawnych przebywających w domu Księża Diecezji Tarnowskiej im. Św. Józefa”. Projekt realizowany przez Diecezję Tarnowską Kościoła Rzymskokatolickiego, ul. Piłsudskiego 6, 33-100 Tarnów. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi: 236 291,18 zł, w tym ze środków PFRON: 144 000,00 zł oraz 92 291,00 zł wkład własny Diecezji. Termin zakończenia realizacji projektu: 31 stycznia 2026 r.

Obszar F Programu:

- 1) „Termomodernizacja budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej mieszczącego się w Tarnowie przy ul. Ostrogskich 5b – elewacja”. Projekt realizowany przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Tarnowie, ul Ostrogskich 5b, 33-100 Tarnów. Całkowity koszt realizacji zadania wynosi: 273 129,78 zł, w tym ze środków PFRON: 192 000,00 zł oraz 81 129,78 zł wkład własny organizacji. Termin zakończenia realizacji projektu: 31 stycznia 2026 r.

4. Zwiększenie liczby mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa oraz bazy mieszkań wspomaganych.

Na terenie Gminy Miasta Tarnowa funkcjonowało 15 mieszkań wspomaganych przy ul. Krzyskiej 17B, prowadzonych przez Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. W 2024 r. w w/w mieszkaniach przebywało łącznie 23 osoby. Do pobytu w mieszkaniach zostały skierowane osoby przebywające w placówkach opieki całodobowej, tj. mieszkańcy domów pomocy społecznej w Tarnowie oraz schroniska dla osób Bezdomnych „Dom dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Tarnowskiej”. Mieszkania te są formą pomocy przygotowującą do prowadzenia samodzielnego życia. Pobyt w mieszkaniu daje możliwość osobom w nim przebywającym do prowadzenia samodzielnego, niezależnego życia i ponownego powrotu do środowiska.

5. Wyposażenie istniejących i nowobudowanych sygnalizacji świetlnych w urządzenia dźwiękowe ułatwiające niewidomym bezpieczne przejście przez jezdnię.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. w Tarnowie w urządzenia dźwiękowe ułatwiające niewidomym bezpieczne przejście przez jezdnię wyposażonych jest 41 sygnalizacji świetlnych. Ponadto w 2024 r. funkcjonowało 59 tablic dynamicznej informacji pasażerskiej. System ten ma na celu ułatwienie podróży osobom niepełnosprawnym, aby miały kontrolę nad informacjami dotyczącymi ich podróży. Ponadto na każdym przystanku autobusowym w mieście umieszczone zostały kody QR i zbliżeniowe tagi NFC. Powstały system jest wsparciem dla funkcjonującej już dynamicznej informacji pasażerskiej opartej na elektronicznych tablicach świetlnych pokazujących rzeczywisty czas przyjazdu autobusu określonej linii. System ten ma na celu ułatwienie podróży osobom niepełnosprawnym.

6. Wydzielanie i oznakowanie miejsc postoju dla uprawnionych osób niepełnosprawnych na parkingach miejskich i przed gmachami użyteczności publicznej.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. w Tarnowie wyznaczonych było 411 miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych, z których 18 utworzonych zostało w 2024 r.

7. Przystosowanie mieszkań dla osób niepełnosprawnych, w tym osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

W 2024 r. 43 osoby niepełnosprawne uzyskały dofinansowanie ze środków PFRON na likwidację barier architektonicznych w swoich domach i mieszkaniach. Łączna kwota wypłaconego dofinansowania wyniosła 456 634,09 zł.

8. Zapewnienie dostępności taboru komunikacji miejskiej dla osób niepełnosprawnych oraz korzystania z komunikacji miejskiej na preferencyjnych warunkach.

W ramach działań na rzecz poprawy dostępności komunikacji miejskiej w Tarnowie, wdrożono szereg rozwiązań ułatwiających korzystanie z transportu publicznego przez osoby z niepełnosprawnościami, w tym osoby niewidome i niedowidzące, w tym m.in.:

- 1) na tablicach informacyjnych w autobusach zamontowano przycisk na słupie nośnym, który umożliwia uruchomienie głosowej informacji o trasie przejazdu. Dodatkowo, przycisk został opisany w języku Braille'a, co stanowi ułatwienie dla osób niewidomych,
- 2) we wszystkich autobusach komunikacji miejskiej zamontowano wyświetlacze elektroniczne oraz monitory wewnętrzne, które informują pasażerów o kierunku i trasie jazdy. Dzięki tym rozwiązaniom, podróżni mogą łatwiej orientować się w trasie przejazdu,
- 3) w autobusach komunikacji miejskiej zamontowano urządzenia głosnomówiące, które przekazują informacje o trasie przejazdu. Te urządzenia zostały zaprojektowane z myślą o osobach niewidomych, umożliwiając im łatwiejsze poruszanie się po mieście,
- 4) wszystkie przyciski STOP w autobusach komunikacji miejskiej zostały oznaczone w języku Braille'a, co pozwala osobom niewidomym na bezpieczne i wygodne korzystanie z tej funkcji podczas podróży,
- 5) w ramach budowy i przebudowy zatok autobusowych, na 54 przystankach miejskich zamontowano płytki ostrzegawcze i prowadzące. Te elementy infrastruktury stanowią istotne udogodnienie dla osób niewidomych, umożliwiając im bezpieczne poruszanie się w obrębie przystanków i dojście do pojazdów komunikacji miejskiej.

Działania te stanowiły istotny krok w kierunku zapewnienia pełnej dostępności transportu publicznego dla osób z niepełnosprawnościami, a także poprawy komfortu podróży i bezpieczeństwa pasażerów.

Ponadto zgodnie z uchwałą nr XIII/161/2019 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie ustalenia cen za usługi przewozowe w publicznym transporcie zbiorowym w zakresie zadania o charakterze użyteczności publicznej w gminnych przewozach pasażerskich¹⁰, z komunikacji miejskiej mogą korzystać bezpłatnie:

- 1) osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji lub niezdolność do samodzielnej egzystencji (dawna I grupa inwalidzka), wraz z opiekunem towarzyszącym im w pojeździe,
- 2) niewidomi lub niedowidzący posiadający orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (dawna II grupa inwalidzka), z wpisem symbolu przyczyny niepełnosprawności 04-O,
- 3) dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne do czasu ukończenia 18 roku życia,
- 4) jedno z rodziców lub pełnoletni opiekun dzieci i młodzieży dotkniętej inwalidztwem lub niepełnosprawnej do czasu ukończenia 18 roku życia, towarzyszący dziecku w podróży,
- 5) osoby, którym przysługuje specjalny zasiłek opiekuńczy lub świadczenie pielęgnacyjne przyznane przez Prezydenta Miasta Tarnowa na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych albo zasiłek dla opiekuna przyznany na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, w okresie ważności decyzji przyznającej świadczenie.

Ponadto z ulgowych przejazdów mogą korzystać:

- 1) renciści pobierający rentę z tytułu niezdolności do pracy, rentę socjalną lub rentę rodzinną,
- 2) osoby niesłyszące, u których stwierdzono całkowitą głuchotę lub obustronne upośledzenie słuchu,

¹⁰ Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 5626, z 2020 r. poz. 8455 oraz z 2022 r. poz. 2777

- 3) osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu, posiadające Tarnowską Kartę Miejską w wersji premium.

9. Udział w programach zmierzających do ułatwienia dostępności nowoczesnych rozwiązań likwidacji barier w komunikowaniu się dla osób niepełnosprawnych, zgodnie z ich potrzebami.

W ramach realizacji programu „Aktywny samorząd”, osoby niepełnosprawne posiadające:

- znaczny stopień niepełnosprawności oraz dysfunkcję narządu wzroku lub obu kończyn górnych lub narządu słuchu, lub
- umiarkowany stopień niepełnosprawności oraz dysfunkcję narządu wzroku lub dysfunkcję narządu słuchu,

mogły ubiegać się o dofinansowanie do zakupu sprzętu elektronicznego oraz specjalistycznego oprogramowania. O takie dofinansowanie w 2024 r. ubiegało się 23 osoby, z czego 19 otrzymało dofinansowanie. Osoby niepełnosprawne mogły zakupić sprzęt elektroniczny zgodny z ich potrzebami, np. specjalistyczne klawiatury i myszy elektroniczne z powiększonymi klawiszami, lupy elektroniczne, duże monitory, specjalistyczne oprogramowanie dla osób niedowidzących lub niewidomych, urządzenia brajlowskie. Kwota wypłaconego dofinansowania w 2024 r. wyniosła 88 950,90 zł. Dofinansowanie ze środków PFRON stanowiło 90% kosztów zakupu danego sprzętu lub oprogramowania. Zgodnie z zasadami Programu, dofinansowanie na podstawie wniosków złożonych w 2024 r. jest wypłacane do 15 kwietnia 2025 r.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 7

Zapewnienie równych szans osobom niepełnosprawnym w dostępie do kultury, sportu, rekreacji i turystyki.

1. Wsparcie oraz promowanie integracyjnych imprez kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych.

W 2024 r. Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych START zorganizowało dwie imprezy sportowo-rekreacyjne dla osób niepełnosprawnych, pn.:

- 1) XVI Turniej LELIWA 2024 w podnoszeniu ciężarów,
- 2) IV Pływacki Memoriał im. Andrzeja Ziembowskiego.

Ogółem kwota przeznaczona na organizację w/w wydarzeń sportowych dla osób niepełnosprawnych wyniosła 13 000 zł. W wydarzeniach wzięło udział 200 osób.

2. Upowszechnianie i rozwijanie kultury fizycznej i turystyki z uwzględnieniem problematyki środowiska osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych START w Tarnowie, ul. Rozwojowa 47a, 33-100 Tarnów	Kwota (w zł)	Liczba uczestników
Nazwa zadania:		
Sportowe talenty – prowadzenie naboru i selekcji dzieci i młodzieży do sekcji klubów sportowych działających na terenie Gminy Miasta Tarnowa (w tym letnie zgrupowania sportowe) – pływanie i lekka atletyka dzieci i młodzieży niepełnosprawnych	15 000,00	120
Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa – realizacja Programu Sport bez barier	74 000,00	230
„Niepełnosprawny – sprawny w wodzie” – bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach	5 000,00	30
Razem:	94 000,00	380

Źródło: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, Niewidomych i Słabowidzących „Pogórze” 33-100 Tarnów, ul. Paderewskiego 3B/26	Kwota	Liczba uczestników
Nazwa zadania:		
Upowszechnianie sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa – zajęcia sportowe w dyscyplinach: kręgle klasyczne, bowling	26 000,00	60
Razem:	26 000,00	60

Źródło: Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Tarnowa

Ogółem kwota dotacji wyniosła **120 000,00 zł**. Liczba odbiorców w zadaniach objętych dotacjami: **440** osób.

3. Uwzględnienie w ofercie turystycznej i wypoczynkowej potrzeb osób niepełnosprawnych.

Tarnowskie Centrum Informacji (TCI), jako jedno z nielicznych centrów informacji turystycznej w Polsce jest w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Tarnów zwiedzać można z audio przewodnikiem lub ze sprzętem i materiałami dedykowanymi osobom niepełnosprawnym. Udogodnienia dostępne w Tarnowskim Centrum Informacji, to:

1) dla osób niedowidzących i słabowidzących:

- Navigo City Tarnów - nowoczesny przewodnik po Tarnowie oparty o technologię lokalizacji satelitarnej GPS (możliwość bezpłatnego wypożyczenia odbiornika GPS oraz pobrania aplikacji do samodzielnej instalacji na własnym urządzeniu GPS),
- Audio przewodnik po Tarnowie (możliwość bezpłatnego wypożyczenia odtwarzacza mp3 z przewodnikiem; Audio przewodnik można także pobrać ze strony internetowej TCI),
- Przewodnik po Tarnowie (MSIT) w formie map tyflogicznych, jak i reliefowych grafik dotykowych,
- specjalnie przystosowane stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu,

2) dla osób poruszających się na wózkach:

- materiały promocyjne opracowane pod kątem potrzeb osób poruszających się na wózkach, również do pobrania na stronie internetowej TCI w wersji PDF,
- punkt informacji turystycznej wyposażony został w wiele udogodnień dla osób niepełnosprawnych: położenie na parterze, pochylnia w hallu, szerokie drzwi, biurko z regulowaną wysokością blatu z napędem elektrycznym (nawet do 1,5 m), zainstalowany program odczytujący treść wyświetlaną na ekranie, obniżona lada do obsługi turystów, toaleta przystosowana dla niepełnosprawnych.

4. Wspieranie organizacji pozarządowych w działaniach zmierzających do realizacji prawa osób niepełnosprawnych do pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz w rekreacji i turystyce – odpowiednio do ich zainteresowań i potrzeb.

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadziły działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku. W 2023 r. złożono 24 wnioski na kwotę 153 462,00 zł. Ich realizacja nastąpiła w 2024 r., z czego odbyło się 23 wydarzenia, w których łącznie wzięło udział 931 osób niepełnosprawnych. Wyplacono dofinansowania na łączną kwotę 129 808,78 zł.

5. Stosowanie ulgowych opłat za korzystanie przez osoby niepełnosprawne z obiektów sportowych Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji.

Preferencyjne opłaty za korzystanie z obiektów sportowych TOSIR przysługiwały osobom niepełnosprawnym ruchowo i intelektualnie, posiadającym orzeczenie o stopniu niepełnosprawności oraz wskazania dotyczące korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w zakresie rehabilitacji wraz z opiekunami. W 2024 r. z ulgowych wstępów na obiekty sportowe TOSIR skorzystało 6 238 osób niepełnosprawnych oraz 747 opiekunów.

W ramach projektów Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego i PZSN START, z obiektów sportowych skorzystało 2 895 osób, na łączną kwotę 34 600,00 zł.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ DLA GMINY MIASTA TARNOWA ZA 2024 ROK

1. Wprowadzenie

Gmina Miasta Tarnowa, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), od kilkunastu lat prowadzi szereg działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Niniejsze sprawozdanie dotyczy działań podejmowanych w 2024 r., zgodnie z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2023–2026, przyjętym uchwałą Nr LXXXI/762/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 stycznia 2023 r. i zmieniającą uchwałą Nr XCVI/911/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 grudnia 2023 r.

Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Miasta Tarnowa. Realizowane w ramach Programu działania obejmowały cztery obszary:

1. zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
2. zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą domową,
3. zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową,
4. podniesienie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Sprawozdanie stanowi podsumowanie działań realizowanych w ramach Programu i zawiera dane za rok 2024, dotyczące sposobu realizacji zadań przez instytucje działające w Tarnowie, w obszarze przeciwdziałania przemocy.

2. Realizacja „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej” za 2024 rok.

1. Cel szczegółowy – Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Przemoc jest zjawiskiem destruktywnym dla wszystkich jej uczestników, niezależnie od tego, po której stronie się znajdują. Dlatego w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania temu zjawisku niezbędne jest podejmowanie działań profilaktycznych, które stanowią istotne uzupełnienie całego procesu pomagania. Niezwykle ważnym jest, aby podejmować te działania we wszystkich obszarach i środowiskach. Chodzi tu między innymi o propagowanie właściwych postaw i mechanizmów, już w najwcześniejszym okresie życia. Pozwolą one w późniejszym życiu skutecznie bronić się przed przemocą, rozwiązywać konflikty bez użycia agresji oraz w sposób właściwy na nią reagować i nie dopuszczać się jej stosowania.

Działania profilaktyczne realizowane były na poziomie informacyjnym, edukacyjnym i obejmowały takie działania jak:

1. diagnozę zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Miasta Tarnowa,
2. organizację kampanii społecznych kierowanych do mieszkańców miasta, dotyczących zjawiska przemocy domowej,
3. nawiązanie współpracy z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmałżeńskich,
4. współpraca pomiędzy organami samorządu terytorialnego, a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe,
5. opracowanie i realizacja programów, warsztatów profilaktycznych, których celem było promowanie prawidłowych metod wychowawczych, w tym w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
6. prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych alternatyw wobec stosowania przemocy, metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz w stosunku do grup ryzyka,

7. wspieranie rodziny poprzez pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w ramach mediacji rodzinnej,
8. organizowanie w szkołach spotkań informacyjno – edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej adresowanych do uczniów, nauczycieli oraz rodziców.

Ad. 1. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Miasta Tarnowa.

Działania wobec osób uwięzionych w przemoc planowane są w oparciu o diagnozę zjawiska przemocy domowej. Diagnoza przemocy oparta jest o dane Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie oraz o raport, pn.: „Diagnoza Lokalnych Problemów Społecznych Mieszkańców Miasta Tarnowa”. Raport ten Centrum Usług Społecznych zleca do realizacji co dwa lata. Ostatnia Diagnoza Lokalnych Problemów Społecznych Mieszkańców Miasta Tarnowa została przeprowadzona w roku 2022, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2022 r. W dokumencie uwzględniona została tematyka zjawiska przemocy domowej. Badania zostały przeprowadzone we wrześniu i październiku 2022 r. i wzięło w nich udział 1 489 osób.

Ad. 2. Organizacja kampanii społecznych, kierowanych do mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa, dotyczących zjawiska przemocy domowej.

W 2024 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie po raz trzynasty włączyło się w międzynarodową Kampanię przeciwko przemocy, pn.: „Biała Wstążka”. Jest to największa na świecie kampania będąca symbolem sprzeciwu stosowania przemocy wobec kobiet. Kampania w mieście Tarnowie obchodzona była pod hasłem „**Przemoc nie ma wieku ani płci**”, a jej celem było zwrócenie szczególnej uwagi na zjawisko przemocy oraz zachęcenie do zdecydowanej reakcji na zachowania przemocowe.

Inauguracja Kampanii odbyła się w dniu 25 listopada 2024 roku, gdzie pracownicy z Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Centrum Usług Społecznych, pracownicy Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej, dzielnicowi oraz uczniowie lokalnych szkół na ulicach miasta Tarnowa rozdawali ulotki na temat zjawiska przemocy i danych teleadresowych instytucji świadczących pomoc i wsparcie osobom uwięzionym w przemoc. Ponadto przedstawiciele powyższych instytucji przypinali mieszkańcom Tarnowa białe wstążki, które są symbolem kampanii i sprzeciwem wobec przemocy.

W ramach Kampanii zaplanowane były spotkania z mieszkańcami miasta, które na celu miały edukację nt. przemocy domowej oraz zachęcały do zdecydowanej reakcji na to zjawisko.

W dniu 27 listopada 2024 roku, Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego wraz z przedstawicielem Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie przeprowadzili spotkanie informacyjne z przedstawicielami ochrony zdrowia, pn.: „Współpraca służb biorących udział w procedurze Niebieskie Karty ze szczególnym uwzględnieniem art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W spotkaniu wzięło udział 12 osób.

Podczas Kampanii mieszkańcy miasta mieli możliwość skorzystania z bezpłatnych konsultacji z psychologiem, pedagogiem oraz prawnikiem. Porady udzielane były w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Centrum Wsparcia Pokrzywdzonych Przystępstwem prowadzonym przez Fundację im. H.J. Tarnowskiego, Tarnowskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej.

W działania w ramach kampanii zaangażowany był Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej, który przeprowadził wraz z lokalnymi szkołami, przedszkolami, placówkami opiekuńczo – wychowawczymi na terenie miasta Tarnowa akcję „Miś”. Organizatorzy powyższej akcji w różnych punktach miasta zostawiali pluszowe misie. Każda maskotka miała zabandażowaną łapkę i naklejone plastry. To po to, by zwrócić uwagę na krzywdę dzieci, wobec których stosowana jest przemoc. O idei akcji można było przeczytać również na karteczkach, które były przyklejone do każdego misia. Ponadto w dniu 26 listopada 2024 r., pracownicy TOIKiWODPD przeprowadzili szkolenie dla pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych, pn.: „Symptomy krzywdzenia dziecka. Jak rozpoznać, jak reagować?”.

W dniu 28 listopada 2024 roku, Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, wspólnie z Tarnowskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej oraz kinem Marzenie, zaprosili lokalne szkoły na seans filmowy, który poruszał ważne tematy, takie jak: przemoc, odrzucenie, nieheteronormatywność, poczucie winy. Film Lucasa Dhonta „Blisko” to „(...) znakomicie zrealizowany, czuły, delikatny i nieoczywisty film o trudach dojrzewania, odkrywania siebie, szukaniu własnego miejsca i własnej tożsamości. (...) to wstrząsająca opowieść o dyskryminacji, wykluczeniu, konformizmie, hipokryzji i ich konsekwencjach. To wreszcie historia o poczuciu winy, o żałobie i szukaniu

wybaczenia". Film był nominowany do Oscara i nagrodzony Grand Prix w Cannes.

W seansie uczestniczyło 317 osób.

W dniu 29 listopada 2024 r., na zakończenie kampanii, w Centrum Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej – Zakładzie Aktywności Zawodowej „Słoneczne Wzgórze” w Tarnowie, odbyła się konferencja, pn.: „Przemoc i agresja w zachowaniach społecznych. Co robić, aby ograniczać zachowania agresywne i przemocowe” oraz „Prawne aspekty ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej”. Konferencja dedykowana była służbom oraz instytucjom z terenu miasta Tarnowa zaangażowanym w pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Konferencję prowadzili: Marek Szczotkowski – były policjant – edukator ds. narkomanii, specjalista ds. nieletnich, społeczny kurator sądowy, profilaktyk w zakresie zagrożeń małoletnich oraz wpływów wychowawczych na dziecko oraz Piotr Piskozub – doktor nauk prawnych, radca prawny, absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, asystent w Katedrze Prawa Cywilnego UMCS w Lublinie, trener szkoleń prawnych, arbiter sądu polubownego, autor kilkunastu publikacji z zakresu szeroko rozumianego prawa cywilnego, konsultant prawny kilku ośrodków pomocy społecznej oraz punktów przeciwdziałania przemocy w rodzinie, specjalizujący się w prawie cywilnym, prawie turystycznym oraz prawie pomocy społecznej. **W konferencji uczestniczyło 89 osób.**

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej w 2024 r. po raz kolejny włączył się w ogólnosiwiatową kampanię społeczną przeciw przemocy wobec kobiet, pn.: „**Nazywam się Miliard**” (**One Billion Rising**), która została zapoczątkowana w 2011 r. w USA. W dniu 18 lutego 2024 r. na tarnowskim Rynku mieszkańcy wspólnie zaprezentowali układ taneczny, by sprzeciwić się przemocy seksualnej wobec kobiet. Ośrodek zorganizował kolportaż ulotek informacyjnych dot. działalności TOIKiWODPD oraz na swojej stronie internetowej, jak i w mediach społecznościowych zamieścił materiały informacyjno – edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy domowej.

W dniach od 19 lutego do 25 lutego 2024 r. w Tarnowie obchodzono „**Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem**”, którego celem jest zwrócenie szczególnej uwagi na potrzeby i prawa osób pokrzywdzonych przestępstwem. Kampania koordynowana była przez Ministerstwo Sprawiedliwości. W obchody Kampanii na terenie miasta Tarnowa włączył się Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej. Ośrodek na swojej

stronie internetowej www.oik.tarnow.pl oraz portalu społecznościowym TOIKiWODPD zamieścił informację na temat dyżurów TOIKiWODPD, a także przesłał tą informację do innych jednostek, w ramach Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem.

Centrum Usług Społecznych oraz Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej, w dniach od 30 września do 19 listopada 2024 r., przystąpił do Kampanii Dzieciństwo bez Przemocy. W ramach kampanii Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej zrealizował szereg działań, m.in.:

- szkolenia dla kadry z placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- spotkanie grupy wsparcia,
- zajęcia warsztatowe z dziećmi,
- spotkanie w Ośrodku Kuratorskim,
- spotkania z uczniami klas II ZSOiT,
- spotkania ze studentami Akademii Tarnowskiej.

W ramach kampanii przedstawiciele Centrum Usług Społecznych oraz Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej uczestniczyli w spotkaniu informacyjnym dotyczącym tematu, pn.: „Dzieciństwo bez Przemocy”, które odbyło się w delegaturze Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Tarnowie. Ponadto podpisano manifest przeciwko przemocy wobec dzieci. Symbolicznym momentem kampanii był jej finał 19 listopada w Międzynarodowym Dniu Przeciwdziałania Przemocy wobec Dzieci. Tego dnia budynek Centrum Usług Społecznych i Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej zostały podświetlone na czerwono, aby w ten sposób wyrazić sprzeciw wobec krzywdzenia dzieci.

Ad. 3. Nawiązanie współpracy z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmatrymonialnych.

W roku 2024 nie podejmowano współpracy z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej.

Ad. 4. Współpraca między organami samorządu terytorialnego, a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

Działanie to realizowane jest poprzez organizowanie we współpracy z różnymi podmiotami wspólnych przedsięwzięć. W 2024 r. realizowano takie inicjatywy, jak:

- kampania społeczna, pn.: „Biała Wstążka”,
- kampania społeczna, pn.: „Nazywam się Miliard” (One Billion Rising),
- kampania społeczna, pn.: „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem”,
- Akcja Miś „Nie bij mnie kochaj mnie”.

Ad. 5. Opracowanie i realizacja programów, warsztatów profilaktycznych, których celem jest promowanie prawidłowych metod wychowawczych, w tym w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

W ramach działań profilaktycznych Centrum Usług Społecznych w Tarnowie organizowało warsztaty edukacyjne dla rodziców, pn.: **„Wychowanie bez klapsa”** – zajęcia adresowane były do rodziców – klientów tut. Centrum przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz zagrożonych problemem przemocy domowej. Celem głównym warsztatów było poszerzenie wiedzy rodziców z zakresu wychowania dzieci przy użyciu konstruktywnych metod wychowawczych. Podczas spotkań uczestnicy warsztatów mieli możliwość, m.in. poszerzenia wiedzy na temat etapów rozwoju dziecka, poznawali metody umożliwiające wychowanie dziecka bez użycia przemocy, w tym sposobów reagowania w sytuacjach trudnych wychowawczo. Rodzice w trakcie spotkań zwiększali również świadomość własnych uczuć, myśli, potrzeb i motywów działań oraz uczyli się rozpoznawać własne emocje i je kontrolować.

W warsztatach uczestniczyło łącznie 7 osób.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w tym zagrożonym przemocą domową mogły skorzystać także ze wsparcia **asystenta rodziny**. Praca asystentów polegała na wspieraniu rodzin, przede wszystkim poprzez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym, m.in. w zakresie prawidłowego wychowania i opieki nad dzieckiem, prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym gospodarowania budżetem oraz funkcjonowania społecznego.

W 2024 r. wsparciem asystenta rodziny objęte były 94 rodziny. Osób objętych wsparciem było 302, w tym 32 mężczyzn, 89 kobiet oraz 181 dzieci.

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w 2024 r. prowadziło spotkania **„Grupy wsparcia dla rodziców”**. Grupa adresowana była do rodziców zainteresowanych wprowadzaniem zmian w swoich relacjach z dziećmi. Celem grupy było wsparcie rodziców w ich codziennym funkcjonowaniu. Podczas spotkań rodzice mieli możliwość poszerzania kompetencji rodzicielskich, zwiększenie sieci kontaktów społecznych, dostarczania sobie nawzajem pożytecznych informacji, porad oraz wymiany doświadczeń. **W 2024 r. w spotkaniach grupy wsparcia uczestniczyło 15 osób.**

Centrum Usług Społecznych w 2024 r. realizowało również warsztaty, pn.: **„Trening Budżetowy”**. Celem warsztatów było zdobywanie i doskonalenie umiejętności prawidłowego radzenia sobie z domowymi finansami. W trakcie spotkań można było uzyskać wiedzę, m.in. na temat: jak prawidłowo zarządzać posiadanym budżetem, jak planować wydatki i robić zakupy, aby nie popaść w długi, jakie zagrożenia i konsekwencje niosą ze sobą kredyty i pożyczki. **W ramach warsztatów uczestniczyło 10 osób.**

W działania profilaktyczne zaangażowane były placówki oświatowe z terenu miasta Tarnowa, które w 2024 r. realizowały projekty adresowane do wychowanków, uczniów szkoły oraz ich rodziców. Szkoły podstawowe, średnie oraz przedszkola realizowały następujące programy i warsztaty profilaktyczne:

- **„Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”** – celem realizowanego programu było rozwijanie u dzieci i ich rodziców podstawowych umiejętności społecznych i emocjonalnych oraz przygotowanie do radzenia sobie z trudnymi emocjami, nauka pozytywnej motywacji,
- **„Bieg po zdrowie”** – jest to program antynikotynowej edukacji zdrowotnej. Celem programu było pokazywanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego, opóźnienie lub zapobieganie inicjacji tytoniowej dzieci i młodzieży,
- **„Trzymaj Formę”** – celem programu była edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród dzieci i młodzieży poprzez promocję aktywnego trybu życia, zbilansowanej diety,
- **„Nie pal przy mnie proszę”** – celem programu było zmniejszenie narażenia dzieci na bierne palenie tytoniu,

- **„Blog Szymona”** – program miał na celu kształtowanie świadomości młodzieży nt. zagrożeń wynikających z kontaktu z narkotykami, możliwych przyczyn sięgania oraz konsekwencji, uczył także umiejętności odmawiania,
- **„Debata”** – program miał charakter uprzedzający. Jego zadaniem było zapobieganie przedwczesnemu używaniu alkoholu, towarzyszącym temu konsekwencjom oraz promowanie postawy trzeźwości,
- **„ARS czyli jak dbać o miłość”** – celem programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie,
- **„Presja na życie”** – program zapobiegania zachowaniom suicydalnym,
- **„Ty decydujesz jak reagujesz”** – program miał na celu eliminację agresji wśród młodzieży i podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców i nauczycieli,
- **„Przyjaciele Zippiego”** – program promocji zdrowia psychicznego, który kształtuje i rozwija umiejętności psychospołeczne u małych dzieci w wieku 5–8 lat. Uczy różnych sposobów radzenia sobie z trudnościami i wykorzystywania nabytych umiejętności w codziennym życiu oraz doskonali relacje dzieci z innymi ludźmi. Nie koncentruje się on na dzieciach z konkretnymi problemami czy trudnościami, ale promuje zdrowie emocjonalne wszystkich małych dzieci,
- Warsztaty profilaktyczne dla młodzieży **„Jak sobie radzić z agresją i przemocą?”**, zajęcia pt. **„Gadki z psem”** oraz **„Moje ciało należy do mnie”** dla dzieci w wieku 5–6 lat.

Łączna liczba uczestników warsztatów i programów profilaktycznych w roku 2024 wynosiła: 4 475 osób.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tarnowie w celu wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodziców oraz nauczycieli realizowała działania takie jak:

- prelekcja dla rodziców, pn.: **„Trudności emocjonalne – skuteczne oddziaływania wychowawcze”** i **„Jak rozmawiać z nastolatkiem?”**,
- warsztaty psychoedukacyjne **„Szkoła dla rodziców”**,
- szkolenia dla dyrektorów przedszkoli, pedagogów, pedagogów specjalnych i psychologów, pn.: **„Sieć współpracy i doskonalenia”**.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tarnowie realizowała ponadto spotkania grupy wsparcia:

- grupa wsparcia dla rodziców dzieci z zaburzeniami spektrum autyzmu,
- grupa wsparcia dla rodziców dzieci z mutyzmem wybiórczym.

W spotkaniach uczestniczyło łącznie: 329 osób.

Ad. 6. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych alternatyw wobec stosowania przemocy, metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie w 2024 r. podejmowało działania profilaktyczne i edukacyjne, służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców, poprzez:

- udzielanie rodzinom wsparcia asystenta rodziny,
- prowadzenie w środowisku intensywnej pracy socjalnej.

Placówki oświatowe z terenu miasta Tarnowa podjęły szereg inicjatyw mających na celu pedagogizację rodziców, które miały wspomóc rodziców w wychowaniu. Placówki realizowały, m.in.:

- rozmowy, porady pedagoga szkolnego i pedagoga specjalnego dla rodziców, opiekunów prawnych i uczniów,
- organizowanie dla rodziców konsultacji specjalistów,
- zorganizowanie dla nauczycieli i rodziców warsztatów z psychologiem, pt.: „Poruszające bajki o emocjach”,
- prelekcje na temat metod wychowawczych, zabaw z dziećmi w czasie wolnym, bezpiecznego korzystania z Internetu,
- organizowanie zespołów wychowawczych,
- udzielanie porad i wsparcia rodzinom wymagającym poprawy kompetencji wychowawczych.

Instytucje oświatowe z terenu miasta (przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe) podczas organizowanych spotkań dla rodziców (indywidualne konsultacje, zebrania rodziców) również udzielają indywidualnego wsparcia rodzicom.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna prowadziła poradnictwo, w szczególności poprzez działania edukacyjne, takie jak:

- „Nie taki stres straszny” – jak radzić sobie ze stresem. Liczba uczestników: 644,
- „Emocje. Jak sobie radzić z trudnymi emocjami?”. Liczba uczestników: 162,
- „Jak rówieśnicy mogą wspomóc ucznia z autyzmem w swojej klasie?”. Liczba uczestników: 230,
- „Efektywne uczenie się”. Liczba uczestników: 266,
- „Dobrze dostrojeni”. Liczba uczestników: 6.

Ad. 7. Wspieranie rodziny poprzez pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w ramach mediacji rodzinnej.

Rodziny przeżywające kryzysy oraz konflikty, w tym okólorozwodowe, mają możliwość skorzystania z mediacji rodzinnych, które w 2024 r. realizowane były przez Centrum Wsparcia Pokrzywdzonym Przystępstwem, prowadzonym przez Fundację im. H. J. Tarnowskiego.

Mediacja to rozmowa prowadzona przy udziale neutralnego mediatora lub mediatorów, w trakcie której strony konfliktu (rodzice) podejmują próbę wypracowania akceptowalnego i obustronnie satysfakcjonującego rozwiązania. W mediacji nie ma wygranych i przegranych, gdyż strony wspólnie dochodzą do porozumienia. Pożądanym zakończeniem mediacji jest podpisanie/osiągnięcie ugody. Strony mediacji uczestniczyły w niej dobrowolnie, mediacja odbywała się w atmosferze poufności, w miejscu dla stron konfliktu neutralnym, a mediator był dla obu stron i sprawy osobą neutralną. **W 2024 r. z mediacji rodzinnych skorzystało łącznie 2 rodziny.**

Ad. 8. Organizowanie w szkołach spotkań informacyjno – edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej adresowanych do uczniów, nauczycieli oraz rodziców.

W 2024 r. podjęto szereg działań profilaktycznych, prewencyjnych, interwencyjnych i pomocowych wobec osób uwikłanych w przemoc mających na celu ograniczenie tego zjawiska, w tym:

- w dniu 06.11.2024 r. Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego oraz jego Zastępca przeprowadzili spotkanie z radą pedagogiczną Szkoły Podstawowej Nr 2 w Tarnowie dot. realizacji procedury Niebieskiej Karty. **W spotkaniu uczestniczyło 26 osób,**
- w dniu 19.12.2024 r. Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego oraz jego Zastępca spotkali się z kadrą Stowarzyszenia Siemacha Gemini Park Tarnów ws. realizacji procedury Niebieskiej Karty. **W spotkaniu uczestniczyło 4 osoby,**
- w dniu 27.11.2024 r. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego wraz z przedstawicielem Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie przeprowadzili spotkanie informacyjne z przedstawicielami ochrony zdrowia na temat: „Współpraca służb biorących udział w procedurze Niebieskiej Karty ze szczególnym uwzględnieniem art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej”. **W spotkaniu wzięło udział 12 osób,**
- w dniach od 08.03.2024 r. do 26.03.2024 r. Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej przeprowadził cykl szkoleń dla pracowników żłobków z zakresu przeciwdziałania przemocy, rozpoznawania symptomów dziecka krzywdzonego oraz reagowania, pn.: „Dziecko krzywdzone jak rozpoznać? Jak reagować?”. **W spotkaniu uczestniczyło 30 osób,**
- w dniach od 24.09.2024 r. do 26.11.2024 r. Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej przeprowadził cykl szkoleń dla pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych z zakresu przeciwdziałania przemocy, rozpoznawania symptomów dziecka krzywdzonego oraz reagowania. **W spotkaniu uczestniczyło 52 osoby.**

Pracownicy Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej od września do grudnia 2024 r. przeprowadzili cykliczne spotkania w formie grupowej lub/i indywidualnej „#pogadanki#pomagajki” z młodzieżą w Ośrodku Kuratorskim Nr 1 przy Sądzie Rejonowym w Tarnowie. Celem spotkań było zwiększenie dostępności i jakości usług w Tarnowskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej, a także rozszerzenie form pomocy przez Ośrodek Kuratorski Nr 1 w Tarnowie dla młodzieży zagrożonej dysfunkcjami, dotkniętych kryzysem czy przemocą. **W spotkaniach uczestniczyło 14 osób.**

Ponadto Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej zainicjował profilaktykę zdrowia psychicznego najmłodszych, poprzez przygotowanie wirtualnego plecaka z zapasem bajek, ćwiczeń na lepsze samopoczucie pn. „#bajki#pomagajki”. Powyższe działanie miało na celu wsparcie w rozwoju osobistym, wzmocnienie poczucia własnej wartości, wzmocnianie dziecka, budowanie zasobów do twórczego rozwiązywania problemów w różnych sytuacjach, oswajanie lęków, wentylacja emocji, pozyskiwanie wiedzy o świecie, uczuciach, emocjach czy postawach, a także o zachowaniach innych, wypracowywanie wspólnie z dzieckiem strategii radzenia sobie z wyzwaniami, budowanie relacji. Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej w ramach tej inicjatywy przygotował filmiki z bajkami dla dzieci, które wyświetlono 2 667 razy.

W działania informacyjno – edukacyjne włączyła się również Komenda Miejska Policji w Tarnowie. Tarnowska Policja zrealizowała dwa spotkania dla nauczycieli na temat zjawiska przemocy oraz jego zwalczania. Podczas tych spotkań odniesiono się do procedury Niebieskie Karty, uprawnień Policji w zakresie zwalczania zjawiska przemocy domowej oraz środków, które Policja może zastosować w formie nakazów/zakazów wobec sprawców przemocy domowej.

W spotkaniach uczestniczyło 42 nauczycieli.

Działania profilaktyczne obejmują również szereg działań i inicjatyw realizowanych na terenie tarnowskich przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych, które zostały zawarte w poniższej tabeli:

Lp.	Instytucja	Rodzaj podjętych działań	Wskaźniki
1.	Szkoła Podstawowa Nr 10 w Tarnowie	W ramach programu profilaktyczno-wychowawczego realizowano następujące programy: - Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej - Znamię, znam je - Spójrz inaczej - Cukierki - Nie pal przy mnie - Podstępne wzw - Trzymaj formę	Liczba uczestników: 176

		Dodatkowo pedagog szkolny realizował szereg warsztatów profilaktycznych na temat relacji rówieśniczych, jak sobie radzić z emocjami oraz jak rozwiązywać sytuacje konfliktowe.	
2.	Szkoła Podstawowa Nr 23	- program profilaktyczny „Ty decydujesz jak reagujesz”. Głównym celem programu jest eliminacja agresji wśród młodzieży i podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców i nauczycieli.	Liczba uczestników: 436 uczniów
3	Szkoła Podstawowa Nr 9 w Tarnowie	- „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej” – celem realizowanego programu było rozwijanie u dzieci i ich rodziców podstawowych umiejętności społecznych i emocjonalnych oraz przygotowanie do radzenia sobie z trudnymi emocjami, nauka pozytywnej motywacji. - „Żyj z sensem” – program profilaktyczny, którego celem jest wzmacnianie poczucia sensu życia jako czynnika chroniącego przed depresjami, uzależnieniami i kryzysem egzystencjalnym. - „Blog Szymona” – program miał na celu kształtowanie świadomości młodzieży nt. zagrożeń wynikających z kontaktu z narkotykami, możliwych przyczyn sięgania oraz konsekwencji; uczył także umiejętności odmawiania. - program profilaktyczny „Empatia” – głównym celem zajęć jest przeciwdziałanie egoizmowi i zobojętnieniu na drugiego człowieka oraz empatyczne otwarcie się na innych.	Liczba uczestników: 535
4.	Szkoła Podstawowa Nr 3 w Tarnowie	- program profilaktyczny „Przyjaciele Zippiego” . Program promocji zdrowia psychicznego, który kształtuje i rozwija umiejętności psychospołeczne u małych dzieci w wieku 5–8 lat. Uczy różnych sposobów radzenia sobie z trudnościami i wykorzystywania nabytych umiejętności w codziennym życiu oraz doskonali relacje dzieci z innymi ludźmi. Nie koncentruje się on na dzieciach z konkretnymi problemami czy trudnościami, ale promuje zdrowie emocjonalne wszystkich małych dzieci. - „Warsztaty: Lubię siebie i innych” . Celem programu było wzmocnienie poczucia wartości u uczestników oraz poszerzenie ich umiejętności podtrzymywania relacji z rówieśnikami. - „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej” . Celem realizowanego programu było rozwijanie u dzieci i ich rodziców podstawowych umiejętności społecznych i emocjonalnych oraz przygotowanie do radzenia sobie z trudnymi emocjami, nauka pozytywnej motywacji.	Liczba uczestników: 252
5.	Przedszkole Publiczne Nr 3 w Tarnowie	W 2024 roku placówka zorganizowała warsztaty profilaktyczne prowadzone przez terapeutów – baiki terapeutyczne – emocje oraz warsztaty terapeutyczne z dźwiękiem wśród księzek.	Liczba uczestników programu: 68

6.	Przedszkole Publiczne Nr 18 w Tarnowie	-realizacja projektu „Sztuka emocji” – celem projektu jest rozwijanie emocji u dzieci i budowanie pozytywnego postrzegania własnej osoby z wykorzystaniem różnych dziedzin sztuki, - opracowanie i wdrożenie autorskiego programu: „Bajkowe odkrywanie siebie”.	Liczba uczestników: 55
7.	Przedszkole Publiczne Nr 15 w Tarnowie	W 2024 roku w ramach Kampanii Dzieciństwo bez przemocy zorganizowano zajęcia, pt.: „Gadki z psem” . Celem zajęć jest nauczanie dzieci zasad, które mogą pomóc ochronić je przed wykorzystywaniem seksualnym, a także rozwijanie umiejętności rozpoznawania sytuacji trudnych i niebezpiecznych oraz reagowania na nie. Zorganizowano również zajęcia, pt.: „Moje ciało należy do mnie” . Celem zajęć było przekazanie dzieciom wiedzy na temat zagrożeń oraz rozwijanie umiejętności ochrony w sytuacjach wystąpienia zagrożenia przemocą.	Liczba uczestników: 50
8.	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika	- „ARS czyli jak dbać o miłość?” – celem programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. - „Blog Szymona” – program miał na celu kształtowanie świadomości młodzieży nt. zagrożeń wynikających z kontaktu z narkotykami, możliwych przyczyn sięgania oraz konsekwencji, uczył także umiejętności odmawiania. - „Presja na życie” – program zapobiegania zachowaniom suicydalnym.	Liczba uczestników: 520
9.	VII Liceum Ogólnokształcące	- w 2024 r. prowadzone były warsztaty profilaktyczne zachowań ryzykownych Epsilon oraz warsztaty profilaktyczno-integracyjne Oczko I.	Liczba uczestników: 132

2. Cel szczegółowy – Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej.

Przemoc domowa jest zjawiskiem, które powoduje degradację psychiczną i społeczną jej członków. Najwięcej szkód ponosi osoba doświadczająca przemocy domowej. Charakteryzuje ją niska samoocena, bierność strategii radzenia sobie ze stresem, silna zależność od osoby stosującej przemoc, obniżony nastrój, izolacja społeczna. Osoby doświadczające przemocy przeżywają silne poczucie winy związane z przypisywaniem sobie odpowiedzialności za akty przemocy, są przekonane, że to ich zachowanie wyzwała przemoc sprawcy. Silne powtarzające

się akty przemocy powodują, że osoba która doznaje przemocy nie jest w stanie właściwie ocenić swojej sytuacji i szukać rozwiązań, skupiając się jedynie na przetrwaniu. Pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej należy do priorytetowych działań z zakresu przeciwdziałania przemocy. Efektywna i profesjonalna pomoc na rzecz osób, które doświadczają przemocy powinna obejmować wielopłaszczyznowe, interdyscyplinarne działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa oraz odbudowy poczucia sprawstwa.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy domowej na terenie Miasta Tarnowa podjęto, m. in. następujące działania:

1. praca w formule Zespołu Interdyscyplinarnego,
2. działalność Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej dla osób doświadczających przemocy domowej, w tym zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej całodobowego schronienia,
3. nawiązanie, rozwijanie i wzmacnianie współpracy między instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacji pozarządowych w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową,
4. upowszechnianie informacji o dostępnych na terenie miasta formach pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej, skierowanych do osób dotkniętych przemocą domową,
5. opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych dla osób doświadczających przemocy domowej,
6. udzielanie, przez instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, specjalistycznego poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego,
7. działalność lokalnych telefonów zaufania, telefonów interwencyjnych, informacyjnych dla osób doświadczających przemocy domowej,
8. wzmocnienie ochrony osób dotkniętych przemocą domową w toku postępowania karnego poprzez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań,

9. zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej poprzez odizolowanie od osoby stosującej przemoc zgodnie z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
10. realizacja programów terapeutycznych, pomocy psychologicznej, grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
11. dostępność mieszkań socjalnych dla osób doświadczających przemocy domowej,
12. prowadzenie monitoringu skuteczności działań na rzecz osób doznających przemocy domowej.

Ad. 1. Praca w formule Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), Gmina Miasta Tarnowa podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym.

W 2024 roku w skład osobowy Zespołu Interdyscyplinarnego wchodziło 14 osób (6 przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, 1 – Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 1 – Policji, 2 – oświaty, 1 – ochrony zdrowia, 1 – organizacji pozarządowych, 2 – kuratorów sądowych). Nadmieniamy, iż w skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji wymienionych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W 2024 r. odbyło się 54 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. Do Przewodniczącej Zespołu wpłynęło łącznie 282 Niebieskie Karty. W ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” odbyło się 1 298 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, których rolą było podejmowanie skutecznych działań zmierzających do rozwiązania problemu przemocy. Skład grup diagnostyczno-pomocowych dostosowany był do indywidualnej sytuacji rodziny, której dotyczyła sporządzona Niebieska Karta. Grupa diagnostyczno-pomocowa, zgodnie z powołanymi wyżej przepisami, ma obowiązek spotkania się minimum dwa razy w prowadzonej procedurze, celem opracowania planu pomocy oraz jego realizacji w obszarach: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, prowadzącego do minimalizowania skutków przemocy w wymiarze jednostkowym, rodzinnym i społecznym. W spotkaniach tych brali udział pracownicy Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej

i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, kuratorskiej służby sądowej oraz oświaty. Zadaniem członków grupy diagnostyczno-pomocowej było ustalenie planu pomocy rodzinie, który miał na celu przerwanie przemocy domowej. Plan pomocy powstawał przy czynnym udziale osoby doznającej przemocy. Zadania wynikające z nałożonych przez ustawodawcę obowiązków związanych z prowadzeniem procedury „Niebieskie Karty” w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie realizowane są przez dziewięcioosobowy Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy, wchodzący w skład Działu Pomocy i Integracji Społecznej.

Do zadań Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy należy: koordynowanie pracy grup diagnostyczno-pomocowych, prowadzenie dokumentacji dotyczącej poszczególnych procedur „Niebieskie Karty”, składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 k.k. składanie do sądów wniosków o wgląd w sytuację rodziny oraz o wydanie zarządzeń dotyczących małoletnich dzieci, kierowanie osób zarówno doznających przemocy, jak i stosujących przemoc do specjalistów takich jak: psycholog, prawnik, lekarz psychiatra, terapeuta uzależnień. Osoby otrzymywały kompleksową informację na temat działalności instytucji, które pracują na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Ad. 2. Działalność Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej, w tym zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej całodobowego schronienia.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej jest placówką dofinansowaną z budżetu państwa – i jedną z dwóch w województwie małopolskim, która realizuje zadania:

- a) ośrodka interwencji kryzysowej (OIK) – w ramach którego udzielał pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej (w tym całodobowego pobytu do 3 miesięcy), osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych – mieszkańcom miasta Tarnowa,
- b) specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej (SOWODPD) – w ramach którego udzielał kompleksowej pomocy: psychologicznej, prawnej i socjalnej, w tym, schronienia osobom – ofiarom przemocy domowej do 6 miesięcy: prowadził działalność o charakterze edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Ponadto do jego zadań należy:

- opracowanie i realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc,
- opracowanie i realizacja programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc.

W 2024 r. z oferty Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej skorzystało 1 097 osób, w tym z problemem przemocy domowej 344 osoby.

W celu zapewnienia całodobowego schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej dysponuje 20 miejscami noclegowymi w sześciu pokojach oraz czterema miejscami noclegowymi w ramach ośrodka interwencji kryzysowej. W 2024 r. z możliwości całodobowego schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej skorzystało 34 osoby (14 kobiet, 2 mężczyzn i 18 dzieci).

Ad. 3. Współpraca pomiędzy instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gmina Miasta Tarnowa w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej.

Z Centrum Usług Społecznych w Tarnowie, instytucją odpowiadającą za organizowanie i nadzorowanie Gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, współpracują :

- Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej (udział w spotkaniach grupy diagnostyczno-pomocowej – współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie, udzielanie specjalistycznego wsparcia osobom uwięzonym w przemoc (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, prawne), udzielanie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej, realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc,
- Policja – udział w spotkaniach grup diagnostyczno - pomocowych – współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie, prowadzenie monitoringu rodzin dotkniętych przemocą domową,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Tarnowie – udział w spotkaniach grup diagnostyczno - pomocowych – współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie,

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – udział w spotkaniach grup diagnostyczno – pomocowych – motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego – współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie,
- Oświata – udział w spotkaniach grup diagnostyczno – pomocowych – współpraca w tworzeniu planu pomocy rodzinie, udzielanie podopiecznym i ich rodzicom wsparcia pedagogicznego lub psychologicznego,
- Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno – Terapeutyczna – udzielanie osobom uwikłanym w przemoc specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapia rodzinna, psychoedukacja,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna – udzielanie osobom uwikłanym w przemoc specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapia rodzinna, psychoedukacja,
- Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przepięstwem przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego – udzielanie osobom doświadczającym przemocy domowej specjalistycznego wsparcia psychologicznego, prawnego, finansowego, zawodowego, medycznego,

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej, jako specjalistyczna placówka wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej w ramach swojej działalności współpracuje, z:

- Centrum Usług Społecznych w Tarnowie,
- Policją,
- Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Tarnowie,
- sądami,
- Prokuraturą,
- Okręgowym Ośrodkiem Pomocy Pokrzywdzonym Przepięstwem przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego,
- szkołami, przedszkolami, m.in. poprzez szkolenia dla uczniów, grona pedagogicznego z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Powiatowym Urzędem Pracy.

Ad. 4. Upowszechnianie informacji o dostępnych na terenie miasta formach pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej skierowanych do osób dotkniętych przemocą domową.

W ramach tego zadania w 2024 r. Centrum Usług Społecznych w Tarnowie podejmowało następujące działania:

- Ośrodek prowadził stronę internetową www.cus.tarnow.pl, na której utworzono zakładkę, pn.: „Przeciwdziałanie przemocy”, gdzie osoby miały możliwość zapoznania się z informacjami na temat uzyskania wsparcia i pomocy w sytuacji doświadczenia przemocy domowej,
- pracownicy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w indywidualnym kontakcie informowali o możliwościach uzyskania specjalistycznej pomocy i wsparcia na terenie miasta, a także w kilku przypadkach pomagali w poszukiwaniu podobnych informacji osobom spoza miasta Tarnowa,
- udzielano informacji o możliwości specjalistycznej pomocy i wsparcia podczas kampanii społecznej, pn.: „Biała Wstążka”.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej w celu upowszechnienia informacji na temat swojej działalności prowadzi stronę internetową. Na stronie można znaleźć informacje o dostępnej aktualnie ofercie pomocowej oraz kontakt telefoniczny do Ośrodka. Zamieszczono również podstawowe informacje dot. zjawiska przemocy. Placówka posiada również profil na portalu społecznościowym Facebook.

Ad. 5. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych dla osób doświadczających przemocy domowej.

W 2024 r. nie opracowano oraz nie realizowano zajęć edukacyjnych dla osób doświadczających przemocy domowej.

Ad. 6. Udzielanie przez instytucje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej specjalistycznego poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.

Na terenie miasta Tarnowa specjalistyczne poradnictwo udzielane jest w następujących miejscach:

- Centrum Usług Społecznych w Tarnowie,
- Tarnowskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej,
- Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Tarnowie,
- Specjalistycznej Poradni Profilaktyczno – Terapeutycznej w Tarnowie,
- Okręgowym Ośrodku Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego,
- placówkach oświatowych.

Lp.	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	Liczba osób objętych poradnictwem: 564 , w tym: • medycznym: 0 • psychologicznym: 30 • prawnym: 0 • socjalnym: 564 • zawodowe i rodzinne: 564
2.	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej	Liczba osób objętych poradnictwem: 344 , w tym: • medycznym: 4 • psychologicznym: 217 • prawnym :80 • socjalnym: 106 • zawodowym: 14 • rodzinnym: 57
3.	Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Prześiępstwem przy Fundacji im. Hetmana Jana Tarnowskiego	Liczba osób objętych poradnictwem: 130 , w tym: • medycznym: 26 • psychologicznym: 104 • prawnym: 3 101 • socjalnym: 63 • zawodowym: 4 • rodzinnym: 1
4.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	Liczba osób objętych poradnictwem: 2 589 , w tym: • medycznym: 0 • psychologicznym: 1 983 • pedagogicznym: 1 121 • prawnym: 0 • socjalnym: 0

		• zawodowym: 465 • rodzinnym: 0
5.	Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno – Terapeutyczna	Liczba osób objętych poradnictwem: 353, w tym: • medycznym: 0 • psychologicznym: 353 • prawnym: 0 • socjalnym: 0 • zawodowym: 0 • rodzinnym: 353
6.	Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób objętych poradnictwem: 232, w tym: • medycznym: 0 • psychologicznym: 0 • prawnym: 193 • socjalnym: 0 • zawodowym: 0 • rodzinnym: 0 • udzielanie porad przez konsultanta ds. uzależnień, certyfikowanego instruktora terapii uzależnień: 39 porad
8.	Placówki oświatowe	Liczba osób objętych poradnictwem: 86, w tym: • medycznym: 0 • psychologicznym: 18 • prawnym: 1 • socjalnym: 3 • zawodowym: 4 • rodzinnym: 0 • pedagogicznym: 60

*Dane z poszczególnych instytucji nie sumują się z uwagi na możliwość korzystanie jednej osoby z kilku form wsparcia, a także z powodu świadczenia przez placówki innych niż wymienione wyżej formy poradnictwa specjalistycznego.

Ad. 7. Działalność lokalnych telefonów zaufania, telefonów interwencyjnych, informacyjnych dla osób doświadczających przemocy domowej.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej w ramach prowadzonej działalności prowadzi całodobowy telefon informacyjno – interwencyjny. W 2024 r. pracownicy TOIKiWODPD przeprowadzili 300 rozmów i interwencji telefonicznych.

Okręgowy Ośrodek Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem prowadzony przez Fundację im. H. J. Tarnowskiego, w ramach swojej działalności prowadzi telefon interwencyjny oraz informacyjny. Telefon jest dostępny w tygodniu (pon. 9.00 – 16.00, wt. 9.00 – 16.00, śr. 13.00 – 20.00, czw. 10.00 – 17.00, pt. 9.00 – 16.00, sob. 8.00 – 13.00).

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie – Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w godzinach urzędowania (pon. – pt. 7.30 – 15.30) telefonicznie udziela porad oraz przeprowadza interwencje.

Ad. 8. Wzmocnienie ochrony osób dotkniętych przemocą domową w toku postępowania karnego, poprzez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań.

Zgodnie z Kodeksem postępowania karnego z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 534, 1023, 2447), przesłuchania małoletnich przeprowadza się w odpowiednio przystosowanych pomieszczeniach w siedzibie sądu lub poza jego siedzibą. W Tarnowie tego typu pomieszczenia znajdują się w siedzibie Sądu Rejonowego w Tarnowie. Sąd dysponuje aktualnie jednym przyjaznym pokojem przesłuchań. W 2024 r., w związku z prowadzonymi postępowaniami na wniosek Prokuratury Rejonowej w Tarnowie w przyjaznych pokojach przesłuchań przesłuchano łącznie 156 dzieci (73 chłopców i 83 dziewczynki).

Ad. 9. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom doznającym przemocy domowej, poprzez odizolowanie od osoby stosującej przemoc zgodnie z art. 12a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Zgodnie z art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej „W razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej,

w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej”.

W 2024 r. pracownicy z Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Centrum Usług Społecznych w Tarnowie pięciokrotnie zastosowali procedurę z art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej w stosunku do osób małoletnich i zabezpieczyli 12 dzieci.

Ad. 10. Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych, pomocy psychologicznej, grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej w 2024 r. realizował **grupę wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej, pn.: „Droga”**. W roku sprawozdawczym zrealizowano 12 spotkań grupy wsparcia, w których uczestniczyło 22 osoby.

Ad. 11. Zwiększenie dostępności mieszkań socjalnych dla osób doświadczających przemocy domowej.

Zgodnie z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Miasta Tarnowa na lata 2023–2026, działania zmierzające do uregulowania prawnego umożliwiającego osobom dotkniętym przemocą domową otrzymania mieszkań socjalnych zostały zapisane w uchwale Nr VII/72/2024 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 12 września 2024 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa umożliwia osobom opuszczającym ośrodki wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej lub domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży nie mające możliwości powrotu do lokalu, w którym przed przyjęciem do placówki zamieszkiwały. Osoby samotne za pobyt w ośrodkach wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej, przy weryfikacji wniosku otrzymują w systemie punktacji dodatkowe punkty. Uzyskana punktacja decyduje o kolejności realizacji listy i terminie otrzymania lokalu z zasobu Gminy Miasta Tarnowa. W 2024 r. nie było osób dotkniętych przemocą, które otrzymały mieszkanie o najmie socjalnym z zasobu Gminy Miasta Tarnowa. Natomiast w lipcu 2024 r., został złożony 1 wniosek o najem socjalny lokalu z Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej, który zostanie rozpatrzony w roku 2025.

Ad. 12. Prowadzenie monitoringu skuteczności działań na rzecz osób doznających przemocy domowej.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej działania na rzecz osób uwikłanych w przemoc prowadzone są w sposób interdyscyplinarny. Taka formuła pozwala działać efektywniej w kwestii przeciwdziałania przemocy domowej, zwłaszcza w zakresie diagnozy rodziny oraz działań inicjowanych na rzecz jej przerwania. Skuteczność podejmowanych działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej widoczna jest zwłaszcza podczas analizy zakończonych procedur „Niebieskie Karty”.

W 2024 r. do Przewodniczącej Zespołu wpłynęło łącznie 282 Niebieskie Karty, kontynuowanych procedur wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy było 129. Zakończono łącznie 225 procedur, z czego 134 procedury zakończono z powodu ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej, w 56 procedurach rozstrzygnięto o braku zasadności podejmowania działań. Natomiast w 21 procedurach odstąpiono od dalszych działań nie potwierdzając informacji o stosowaniu przemocy domowej oraz 14 procedur przekazano do innego Zespołu Interdyscyplinarnego celem kontynuowania procedury.

3. Cel szczegółowy – Intensyfikacja działań wobec osób stosujących przemoc domową.

Osoba stosująca przemoc działa zawsze z intencją wobec osoby, która jest od niej słabsza, narusza jej prawa i dobra osobiste, powodując cierpienia i szkody. Osoba stosująca przemoc ma najczęściej w deklaracjach i we własnym mniemaniu dobre intencje. Jest przekonana, że nie miała innego wyjścia i musiała „użyć przemocy”, jednak to osoba stosująca przemoc powinna podjąć decyzję oraz działania zmierzające do zmiany swojego zachowania. Tak więc skuteczna pomoc specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej musi opierać się o działania w stosunku do osoby stosującej przemoc, zarówno działania interwencyjne jak i pomoc psychologiczno – terapeutyczną. Interwencja przedstawicieli służb w stosunku do osoby stosującej przemoc powinna wywołać u takiej osoby motywację (wewnętrzną bądź zewnętrzną), do szukania specjalistycznej pomocy. Pomoc specjalistyczna ukierunkowana jest na naukę samokontroli oraz naukę zastępowania agresji.

W celu intensyfikacji działań wobec osób stosujących przemoc domową Gmina Miasta Tarnowa podjęła, m.in. następujące działania:

1. opracowanie i rozpowszechnianie informatora dotyczącego instytucji i organizacji pozarządowych, działających na terenie miasta Tarnowa, które oferują pomoc osobom stosującym przemoc domową, w szczególności realizują programy korekcyjno – edukacyjne i programy psychologiczno-terapeutyczne,
2. realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w warunkach wolnościowych i jednostkach penitencjarnych oraz monitoring skuteczności tych programów,
3. zapewnienie dostępu do programów korekcyjno – edukacyjnych poprzez całoroczną dostępność miejsc,
4. opracowanie i realizacja programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc oraz monitoring skuteczności tych programów,
5. opracowanie i realizacja oddziaływań edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny lub psychologiczno – terapeutyczny,
6. interwencja i reakcja służb na zjawisko przemocy domowej poprzez stosowanie procedury „Niebieskie Karty”,
7. działania w stosunku do osób stosujących przemoc domową zmierzające do zapobiegania kontaktowaniu się z osobami doznającymi przemocy,
8. rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w Tarnowie wobec osób stosujących przemoc,
9. monitoring zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej.

Ad 1. Opracowanie i rozpowszechnianie informatora dotyczącego instytucji i organizacji pozarządowych, działających na terenie miasta Tarnowa, które oferują pomoc osobom stosującym przemoc domową, w szczególności realizują programy korekcyjno – edukacyjne.

Zgodnie z uchwałą nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, Centrum Usług Społecznych w Tarnowie opracowało informator instytucji działających na terenie miasta Tarnowa, które oferują pomoc osobom

stosującym przemoc. Informatory w formie elektronicznej przekazane zostały do Sądu Rejonowego w Tarnowie, Prokuratury Rejonowej w Tarnowie, Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie oraz do Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Krakowie.

Ad. 2. Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w warunkach wolnościowych i jednostkach penitencjarnych oraz monitoring skuteczności tych programów.

Oddziaływania korekcyjne wobec osób stosujących przemoc ukierunkowane były na zmianę zachowań przemocowych, poprzez rozwijanie umiejętności kontroli własnych zachowań agresywnych, minimalizowanie ryzyka dalszego stosowania przemocy oraz kształtowanie postawy szacunku i empatii wobec osób krzywdzonych.

W 2024 r. oddziaływania korekcyjne realizowane były na terenie Zakładu Karnego w Tarnowie, przy ul. Konarskiego 2. Zrealizowano również edycję „wolnościową” programu. Realizowana była ona przez Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających przemocy Domowej.

Zakład Karny w Tarnowie w 2024 r. realizował cztery edycje programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc:

1. Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie „Incepcja”,
2. Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie „Umysł ponad nastrojem”.

Do udziału w powyższych edycjach przystąpiło 57 osadzonych, z czego 44 ukończyło program.

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej w 2024 r. zrealizował trzy edycje programu korekcyjno – edukacyjnego, w tym jedną w Zakładzie Karnym, tzw. „wolnościową”. Do programu przystąpiło 26 osób (22 mężczyzn i 4 kobiety), z czego 18 osób ukończyło program (17 mężczyzn i 1 kobieta).

Dotychczas zgromadzone dane wskazują na skuteczność oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych. Osoby przystępujące do programu w zdecydowanej większości powstrzymują się od zachowań przemocowych. Obrazuje to poniższa tabela.

Lp.	Miejsce realizacji warsztatów	Liczba osób objętych oddziaływaniami korekcyjno – edukacyjnymi	Wskaźniki	Wartości liczbowe
1.	Zakład Karny w Tarnowie	57	– liczba osób stosujących przemoc, które po ukończeniu programu powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy	4
2.	Edycja „wolnościowa” programu korekcyjno – edukacyjnego	15	– liczba osób stosujących przemoc, które po ukończeniu programu powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy	0

Ad.3. Zapewnienie dostępu do programów korekcyjno – edukacyjnych poprzez całoroczną dostępność miejsc.

W 2024 r. na terenie miasta Tarnowa Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej realizował 3 edycje programu korekcyjno – edukacyjnego, którego dostępność była możliwa przez cały rok.

Ad.4. Opracowanie i realizacja programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc oraz monitoring skuteczności tych programów.

W 2024 r. nie realizowano programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc.

Ad.5. Opracowanie i realizacja oddziaływań edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny lub psychologiczno – terapeutyczny.

W 2024 r. na terenie miasta Tarnowa nie realizowano oddziaływań edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny lub psychologiczno – terapeutyczny.

Ad.6. Interwencja i reakcja służb na zjawisko przemocy domowej, poprzez stosowanie procedury „Niebieskie Karty”.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą domową odbywało się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymagało zgody osoby dotkniętej przemocą domową.

Procedurę „Niebieskie Karty” oraz wzory formularzy „Niebieskie Karty” określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieskie Karty” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870) wydane na podstawie art. 9d ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673).

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada obowiązek prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” na przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia. Procedura wszczynana jest w sytuacji, gdy dany podmiot w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych powziął podejrzenie stosowania przemocy wobec członków rodziny, lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny, lub przez osobę będącą świadkiem przemocy domowej.

Instytucja inicjująca procedurę „Niebieskie Karty”	Rok 2024
Pomoc Społeczna – pracownicy socjalni Centrum Usług Społecznych	40
Policja	201
Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej	8
Oświata	21
Ochrona zdrowia	10
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych*	2
Łącznie:	282

*Członkowie MKRPA podejmują, m.in. czynności w stosunku do osób z rodzin, w których już została założona procedura „Niebieskiej Karty”.

Jak pokazują poniższe dane, spośród wszystkich prowadzonych postępowań związanych z przemocą domową, jedynie ok. 48 % spraw kończy się sporządzeniem aktu oskarżenia.

Lp.	Wskaźniki	Wartości liczbowe
1.	Liczba wszczętych postępowań w sprawach związanych z przemocą domową	240
2.	Liczba odmów wszczęcia postępowania w sprawach związanych z przemocą domową	90
3.	Liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą domową, poprzez sporządzenie aktu oskarżenia	74
4.	Liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą domową, poprzez umorzenie postępowania	110

Ad. 7. Działania w stosunku do osób stosujących przemoc domową zmierzające do zapobiegania kontaktowania się z osobami doznającymi przemocy.

Lp.	Działania	Wartości liczbowe
1.	Liczba zatrzymań sprawców przemocy domowej	128
2.	Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową	91
3.	Nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z osobą najbliższą	79
4.	Zastosowanie tymczasowego aresztowania	16
5.	Zastosowanie obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach	0
6.	Zastosowanie obowiązku powstrzymywania się od kontaktowania z pokrzywdzonym	91
7.	Liczba zastosowanych nakazów opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazów zbliżania do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia	183

Ad. 8. Rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego w Tarnowie wobec osób stosujących przemoc.

Lp.	Wskaźniki
1.	Liczba osób oskarżonych o przestępstwo z użyciem przemocy domowej , w tym: — osadzonych – 119 — skazanych – 101 — uniewinnionych – 3 — warunkowe umorzenie postępowania – 11 — umorzenie postępowania – 4
2.	Liczba osób stosujących przemoc domową, wobec których orzeczono kary , w tym: — grzywny – 8 — ograniczenia wolności – 46 — pozbawienia wolności – 16 — pozbawienie wolności z warunkowym zawieszeniem – 29 — kara mieszana – 2
3.	Liczba orzeczeń nakładających na osoby stosujące przemoc domową obowiązek uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych – 10
4.	Liczba orzeczeń w zakresie władzy rodzicielskiej z uwagi na stosowanie przemocy domowej , w tym: — ograniczenie władzy rodzicielskiej (art. 109 §2 kro) – 61 (liczba dzieci 121) — pozbawienie władzy rodzicielskiej (art. 111 kro) – 1

Zgodnie z art. 11a ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej „jeżeli osoba stosująca przemoc domową wspólnie zajmująca mieszkanie swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie, osoba doznająca tej przemocy może żądać, aby sąd, właściwy według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 z późn. zm.), o postępowaniu nieprocesowym, zobowiązał ją do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazał zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia”.

W 2024 r. do sądu złożono łącznie 26 tego typu wniosków. Liczba orzeczeń dotyczących zobowiązania osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia w 2024 r. wyniosła: 37.

Ad. 9. Monitoring zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej.

Lp.	Instytucja	Działania	Wartości liczbowe
1.	Prokuratura Rejonowa w Tarnowie	Liczba wniosków do sądu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności wobec osoby uprzednio skazanej za czyny związane z przemocą domową (art. 207 k.k.).	1
2.	Prokuratura Rejonowa w Tarnowie	Liczba wniosków prokuratora do sądu o odwołanie warunkowego zwolnienia z odbywania kary pozbawienia wolności wobec osoby uprzednio skazanej za czyny związane z przemocą domową (art. 207 k.k.).	0
3.	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	Liczba zawiadomień złożonych przez pracowników socjalnych o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 k.k. wobec osoby uprzednio skazanej za tego typu przestępstwo.	24

4. Cel szczegółowy – Podniesienie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Sprawnie działający system przeciwdziałania przemocy domowej na terenie miasta Tarnowa musi opierać się o wyspecjalizowaną i profesjonalną kadrę. W związku z powyższym w Programie zostały ujęte działania również w tym zakresie. Każdy przedstawiciel służb zobowiązany do działań na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, aby działać skutecznie powinien posiadać umiejętności z zakresu rozpoznawania, diagnozy, reagowania oraz metod i narzędzi pracy z osobami uwikłanymi w przemoc. Nieodzowną sprawą jest również zapewnienie osobom pracującym w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej wsparcia w postaci superwizji, grup wsparcia lub coachingu.

Przedstawione poniżej dane pokazują, że osoby, które bezpośrednio pracują z osobami uwikłanymi w przemoc w ramach procedury „Niebieskie Karty” regularnie podnoszą wiedzę, kompetencje i umiejętności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez uczestnictwo w różnorodnych szkoleniach, konferencjach i warsztatach.

Lp.	Instytucja	Opis realizacji	Wskaźniki
1.	Policja	- Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych - Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji - Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno-pomocowych - tematyka szkoleń - ilość godzin szkoleń/konferencji - Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji wewnętrznych - Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji - Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno-pomocowych, - tematyka szkoleń - ilość godzin szkoleń/konferencji	3 14 30 1. „Alkohol w rodzinach objętych procedurą NK oraz praca z osobą stosującą przemoc” 2. udział w kursie specjalistycznym z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej 3. „Przemoc nie ma wieku ani płci” – Kampania Biała Wstążka 61 godzin 3 56 30 1. "Niebieska Karta – praktyczne aspekty podejmowania interwencji policji i sporządzania dokumentacji dot. przemocy domowej w świetle nowo obowiązujących przepisów" 2. "Moc Tak Przemoc Nie – przemoc domowa w rodzinach policyjnych" 3. Przemoc Domowa – nowelizacja zapisów Kodeksu cywilnego – techniczne i praktyczne aspekty w ramach uprawnień policjanta przy wydawaniu nakazu – zakazu, podejmowanie interwencji" 7

2.	Ochrona zdrowia	- Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych	0
		- Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji	0
		- Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego/grup diagnostyczno-pomocowych	0
		- tematyka szkoleń	0
		- ilość godzin szkoleń/konferencji	
		- Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji wewnętrznych	1
		- Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji	241
		- tematyka szkoleń	1. Szkolenie wewnętrzne z zakresu Standardów Ochrony Małoletnich
		- ilość godzin szkoleń/konferencji	2
		- Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych i wewnętrznych	39
3.	Oświata	- Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji	152
		- Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno-pomocowych	1
		- tematyka szkoleń	1. "Szkolenie FDDS dot. Standardów ochrony dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem" 2. "Standardy Ochrony Małoletnich" 3. "Szkolenie kadry zachowania trudne w grupie przedszkolnej" 4. "Dyscyplina w przedszkolu i szkole" 5. "Jak wprowadzić dyscyplinę i zadbać o podstawową organizację w grupie"

			6. "Organizacja i dokumentowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w placówce oświatowej" 7. "Przemoc i agresja w zachowaniach społecznych. Co robić, aby ograniczać zachowania agresywne i przemocowe" oraz „Prawne aspekty ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej" 8. "Zjawisko przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych, zachowania osób stosujących przemoc domową" 9. "Przeciwdziałanie przemocy domowej – panel ekspertów" 10. "Przemoc rówieśnicza – profilaktyka, diagnoza i formy wsparcia" 11. "EDUsfera Wirtualny Uniwersytet: Czy wiesz, co robić, gdy dziecku dzieje się krzywda?" 12. "Jak rozmawiać o trudnych sprawach z dziećmi i młodzieżą? Przemoc, agresja, myśli suicydalne" 13. "Rozpoznawanie przemocy w rodzinie i ustawa Kamilka w przedszkolu" 14. "Jak pomóc dzieciom radzić sobie ze złością?" 15. "Profilaktyka agresji i przemocy w grupie rówieśniczej o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych" 16. "Jaki siew, takie żniwo, czyli o roli wychowawczej rodziny" 17. "Przemoc rówieśnicza w szkole – co warto wiedzieć?" 18. "Agresja w przedszkolu. Jak sobie radzić?" 19. "Przemoc i agresja w zachowaniach społecznych. Co robić, aby ograniczyć zachowania agresywne i przemocowe?"
		- ilość godzin szkoleń/konferencji	brak danych
4.	Miejska Komisja Rozwiązywania	- Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych - Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji	2 16

	Problemów Alkoholowych	Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno - pomocowych - tematyka szkoleń - ilość godzin szkoleń/konferencji	2 1. "Szkolenie dla nowych członków ZI" 2. Szkolenie dla członków KRPA 24
5.	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej	- Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych - Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno - pomocowych - tematyka szkoleń	17 15 8 1. Standardy Ochrony Dzieci - studium 2. Wsparcie Ofiar Handlu Ludźmi 3. Jak skutecznie reagować na przemoc w rodzinie aby nie zaszkodzić 4. Realizacja zasad dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami w działalności instytucji pomocowych 5. Metoda Kids Skills – „Dam radę i Jestem z Ciebie dumny” 6. TSR I – poziom podstawowy 7. Przeciwdziałanie Przemocy Domowej 8. Interwencja kryzysowa - pomoc psychologiczna osobom w kryzysie postraumatycznym 9. Diagnoza i terapia depresji, choroby dwubiegunowej oraz innych zaburzeń nastroju u dorosłych 10. Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w Internecie 11. Nastolatek w kryzysie

		12. Rola pracowników socjalnych w zapobieganiu zachowaniom samobójczym 13. Rola nauczycieli w zapobieganiu zachowaniom samobójczym 14. HR Buisness Partner 15. Zadania i kompetencje członków Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Członków Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Roboczych. Rola jednostek samorządu terytorialnego w przeciwdziałaniu uzależnieniom i przemocy w rodzinie 16. Pomoc dziecku krzywdzonemu 17. Dorosły godny zaufania – jak rozmawiać o krzywdzeniu z dzieckiem i jego rodzicem 18. Między zapalem a zniechęceniem – jak wdrożyć standardy ochrony dzieci? 19. Jak reagować, żeby zareagować – o problemach różnej natury, kiedy musimy podjąć interwencję	
		- ilość godzin szkoleń/konferencji	484
		- Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji wewnętrznych	1
		- Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji	19
		- Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno – pomocowych	8
		- tematyka szkoleń	1. "Standardy Ochrony Małoletnich w ramach tzw. Pigułki wiedzy.
		- ilość godzin szkoleń/konferencji	4
6.	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	- Liczba szkoleń/konferencji zewnętrznych	5
		- Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji	7

		- Liczba uczestników szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno - pomocowych - tematyka szkoleń	7 1. „Obowiązkowe szkolenie dla nowo powołanych członków ZI” 2. „Profilaktyka przemocy domowej, zasady prowadzenia działań poprzedzających wystąpienie zjawiska przemocy domowej” 3. „Standardy ochrony małoletnich w teorii i praktyce opiekuńczej” 4. „Praca z dzieckiem doświadczającym przemocy domowej wraz z aspektami prawnymi przeciwdziałania przemocy domowej” 5. „Potrzeby młodego człowieka. Agresja i autoagresja osób ze spektrum autyzmu”
		- ilość godzin szkoleń/konferencji	112
		- Liczba zorganizowanych szkoleń/konferencji wewnętrznych	1
		- Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji	19
		- Liczba uczestników tych szkoleń/konferencji, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno - pomocowych	17
		- tematyka szkoleń	1. „Przemoc i agresja w zachowaniach społecznych. Co robić, aby ograniczyć zachowania agresywne i przemocowe” oraz „Prawne aspekty ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej”. 2. Potrzeby młodego człowieka – agresja i autoagresja osób ze spektrum autyzmu
		- ilość godzin szkoleń/konferencji	10

Przedstawione poniżej dane wskazują, w jakim stopniu osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej poddawane są różnym formom

wsparcia służącym wzmocnieniu kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałającym wypaleniu zawodowemu.

Lp.	Instytucja	Wskaźniki	Wartości liczbowe
1.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		Członkowie MKRPA w 2024 roku nie byli objęci superwizją, coachingiem oraz nie uczestniczyli w spotkaniach grupy wsparcia.
2.	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej	Liczba osób objętych superwizją: liczba uczestników, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego/grup diagnostyczno - pomocowych ilość godzin superwizji liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego Ilość godzin poradnictwa	14 0 64 14 76
3.	Oświata	Liczba osób objętych superwizją: liczba uczestników, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego/grup diagnostyczno-pomocowych ilość godzin superwizji Liczba osób uczestniczących w grupie wsparcia: Tabela nr 1: liczba uczestników Tabela nr 2: liczba uczestników, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno-pomocowych Tabela nr 3: ilość godzin grupy wsparcia Liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego Ilość godzin poradnictwa	15 3 380 10 2 19

			116 129
4.	Policja	-	Przedstawiciele Policji w 2024 roku nie byli objęci superwizją, coachingiem oraz nie uczestniczyli w spotkaniach grupy wsparcia.
5.	Ochrona zdrowia	-	Pracownicy ochrony zdrowia w 2024 roku nie byli objęci superwizją, coachingiem oraz nie uczestniczyli w spotkaniach grupy wsparcia.
6.	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie	Liczba osób objętych superwizją: liczba uczestników, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego/grup diagnostyczno-pomocowych ilość godzin superwizji	0 0 0

9. Wnioski do dalszych działań

Gmina Miasta Tarnowa od kilkunastu lat prowadzi różnorodne działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Na terenie Miasta realizowane są – przez instytucje świadczące profesjonalną pomoc osobom pokrzywdzonym i ich rodzinom – programy adresowane do osób doświadczających przemocy oraz do osób stosujących przemoc.

Osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej podnoszą swoje kwalifikacje, w tym pracownicy „pierwszego kontaktu”, m.in. nauczyciele, pracownicy ochrony zdrowia, policjanci, pracownicy socjalni, pedagodzy, psycholodzy.

W celu podniesienia świadomości społecznej, od dwunastu lat organizowana jest na terenie Gminy Miasta Tarnowa kampania społeczna dotycząca zjawiska przemocy. Jej efekty, w tym większe zainteresowanie mieszkańców Tarnowa

problemem przemocy, wskazując na to, jak ważna jest stała edukacja społeczeństwa, w głównej mierze mająca na celu zmianę świadomości w kwestii negatywnych i szkodliwych stereotypów na temat stosowania przemocy, roli kobiety i mężczyzny w życiu społecznym i w rodzinie. Istotne są również: stały rozwój profilaktyki – propagowanie postaw alternatywnych wobec przemocy, nauka umiejętności społecznych i wychowawczych, inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, szerzenie postawy traktującej dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne z szacunkiem.

1. Analiza skuteczności podejmowanych działań w szczególności osobom doświadczającym przemocy.

Pomimo podejmowanych licznie działań, w dalszym ciągu zjawisko przemocy domowej stanowi jeden z istotnych problemów społecznych diagnozowanych na terenie miasta Tarnowa. W dalszym ciągu liczba zakładanych „Niebieskich Kart”, które wpływają do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego jest wysoka. Ujawnione nowe przypadki przemocy domowej są efektem zwiększonej świadomości mieszkańców miasta Tarnowa, dzięki organizowanej przez Centrum Usług Społecznych kampanii „Biała Wstążka”, a także coraz większej wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska i determinacji do niwelowania jej negatywnych skutków.

Od kilku lat w mieście rocznie prowadzonych jest około 300 procedur „Niebieskie Karty”. W 2023 r. do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 257 procedur Niebieskie Karty, natomiast w ubiegłym roku liczba ta wynosiła 282.

W dalszym ciągu notuje się stosunkowo dużo postępowań prowadzonych w stosunku do osób małoletnich. W 2024 r. liczba małoletnich osób doświadczających przemocy domowej, objętych działaniami w ramach procedury Niebieskie Karty wynosiła ogółem 213 dzieci. Większość procedur „Niebieskie Karty” wszczynana jest podczas interwencji policji.

Ważnym elementem wpływającym na skuteczność podejmowanych działań na terenie Gminy Miasta Tarnowa jest działalność dobrze rozwiniętej sieci instytucji świadczących profesjonalną, interdyscyplinarną pomoc osobom i rodzinom uwięzonym w przemoc. Niesienie pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz ich rodzinom jest zadaniem realizowanym przez różne instytucje, służby społeczne

i organizacje pozarządowe. Osoby objęte procedurą „Niebieskie Karty” posiadają więc bogatą ofertę pomocową i dostęp do specjalistów w postaci:

- pomocy psychologicznej,
- pomocy prawnej,
- pomocy socjalnej,
- pomocy w formie pracy socjalnej,
- pomocy w formie usług asystenta rodziny,
- dostępu do uczestnictwa w organizowanych warsztatach i treningach zwiększających kompetencje wychowawcze.

Wszystkie informacje zawarte w niniejszym materiale wskazują na to, jak ważna jest współpraca wszystkich służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Stanowi to klucz do osiągnięcia oczekiwanych efektów w walce ze zjawiskiem przemocy, a także rozłożenie odpowiedzialności za zadania podejmowane w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Dla podjęcia skutecznych działań pomocowych niezbędne jest kompleksowe podejście do sytuacji, w jakiej znajduje się rodzina dotknięta przemocą. Decydujące znaczenie ma tu tworzenie sieci współpracy przedstawicieli różnych instytucji opartej o działanie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych.

Interdyscyplinarny sposób pracy zapobiega bowiem powielaniu działań przez poszczególne służby, a przede wszystkim daje szansę na ograniczenie negatywnych skutków przemocy w przyszłości. Praca w Zespole (grupach diagnostyczno-pomocowych), daje możliwość uzyskania szerszej perspektywy i głębszego wglądu w sytuację osoby doświadczającej przemocy domowej, dyskusji nad problemem klienta, opracowania odpowiedniego planu pomocy i przede wszystkim pozwala rozdzielić zadania dla poszczególnych instytucji. Poprzez wspólne działanie rodzina otrzymuje kompleksową pomoc, wykorzystując doświadczenie i wiedzę członków grupy diagnostyczno - pomocowej reprezentujących różne profesje.

2. Analiza czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą domową.

Czynniki **utrudniające** skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą domową na terenie Gminy Miasta Tarnowa, to:

- niska motywacja do zmiany sytuacji życiowej i przerwania przemocy osób bezpośrednio z nią związanych. Osoby doznające przez lata przemocy ze strony osób najbliższych często pozostają w mechanizmach syndromu wyuczonej bezradności,
- mała liczba zawiadomień o popełnieniu przestępstwa, które noszą znamiona przemocy domowej. Osoby doznające przemocy nie wierzą w możliwość zmiany swojej sytuacji, często odmawiają współpracy z organami ścigania, obawiają się konsekwencji swoich działań,
- niewielki odsetek zastosowanych środków probacyjnych w stosunku do osób stosujących przemoc domową (nakaz opuszczenia lokalu, zakaz zbliżania i zakaz kontaktowania się z osobami doznającymi przemocy, dozór policyjny, nakaz uczestnictwa w zajęciach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc). W ostatnim czasie można jednak zaobserwować tendencje do częstszego stosowania tego typu środków,
- brak ścisłej współpracy z sądem oraz prokuraturą,
- długi czas postępowań sądowych,
- duża ilość prowadzonych procedur może prowadzić do nadmiernego obciążenia pracowników zaangażowanych w realizację ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- mała ilość specjalistycznego wsparcia w formie superwizji/ coachingu osób bezpośrednio zaangażowanych w pracę z osobami uwikłanymi w przemoc, może przyczyniać się do obniżenia jakości świadczonej pomocy oraz wypalenia zawodowego,
- brak jednolitej interpretacji przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Czynniki **sprzyjające** skutecznej pomocy osobom dotkniętym przemocą domową na terenie Gminy Miasta Tarnowa, to:

- bogata oferta pomocowa na terenie miasta Tarnowa dla osób doznających przemocy. Osoby dotknięte przemocą domową mogą liczyć na wsparcie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej (CUS, TOIKiWODPD), a także innych instytucjach państwowych jak SPPT, Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna. W Tarnowie działa również szereg instytucji pozarządowych,

działających na rzecz osób uwięzanych w przemoc (Fundacja im. Hetmana Jana Tarnowskiego, Tarnowskie Towarzystwo Profilaktyki Społecznej, Fundacja Auxilium), itp.,

- skuteczność działań mających na celu przerwanie przemocy domowej, wzmocniona jest dzięki pracy interdyscyplinarnej służb zaangażowanych w ten proces. Osoby te nieustannie podnoszą swoje kwalifikacje oraz umiejętności, funkcjonowanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej, gdzie osoby znajdujące się w kryzysie mogą uzyskać natychmiastowe wsparcie,
- większe możliwości izolacji osób stosujących przemoc domową, co ma bezpośrednie przełożenie na zwiększenie bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy domowej,
- zdecydowany wzrost świadomości społecznej na temat problemu przemocy domowej i jej skutków.

INFORMACJA Z REALIZACJI PROGRAMU USŁUG SPOŁECZNYCH DLA MIESZKAŃCÓW GMINY MIASTA TARNOWA NA 2024 ROK, PN.: „OD POTRZEB DO REALIZACJI”

Wprowadzenie

Zgodnie z art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818), opracowanie, przyjmowanie, realizowanie i ocena programów usług społecznych należy do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym.

Centrum Usług Społecznych w Tarnowie opracowało kolejną edycję programu, tj. Program Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na 2024 rok, pn.: „Od potrzeb do realizacji”, na podstawie „Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Miasta Tarnowa w zakresie usług społecznych”. Art. 5 ust. 2 ustawy wskazuje bowiem, że przy opracowywaniu programu usług społecznych gmina bierze pod uwagę diagnozę potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych.

Program ten został przyjęty w drodze uchwały NR XCVI/904/2023 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 14 grudnia 2023 roku w sprawie Programu Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na 2024 rok, pn.: „Od potrzeb do realizacji”.

Celem Programu Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na 2024 rok, pn.: „Od potrzeb do realizacji”, zwanego dalej Programem, był rozwój wysokiej jakości usług społecznych, odpowiadających na potrzeby mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa. Program wprowadził nowe usługi i formy pomocy, a także zwiększył zakres już istniejących. Istotnymi cechami programu była kompleksowość pomocy i dopasowanie form do aktualnych potrzeb.

Projekt programu podlegał konsultacjom społecznym, w okresie od dnia 13 do 27 listopada 2023 r. Z kolei art. 6 cytowanej ustawy stanowi, że po zakończeniu realizacji programu usług społecznych, koniecznym jest sporządzenie informacji z jego realizacji. Ustawodawca wskazuje w nim obligatoryjne elementy jakie powinna obejmować informacja, a mianowicie: nazwa programu, okres realizacji

programu, przewidywana liczba osób objętych programem oraz liczba osób, które skorzystały z usług społecznych określonych w programie, w podziale na poszczególne usługi, opis stopnia realizacji programu, wyniki monitoringu realizacji programu i ocena programu w oparciu o mierniki efektywności realizacji programu, koszty realizacji programu, a także lista wykonawców poszczególnych usług społecznych określonych w programie. Niniejszy materiał zawiera wszystkie w/w elementy.

Program Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na 2024 rok, pn.: „Od potrzeb do realizacji”, to drugi tego rodzaju dokument w mieście, który wprowadził nowe usługi i formy pomocy skierowane do wszystkich mieszkańców miasta Tarnowa, jak również poszerzył wolumen już istniejących. Usługi te obejmowały obszary życia, które mają bezpośredni wpływ na codzienne funkcjonowanie. Program zawierał szczegółowy opis usług, ich odbiorców oraz tego, w jaki sposób można z nich korzystać.

Dlatego dla zobrazowania działań podejmowanych na rzecz rozwoju nowych usług społecznych kierowanych do mieszkańców Tarnowa, niniejsza informacja oprócz ustawowo wymaganych składników, obejmuje dodatkowe dane dotyczące realizowanego programu. Opracowanie, przyjęcie, realizacja, monitoring, ocena, a obecnie informacja z realizacji programu, to niezbędne ogniwa dla zapewnienia prawidłowego działania Centrum Usług Społecznych w Tarnowie.

Nazwa programu

Aby móc realizować usługi społeczne, stanowiące nowy standard działań wspierająco – integrujących, na rzecz mieszkańców społeczności lokalnej Tarnowa, niezbędne było wypracowanie adekwatnej nazwy programu. Dlatego drugi opracowany i realizowany w Tarnowie w 2024 roku program przyjął nazwę:

PROGRAM USŁUG SPOŁECZNYCH DLA MIESZKAŃCÓW GMINY MIASTA TARNOWA NA 2024 ROK, PN.: „OD POTRZEB DO REALIZACJI”

Tak nazwany i skonstruowany program pozwalał na organizowanie kompleksowego i spersonalizowanego wsparcia usługowego na poziomie lokalnym, które było odpowiedzią na potrzeby mieszkańców.

1. Okres realizacji programu.

Realizację programu rozpoczęto z chwilą wyłonienia pierwszych Wykonawców, tj. w styczniu 2024 r., a zakończono z dniem 31 grudnia 2024 r.

Sukcesywnie z chwilą wyłaniania kolejnych Wykonawców, od początku 2024 r. wprowadzano dalsze usługi społeczne wynikające z Katalogu zawartego w Programie Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na 2024 rok, pn.: „Od potrzeb do realizacji”. Na bieżąco opracowywane były i udostępniane na stronie internetowej Centrum Usług Społecznych i stronie Facebook CUS, szczegółowe plakaty i harmonogramy obejmujące informacje dotyczące: nazwy realizowanej usługi, wykonawcy, miejsca realizacji i terminów.

2. Przewidywana liczba osób objętych programem oraz liczba osób, które skorzystały z usług społecznych określonych w programie, w podziale na poszczególne usługi.

Planowana liczba osób objętych Programem Usług Społecznych to 1 500 mieszkańców Tarnowa. Wskazana, planowana liczba osób czy rodzin korzystających z usług społecznych stanowiła prognozę. Mieszkańcy Tarnowa po złożeniu stosownego wniosku, kwalifikowani byli do korzystania z usług społecznych przez Koordynatorów Indywidualnych Planów Usług Społecznych (KIPUS). Usługi realizowane były zgodnie z zapisami ustawy w ramach Indywidualnych Planów Usług Społecznych (IPUS), czyli jako działania przewidziane do realizacji w okresie powyżej 3 miesięcy lub w ramach Arkusza kwalifikacji, jako działania przewidziane do realizacji w okresie poniżej 3 miesięcy.

W zestawieniach tabelarycznych przedstawione zostały dane dotyczące faktycznej liczby osób, które skorzystały w 2024 roku z usług społecznych oferowanych w programie, z podziałem na poszczególne realizowane usługi.

Tabela Nr 1. Liczba osób, które skorzystały z usług społecznych określonych w programie w podziale na poszczególne usługi – w 2024 roku

Lp.	Nazwa realizowanej usługi społecznej	Liczba osób, które skorzystały z usług społecznych
1.	Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla dzieci i młodzieży	45
2.	Zajęcia wspierające dla dzieci i młodzieży	260
3.	Dogoterapia dla dzieci i młodzieży	38
4.	Hipoterapia dla dzieci i młodzieży	15
5.	Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla osób dorosłych	43

6.	Poradnictwo dietetyczne dla mieszkańców Tarnowa	36
7.	Grupa wsparcia dla rodziców/opiekunów dzieci z niepełnosprawnościami w tym pełnoletnich	22
8.	Warsztaty ruchowo-usprawniające i rozwojowe	369
9.	Mobilna pomoc w nagłych usterkach domowych	56
10.	Mobilne usługi fryzjerskie	159
11.	Mobilne usługi podologiczne	157
12.	Mobilne usługi porządkowe	350
13.	Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	5

Źródło: opracowanie własne CUS

3. Opis stopnia realizacji programu.

Opis stopnia realizacji programu przedstawiają dwa poniższe zestawienia tabelaryczne. W pierwszej kolejności przedstawiono opis stopnia realizacji poszczególnych zapisanych w programie usług społecznych, uwzględniając przegląd wykonanych działań wchodzących w zakres każdej usługi. Następnie w kolejnym zestawieniu tabelarycznym przedstawiono opis etapów programu wraz z określeniem stopnia ich realizacji. Oceny stopnia realizacji danej usługi dokonano na podstawie wyników rozmów monitoringowych i analizy danych zawartych w ankietach oceny jakości usług społecznych, przyjmując następujące stopnie:

- dla usług ocenionych bardzo wysoko – stopień wysoki,
- dla usług ocenionych na średnim poziomie – stopień średni,
- dla usług ocenionych na niskim poziomie – stopień niski.

Tabela Nr 2. Opis zakresów działań zrealizowanych w ramach poszczególnych usług społecznych zapisanych w programie, wraz z określeniem stopnia realizacji – w 2024 roku

Lp.	Nazwa realizowanej usługi	Opis zakresu działań podejmowanych w ramach usługi	Ocena stopnia realizacji
1.	Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla dzieci i młodzieży	- pomoc w przezwyciężeniu trudności, poczucia lęku, niemocy wobec codziennych problemów i emocji oraz innych sytuacji problemowych	wysoki
2.	Zajęcia wspierające dla dzieci i młodzieży	- zajęcia sensoryczne, poznawanie nowych faktur, struktur, kształtów poprzez dotyk	wysoki

		- zajęcia prowadzone według terapii SI - zajęcia sensoplastyczne - usprawnienie w wodzie z elementami nauki pływania - i inne wspierająco – usprawniające	
3.	Dogoterapia dla dzieci i młodzieży	- stymulacja ogólnoustrojowa w celu poprawy funkcjonowania społecznego - poprawa motoryki i koordynacji ruchowej dzieci - stymulowanie zmysłów: słuchu, wzroku, dotyku - ćwiczenie koncentracji i uwagi - rozwijanie umiejętności intelektualnych, poznawczych, poprawa percepcji - poprawa funkcjonowania społecznego i emocjonalnego	wysoki
4.	Hipoterapia dla dzieci i młodzieży	- stymulacja ogólnoustrojowa w celu poprawy funkcjonowania społecznego - normalizowanie napięcia mięśniowego - gimnastyka lecznicza - poprawa koncentracji - rozwój orientacji przestrzennej - rozwijanie umiejętności intelektualnych, poznawczych, fizycznych, kierowania emocjami - integracja społeczna uczestników	wysoki
5.	Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla osób dorosłych	- wsparcie psychologiczne - pomoc w radzeniu sobie ze stresem i napięciem, przezwyciężaniu trudności, poczuciu lęku, budowaniu własnego wizerunku i autorytetu - pomoc w rozwiązywaniu konfliktów - pomoc w innych sytuacjach problemowych	wysoki
6.	Poradnictwo dietetyczne dla mieszkańców Tarnowa	- dostosowanie indywidualnego poradnictwa dietetycznego do zdiagnozowanych potrzeb	średni

		- poradnictwo w zakresie: zdrowego żywienia, sposobów na utratę wagi i powrót do jej prawidłowej wartości, dobór odpowiedniej diety do posiadanych schorzeń, pomoc w zmianie złych nawyków żywieniowych - poradnictwo w zakresie: rodzaju aktywności fizycznej i jej roli w zdrowym żywieniu i walce z otyłością	
7.	Grupa wsparcia dla rodziców/opiekunów dzieci z niepełnosprawnościami w tym pełnoletnich	- działania samopomocowe - udzielanie sobie wzajemnego wsparcia, wspólne rozwiązywanie problemów, zapobieganie poczuciu wypalenia się rodziców, oswojenie tematyki niepełnosprawności w rodzinie, wymiana doświadczeń	średni
8.	Warsztaty ruchowo-usprawniające i rozwojowe	- edukacja pacjenta i ćwiczenia praktyczne - instruktaż ćwiczeń do zastosowania w domu i pracy - zajęcia ruchowo-usprawniające, np. Tai-Chi, gimnastyka słowiańska - ćwiczenia na zdrowy kręgosłup i inne	wysoki
9.	Mobilna pomoc w nagłych usterkach domowych	- drobne naprawy konserwatorskie zwłaszcza na rzecz osób samotnych, starszych, niepełnosprawnych, - pomoc przy drobnych usterkach domowych (niewymagających natychmiastowej interwencji, ani uprawnień)	średni
10.	Mobilne usługi fryzjerskie	- usługa fryzjerska (polegająca na strzyżeniu/ modelowaniu włosów)	wysoki
11.	Mobilne usługi podologiczne	- usługa pielęgnacji paznokci polegająca na pedicure leczniczym: usunięciu zmian skórnych odciski, modzele, zrogowacenia, oczyszczeniu wałów, opracowaniu płytki paznokciowej i inne	wysoki
12.	Mobilne usługi porządkowe	- prace porządkowe, sprzątnięcie, czyszczenie mieszkań - mycie okien (usługa zawiera wyłącznie umycie szyby z obydwu stron, ram okiennych i parapetów) - porządkowanie nagrobków (usługa dotyczy wyłącznie jednego grobu/nagrobka) - koszenie trawnika - odśnieżanie	wysoki

13.	Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	- kompleksowa usługa wypożyczenia sprzętu medyczno-rehabilitacyjnego np. kule, balkoniki, wózki inwalidzkie, materace p/odleżynowe, łóżka, podnośniki, itp.	wysoki
-----	---	---	--------

Źródło: opracowanie własne CUS

Tabela Nr 3. Opis etapów programu, wraz określeniem stopnia realizacji – w 2024 roku

Etap	Czynności	Termin realizacji	Stopień realizacji
I	Organizacja Programu, wybór realizatorów (w zależności od potrzeb w ciągu roku)	styczeń 2024 r. – marzec 2024 r.	wysoki
II	Ustalanie harmonogramów, promocja usług społecznych	styczeń 2024 r. – grudzień 2024 r.	wysoki
III	Świadczenie usług społecznych	styczeń 2024 r. – grudzień 2024 r.	wysoki
IV	Monitorowanie realizacji Programu	styczeń 2024 r. – grudzień 2024 r.	wysoki
V	Ewaluacja Programu i opracowanie informacji z realizacji Programu	styczeń 2025 r. – kwiecień 2025 r.	wysoki

Źródło: opracowanie własne CUS

4. Wyniki monitoringu realizacji programu i ocena programu w oparciu o mierniki efektywności realizacji programu.

Odbiorcy usług społecznych każdorazowo po zakończeniu realizacji usługi, dokonywali oceny jakości wykonywanych usług społecznych, poprzez wypełnienie anonimowej ankiety oceny jakości usług społecznych, do których kwalifikował Koordynator Indywidualnych Planów Usług Społecznych.

Ankieta zawierała mierniki jakościowe realizacji usług społecznych, takie jak ocena:

- czytelności i dostosowania procedur udzielania usług,
- dostępności usług w zakresie odpowiadającym potrzebom mieszkańców,
- terminowości wykonanych usług,
- kompetencji osób realizujących usługi,
- poziomu zadowolenia odbiorców usług.

Ponadto na zakończenie wypełniana była przez Koordynatora Indywidualnych Planów Usług Społecznych „Karta realizacji i monitoringu usług społecznych”, w ramach której zarówno odbiorcy, jak też przedstawiciele

podmiotu/działu/zespołu wykonującego usługi społeczne i działania wspierające mieli możliwość w ramach monitorowania realizacji usług społecznych, zgłaszania swoich uwag.

Były to niezbędne i wymagane w całym procesie realizacji usług społecznych narzędzia, służące wypełnieniu zapisów ustawowych oraz sprawozdawczych. Ankieta obok Karty realizacji i monitoringu usług społecznych była formą podsumowania procesu realizacji usług społecznych oraz przyjętego w drodze uchwały Rady Miejskiej w Tarnowie Programu Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na 2024 rok, pn.: „Od potrzeb do realizacji”.

Koordynatorzy Indywidualnych Planów Usług Społecznych prowadzili też stworzoną na potrzeby realizacji planu platformę internetową, pn.: Wewnętrzna Ewidencja Naszych Usług Społecznych „WENUS”, w której na bieżąco gromadzili informacje dotyczące: zbieranych danych o wskaźnikach ilościowych, finansowych, kontaktach do Wykonawców, zawartych umowach, porozumieniach, ewidencje złożonych wniosków, zawartych IPUS, opracowywanych miesięcznych harmonogramów, sporządzanych tygodniowych, miesięcznych i kwartalnych sprawozdaniach, itp.

Realizacja usług społecznych podlegała ciągłemu monitorowaniu w okresie ich realizacji. Monitoring obejmował w szczególności analizę mierników ilościowych, jakościowych i finansowych. Monitorowanie pozwoliło na zebranie informacji o poziomie i jakości świadczonych usług społecznych dla mieszkańców, a co za tym idzie na ocenę i bieżące dostosowanie prowadzonej dokumentacji i realizacji Programu Usług Społecznych do bieżących potrzeb społeczności lokalnej. Częstotliwość monitoringu ustalana była w zależności od rodzaju usługi – jednorazowa/lub IPUS: 1 raz w miesiącu, 1 raz na kwartał, na zakończenie usługi.

Tabela Nr 4. Zestawienie wartości wskaźników ilościowych realizowanego programu – w 2024 roku

Lp.	Wskaźnik ilościowy	Wartość wskaźnika	Źródło danych
1.	Liczba usług społecznych określonych w katalogach usług	13	Program Usług Społecznych
2.	Liczba podmiotów realizujących usługi społeczne	19	Ewidencja zawartych umów/porozumień/zleceń

3.	Liczba partnerstw/porozumień międzysektorowych zawartych w związku z realizacją Programu	1	Ewidencja zawartych umów/porozumień
4.	Liczba zrealizowanych usług	13	Wewnętrzna ewidencja wniosków/kwalifikacji
5.	Liczba osób korzystających z usług społecznych	1 555	Wewnętrzna ewidencja wniosków/kwalifikacji
6.	Liczba osób korzystających z usług społecznych jednorazowych i/lub interwencyjnych	1 459	Wewnętrzna ewidencja wniosków/kwalifikacji
7.	Liczba indywidualnych planów usług społecznych	47	Ewidencja indywidualnych planów usług społecznych
8.	Liczba działań wspierających	27	Ewidencja działań/wydarzeń

Źródło: opracowanie własne CUS

Tabela Nr 5. Szczegółowe zestawienie wyników z anonimowej Ankiety oceny jakości wykonywanych usług społecznych, do których kwalifikował Koordynator Indywidualnych Planów Usług Społecznych – w 2024 roku

1. Jak określiłaby/łby Pani/Pan poziom swojego zadowolenia jako odbiorcy usług społecznych?

	2024
Bardzo zadowolona/ny	84,8%
Średnio zadowolona/ny	3,6%
Zadowolona/ny	1,4%
Niezadowolona/ny	0,4%
Trudno powiedzieć	9,9%

2. Jak ocenia Pani/Pan terminowość, wykonywanych przez wybrany podmiot, usług społecznych ?

	2024
Bardzo dobrze	85,6%
Dobrze	4,5%
Przeciętnie	0,3%
Źle	0,2%
Bardzo źle	0%
Trudno powiedzieć	9,4%

3. Jak ocenia Pani/Pan kompetencje osób realizujących usługi społeczne?

	2024
Bardzo dobrze	85,4%
Dobrze	4,4%
Przeciętnie	0,5%
Źle	0,2%
Bardzo źle	0%
Trudno powiedzieć	9,5%

4. Jak ogólnie ocenia Pani/Pan dostępność usług społecznych w stosunku do potrzeb mieszkańców Tarnowa?

	2024
Bardzo dobrze	85,8%
Dobrze	3,9%
Przeciętnie	0,8%
Źle	0%
Bardzo źle	0%
Trudno powiedzieć	9,6%

5. Jak ogólnie ocenia Pani/Pan czytelność i dostosowanie procedur, udzielania usług społecznych dla mieszkańców Tarnowa?

	2024
Bardzo dobrze	86,1%
Dobrze	3,9%
Przeciętnie	0,5%
Źle	0%
Bardzo źle	0%
Trudno powiedzieć	9,5%

Tabela Nr 6. Zbiorcze zestawienie oceny programu w oparciu o mierniki efektywności realizacji programu - w 2024 roku

Lp.	Wskaźnik jakościowy	Ocena za 2024 r.	Źródło danych
-----	---------------------	------------------	---------------

1.	Czytelność i dostosowanie procedur udzielania usług	Bardzo dobrze	ankieta
2.	Dostępność usług w zakresie odpowiadającym potrzebom mieszkańców	Bardzo dobrze	ankieta
3.	Terminowość wykonanych usług	Bardzo dobrze	ankieta
4.	Kompetencje osób realizujących usługi	Bardzo dobrze	ankieta
5.	Poziom zadowolenia odbiorców usług	Bardzo dobrze	ankieta

Źródło: opracowanie własne

Oceny dokonano po analizie odpowiedzi zawartych w ankietach oceny jakości usług społecznych.

5. Koszty realizacji programu.

Usługi społeczne realizowane w ramach sprawozdawanego programu finansowane były z budżetu Gminy Miasta Tarnowa, budżetu państwa, funduszy europejskich oraz funduszy norweskich. Planowany budżet programu na 2024 r. wynosił 300 000,00 zł. Wykonanie w 2024 r. zamknęło się kwotą 325 997,60 zł.

6. Lista wykonawców poszczególnych usług społecznych określonych w programie.

Realizatorem usług społecznych określonych w Programie Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na 2024 rok, pn.: „Od potrzeb do realizacji”, było Centrum Usług Społecznych w Tarnowie. Wykonawcami usług społecznych były poniżej wskazane podmioty.

Tabela Nr 7. Lista Wykonawców poszczególnych usług społecznych określonych w programie – w 2024 roku

Lp.	Nazwa realizowanej usługi	Nazwa wykonawcy
1.	Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla dzieci i młodzieży	Fundacja "Zielona Przysiań" 33-100 Tarnów ul. Piotra Skargi 29a
2.	Zajęcia wspierające dla dzieci i młodzieży	POWER MOTIVE Ryszard Gaca 32-420 Gdów, Gdów 1 365 AWANS Ośrodek Usług Oświatowych 42-207 Częstochowa, ul. Marii Kuncewiczowej Nr 2 lok. 1 EduLab Iwona Wróbel – Przebięda 33-100 Tarnów, ul. Czerwona 7a

		Veritum Centrum Szkoleniowe 15-002 Białystok, ul. Henryka Sienkiewicza 49 lok. 312 Magdalena Siśkiewicz New Challenge 30-415 Kraków, ul. Bonarka 19/6
3.	Dogoterapia dla dzieci i młodzieży	„2Dog” Andrzej Kloch 33-113 Zgłobice, ul. Boczna 27 Z Tarninowego Wzgórza Katarzyna Chrobak 33-100 Tarnów, ul. Zgody 75
4.	Hipoterapia dla dzieci i młodzieży	POWER MOTIVE Ryszard Gaca 32-420 Gdów, Gdów 1 365
5.	Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla osób dorosłych	Fundacja "Zielona Przystań" 33-100 Tarnów, ul. Piotra Skargi 29a
6.	Poradnictwo dietetyczne dla mieszkańców Tarnowa	Dietetyk Paweł Horowski 33-300 Nowy Sącz, ul. Mieszka I 17
7.	Grupa wsparcia dla rodziców/opiekunów dzieci z niepełnosprawnościami w tym pełnoletnich	Fundacja "Zielona Przystań" 33-100 Tarnów, ul. Piotra Skargi 29a
8.	Warsztaty ruchowo-usprawniające i rozwojowe	MY ZROBIMY Sp. z o. o. 33-100 Tarnów, ul. Juliusza Słowackiego 6 POWER MOTIVE Ryszard Gaca 32-420 Gdów, Gdów 1 365 BPR Consulting Paulina Rydz 90-540 Łódź, ul. Radwańska 27/2 u Dominika Gondek-Podosek 33-100 Tarnów, ul. Szpitalna 33/41 Fundacja "Zielona Przystań" 33-100 Tarnów, ul. Piotra Skargi 29a
9.	Mobilna pomoc w nagłych usterkach domowych	Centrum Usług Społecznych w Tarnowie 33-100 Tarnów, ul. Kazimierza Brodzińskiego 14
10.	Mobilne usługi fryzjerskie	Salon Fryzjerski Małgorzata Leżucha 33-100 Tarnów, ul. Żydowska 2 Salon Fryzjerski Sylwia Michowicz-Kasza, 33-100 Tarnów, ul. Żydowska 2
11.	Mobilne usługi podologiczne	Gabinet podologiczny Karolina Zastawna 33-100 Tarnów, al. M.B. Fatimskiej 57 Instytut Podologiczny w Tarnowie Adriana Moniatowska – Węgrzyn 33-100 Tarnów, ul. Lwowska 32 B lok. 7

12.	Mobilne usługi porządkowe	Tarnowskie Centrum Integracji Społecznej 33-100 Tarnów, ul. Juliusza Słowackiego 6
13.	Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	Hospicjum im. Bł. Fryderyka Ozanama 33-100 Tarnów, ul. Krakowska 41

Źródło: opracowanie własne CUS

7. Podsumowanie.

Sprawozdawany program odpowiadał na najważniejsze potrzeby i wyzwania mieszkańców miasta Tarnowa, określone w „Diagnozie potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Tarnowa”. Był komplementarny do innych dokumentów strategicznych miasta Tarnowa.

Usługi określone w programie realizowano we współpracy z partnerami, w szczególności organizacjami z sektora ekonomii społecznej, którzy mają doświadczenie w świadczeniu podobnych usług. Podmioty te stanowiły także kanał łączący samorząd z mieszkańcami, ponieważ znajdują się blisko społeczności lokalnej, przez co dostrzegają jej szczególne potrzeby i przekazują te informacje do odpowiednich instytucji, z którymi ściśle współpracują. Posiadają również spore zasoby ludzkie, rzeczowe i organizacyjne, których samorząd sam nie byłby w stanie zapewnić przy realizacji usług społecznych. Dzięki temu oferta usług skierowana do lokalnej społeczności była dużo szersza, a realizowane zadania bardziej skuteczne. Współpraca międzyinstytucjonalna i międzysektorowa pozwoliła na lepszy rozwój i koordynację działań, poprawiła przepływ informacji dla różnych systemów działających na rzecz osób potrzebujących w mieście. Rozwój współpracy z podmiotami pożytku publicznego, podmiotami ekonomii społecznej – wykonawcami usług społecznych – niósł za sobą korzyści dla obu stron. Równie ważnym aspektem była wzajemna promocja podejmowanych działań.

Centrum Usług Społecznych dołożyło wszelkich starań, aby dostarczyć mieszkańcom Tarnowa powszechnych, a zarazem spersonalizowanych (dopasowanych do potrzeb) usług społecznych. Dzięki temu w minionym roku z usług społecznych skorzystało 1 555 mieszkańców Tarnowa. Potrzeby mieszkańców zmieniają się w czasie, dlatego wraz z pojawieniem się nowych potrzeb i wyzwań oferta usług społecznych będzie rozwijana.

Chcemy docierać do jak największego grona przedstawicieli naszej małej ojczyzny, dlatego wszystkich zainteresowanych, szukających szczegółowych informacji zapraszamy na naszą stronę internetową: www.cus.tarnow.pl zakładka „Usługi społeczne” oraz na stronę Facebook CUS <https://www.facebook.com/TarnowCUS/>

8. Spis tabel.

TABELE	Strona
Tabela Nr 1. Liczba osób, które skorzystały z usług społecznych określonych w programie w podziale na poszczególne usługi – w 2024 roku	5
Tabela Nr 2. Opis zakresów działań zrealizowanych w ramach poszczególnych usług społecznych zapisanych w programie wraz określeniem stopnia realizacji – w 2024 roku	5
Tabela Nr 3. Opis etapów programu wraz określeniem stopnia realizacji – w 2024 roku	8
Tabela Nr 4. Zestawienie wartości wskaźników ilościowych realizowanego programu – w 2024 roku	9
Tabela Nr 5. Szczegółowe zestawienie wyników z anonimowej Ankiety oceny jakości wykonywanych usług społecznych, do których kwalifikował Koordynator Indywidualnych Planów Usług Społecznych – w 2024 roku	9
Tabela Nr 6. Zbiorcze zestawienie oceny programu w oparciu o mierniki efektywności realizacji programu	10
Tabela Nr 7. Lista Wykonawców poszczególnych usług społecznych określonych w programie – w 2024 roku	11

9. Wykorzystane materiały.

1. Program Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na 2024 rok, pn.: „Od potrzeb do realizacji”,
2. sprawozdanie z konsultacji społecznych Programu Usług Społecznych dla mieszkańców Gminy Miasta Tarnowa na 2024 rok, pn.: „Od potrzeb do realizacji”,
3. materiały ze strony internetowej Centrum Usług Społecznych – zakładka usługi społeczne,
4. dane statystyczne z platformy internetowej, pn.: Wewnętrzna Ewidencja Naszych Usług Społecznych „WENUS”,

5. harmonogramy miesięczne realizacji usług społecznych,
6. plakaty promujące wprowadzane cyklicznie usługi społeczne,
7. ankiety oceny jakości usług społecznych, do których kwalifikuje Koordynator Indywidualnych Planów Usług Społecznych.

